

Prognoza oddziaływania na środowisko

projektu planu ogólnego gminy Strzeleccki

Opracowanie:
mgr Kamila Perwenis

Opole, 1 grudnia 2025 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	5
1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY	5
1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY	5
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	7
2.1. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA I CELE PLANU OGÓLNEGO	7
2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY	8
2.3. POWIĄZANIA PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	11
3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	14
4. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA	16
4.1. POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA	16
4.1.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE	16
4.1.2. POŁOŻENIE FIZYCZNO – GEOGRAFICZNE	18
4.2. OBSZAR OBJĘTY PROJEKTEM PLANU OGÓLNEGO NA TLE PONADLOKALNEGO SYSTEMU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH ORAZ ZEWNĘTRZNYCH UWARUNKOWAŃ ROZWOJU	19
4.3. POSZCZEGÓLNE ELEMENTY PRZYRODNICZE ORAZ ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA	20
4.3.1. BUDOWA GEOLOGICZNA I SUROWCE MINERALNE	20
4.3.2. RZEŻBA TERENU	26
4.3.3. GLEBY I STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW	28
4.3.4. STOSUNKI WODNE	30
4.3.5. WARUNKI KLIMATYCZNE	41
4.3.6. JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO ORAZ KLIMAT AKUSTYCZNY	42
4.3.7. STRUKTURA PRZYRODNICZA OBSZARU	46
4.3.8. WALORY KRAJOBRAZOWE	59
4.3.9. ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE	62
4.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.....	65
5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU OGÓLNEGO	68
6. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	70
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PLANU	71
8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO NA ŚRODOWISKO	76
8.1. ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ, W TYM NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW	76

8.2. ODDZIAŁYWANIA NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY, ZWIERZĘTA	84
8.3. ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	89
8.4. ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE, KLIMAT I KLIMAT AKUSTYCZNY	91
8.5. ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I ZASOBY NATURALNE	93
8.6. ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ	95
8.7. ODDZIAŁYWANIA NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	98
8.8. ODDZIAŁYWANIA NA ZDROWIE I WARUNKI ŻYCIA LUDZI	98
8.9. PODSUMOWANIE POTENCJALNYCH ODDZIAŁYWAŃ	100
9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	109
10. WNIOSKI I WYTYCZNE Z PRZEPROWADZONYCH OCEN I ANALIZ	109
10.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	109
10.2. ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE ŁAGODZENIA ZMIAN KLIMATU I ADAPTACJI DO JEGO ZMIAN..	110
10.3. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU OGÓLNEGO WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU LUB WYJAŚNIENIEM ICH BRAKU	110
10.4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	111
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	112
13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY	115
14. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW, RYSUNKÓW, TABEL I FOTOGRAFII	117

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY

Uchwałą Nr XIV/84/25 Rady Miejskiej w Strzeleczkach z dnia 27 lutego 2025 r. przystąpiono do sporządzenia planu ogólnego gminy Strzeleczki. Projekt tego planu stanowi przedmiot strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Podstawę prawną sporządzenia prognozy określają zapisy:

- ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [1], zwanej dalej ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w brzmieniu art. 17 pkt 4;
- ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [2], zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku, w brzmieniu art. 46 ust. 1 pkt 1, art. 46 ust. 2, implementując tym samym zapisy m.in.:
 - Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
 - Dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG;
 - Dyrektywy 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE;
 - Dyrektywy 2014/52/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

W świetle powyższego, zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku [2] organ opracowujący projekt planu ogólnego jest zobligowany do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, czego wynikiem jest sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko. Strukturę i zawartość prognozy określa art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ww. ustawy.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowiska ma obowiązek przekazania ww. dokumentów do opiniowania właściwym organom oraz zapewnienia udziału społecznego w postępowaniu zgodnie z art. 54 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku [2].

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Celem prognozy jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń projektu planu, będących wynikiem potencjalnego docelowego zagospodarowania przestrzeni zgodnie z ustanowionymi w planie strefami urbanistycznymi i określonymi dla nich parametrami oraz wskaźnikami urbanistycznymi na następujące elementy środowiska: różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, ludzi.

Punktem wyjścia dla przeprowadzanych analiz jest opracowanie charakterystyki środowiska oraz identyfikacja aktualnego stanu obszaru objętego ustaleniami planu ogólnego, wraz z identyfikacją najważniejszych uwarunkowań przyrodniczych i środowiskowych w skali lokalnej oraz ponadlokalnej. Celem wykonywanych analiz jest identyfikacja potencjalnych konfliktów między dotychczasowym sposobem użytkowania przestrzeni (dotychczasowymi jej użytkownikami), a zaprojektowanym zagospodarowaniem wyrażonym profilem funkcjonalnym poszczególnych stref planistycznych, przy zapewnieniu realizacji założonych celów ekologicznych i możliwości zastosowania rozwiązań planistycznych, najkorzystniejszych dla środowiska.

W prognozie obok identyfikacji charakteru i zasięgu potencjalnego oddziaływania skutków oddziaływania ustaleń projektu planu wyznacza się działania mające na celu zapobieganie/minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko. Ponadto dokonuje się oceny potencjalnych skutków środowiskowych w przypadku nieprzyjęcia dokumentu.

Struktura i zawartość prognozy wypełniają zapisy art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku [2]. Pełen zakres prognozy oddziaływania na środowisko, jak również stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym oraz z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, wypełniając tym samym wymogi art. 53 ust. 1 ww. ustawy. Wskazania dotyczące opracowania dokumentu prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego gminy Strzeleczyki przekazano pismami:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu – pismo nr WOOŚ.411.1.36.2025.PM z 7 kwietnia 2025 r.,
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krapkowicach – pismo nr NZ.9022.45.2025.GJ z 17 marca 2025 r.

Problemy napotkane w trakcie sporządzania prognozy

Obszarem niepewności pojawiającym się przy wykonywaniu prognozy jest bezprecedensowa forma planu ogólnego, który właściwie jest bazą danych przestrzennych dla gminy o ściśle określonej strukturze, zgodnej ze zaktualizowanym 22 listopada 2024 r. Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii. Nowość formuły planu ogólnego polega na jego sporządzeniu wyłącznie w postaci bazy danych przestrzennych obejmującej strefy planistyczne oraz przypisane im atrybuty.

Ustalenia w projekcie planu ogólnego dotyczące stref planistycznych w postaci profilu funkcjonalnego podstawowego oraz dodatkowego obejmują możliwości do realizacji w obrębie wyznaczonej strefy pakiet przeznaczeń. Nie oznacza to jednak, że wszystkie one będą mogły lub musiały być realizowane na konkretnym terenie. Parametry urbanistyczne również wyznaczają jedynie ramy, w których powinna się zmieścić ewentualna zabudowa (tj. intensywność i wysokość zabudowy, powierzchnia zabudowy na działce, jako wartości maksymalne i powierzchnia biologicznie czynna, jako wartość minimalna). Mając powyższe na uwadze, jak również fakt, iż w projekcie planu ogólnego nie przesądza się warunków realizacji jego ustaleń, ocena oddziaływania na środowisko może mieć jedynie charakter ogólny, z zachowaniem zasady przezorności.

Ocenie mogą być poddane głównie przestrzenne aspekty w zakresie zabezpieczenia formalnych wymogów dotyczących ochrony przyrody, ochrony walorów i zasobów środowiska, możliwości łagodzenia konfliktów pomiędzy funkcjami i ograniczania ryzyka zagrożeń dla ludzi, środowiska przyrodniczego i kulturowego. Trzeba też podkreślić, że ocena ta ma charakter poglądowy, tj. niezidentyfikowanie w nich znacząco negatywnego oddziaływania danego ustalenia projektu planu

ogólnego nie oznacza, że żadna z realizacji, zgodna z jego ustaleniami, nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na elementy środowiska.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA I CELE PLANU OGÓLNEGO

Reforma systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego przeprowadzona w 2023 r. wyrażona daleko idącą zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zmiana ustawy przyjęta przez sejm RP 7 lipca 2023 r., przy czym większość przepisów nowelizacji weszła w życie 24 września 2023 r.) wywołała szereg zmian na poziomie lokalnym związanych z nie tylko z procedurą, ale przede wszystkim zakresem merytorycznym opracowywanych dokumentów planistycznych. Kluczową zmianą stało się wprowadzenie zupełnie nowego aktu planowania przestrzennego, jakim jest plan ogólny gminy, który ma zastąpić dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Plan ogólny jest obligatoryjnie sporządzanym dokumentem planistycznym o zasięgu całej gminy, który w przeciwieństwie do studium, stanowi akt prawa miejscowego. Oznacza to, iż postanowienia planu ogólnego będą wiążące zarówno dla sporządzania i uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jak i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy (WZ). Decyzje te będą mogły być wydawane wyłącznie na obszarach wskazanych w planie ogólnym – obszarach uzupełnienia zabudowy, o ile plan te obszary ustanowi. Dzięki temu rozwiązaniu gminy będą posiadały większy wpływ na rozwój miejscowy zabudowy i jej charakter. Rozwiązanie to ma na celu ograniczyć niekontrolowane rozlewanie się zabudowy, chaotyczną suburbanizację i dewastację przestrzeni, jak również poprawę racjonalności procesów gospodarowania przestrzenią.

W świetle powyższych wskazań zasadniczym celem sporządzenia planu ogólnego dla gminy Strzelecckiej (do opracowania, którego przystąpiono uchwałą Nr XIV/84/25 Rady Miejskiej w Strzelecckach z dnia 27 lutego 2025 r.) jest ustalenie funkcji dla poszczególnych terenów, jak również wyznaczenie ramowych ustaleń dotyczących kształtowania zabudowy i zagospodarowania tychże terenów, z którymi to akty planowania przestrzennego niższego szczebla będą musiały zachować zgodność. Sporządzenie planu ogólnego jest niezbędne do utrzymania procesów inwestycyjnych oraz zapewnienia dalszego rozwoju przestrzennego i gospodarczego gminy.

Wejście w życie planu, wyznaczającego w sposób jednoznaczny strefy planistyczne o dopuszczonych określonych przeznaczeniach terenu, parametrach i wskaźnikach urbanistycznych przyczyni się do kontrolowania rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych, spójnego kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów objętych opracowaniem. Co istotne, zakres regulacji planu ogólnego jest ograniczony przepisami prawa, co oznacza, że przeznaczeń terenów nie można dobierać dowolnie według własnego uznania, a przyjęte parametry i wskaźniki urbanistyczne również muszą odpowiadać przyjętym ramom wartości.

Plan ogólny sporządzono w granicach administracyjnych gminy Strzelecckiej, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu, które podlegają wyłączeniu z opracowania.

2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY

Zakres projektu planu ogólnego gminy wynika z treści art. 13a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [1]. Plan ogólny stanowi akt prawa miejscowego, w którym, wypełniając przepisy art. 13a ust. 4 ww. ustawy określa się obligatoryjnie:

- a) strefy planistyczne,
- b) gminne standardy urbanistyczne;

- fakultatywnie:

- a) obszary uzupełnienia zabudowy,
- b) obszary zabudowy śródmiejskiej.

Charakterystykę stref planistycznych określa Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758) [37]. Rozporządzenie to zostało zmodyfikowane w zakresie profilu podstawowego przez Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2024 r. poz. 1775) [38].

Zgodnie z art. 13e ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [1] gminne standardy urbanistyczne obejmują gminny katalog stref planistycznych oraz mogą obejmować gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej.

Ważnym aktem prawa jest również rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r. poz. 729) [35], w sposób precyzyjny określa jak należy prawidłowo wyznaczyć obszar uzupełnienia zabudowy, co jest szczególnie istotne z uwagi na fakt, iż jeśli obszar ten, jako element fakultatywny, zostanie ustanowiony w planie ogólnym, stanowić będzie podstawę do wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

Zgodnie z art. 13 b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [1] ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności:

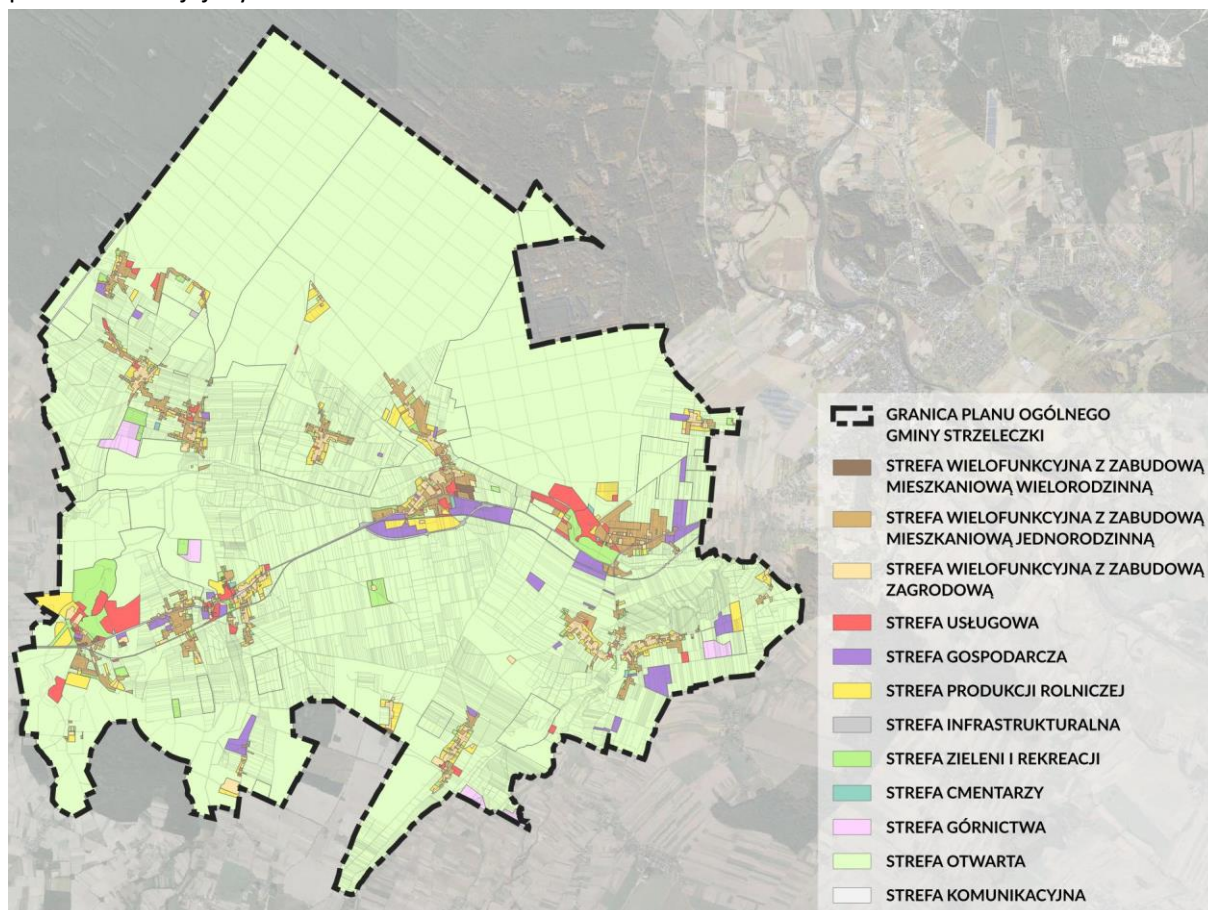
- 1) politykę przestrzenną gminy określoną w **strategii rozwoju gminy** lub strategii rozwoju ponadlokalnego;
- 2) ustalenia **planu zagospodarowania przestrzennego województwa**;
- 3) znajdujące się na obszarze gminy **elementy środowiska przyrodniczego ożywionego i nieożywionego, antropogenicznego**, wymienione w art. 13 b pkt 3 lit. a-s ww. ustawy;
- 4) rozmieszczenie istniejących i planowanych **obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej** wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu;
- 5) rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz **krajobrazy priorytetowe**;
- 6) **opracowanie ekofizjograficzne** w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
- 7) **zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową** w gminie.

Burmistrz Strzeleczek sporządził projekt planu ogólnego gminy Strzeleczki w formie danych przestrzennych obejmujących: lokalizację przestrzenną obszaru objętego aktem w postaci wektorowej, w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych, atrybuty zawierające informacje o akcie, **usytuowanie stref planistycznych i obszaru uzupełnienia zabudowy**, jak również atrybuty zawierające informacje o tych obiektach przestrzennych.

Obszar objęty planem ogólnym został podzielony w sposób rozłączny na następujące **strefy planistyczne**, zgodnie z art. 13c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

- strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową wielorodzinną **SW**,
- strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną **SJ**,
- strefę wielofunkcyjną z zabudową zagrodową **SZ**,
- strefę usługową **SU**,
- strefę gospodarczą **SP**,
- strefę produkcji rolniczej **SR**,
- strefę infrastrukturalną **SI**
- strefę zieleni i rekreacji **SN**,
- strefę cmentarzy **SC**,
- strefę otwartą **SO**
- strefę komunikacyjną **SK**.

Prezentację graficzną wyznaczonych w projekcie planu stref planistycznych zawarto na Rysunku 1. W planie nie wyznaczono strefy handlu wielkopowierzchniowego, ponieważ brak jest przesłanek do jej wyznaczenia.

Rysunek 1. Strefy planistyczne wyznaczone w projekcie planu ogólnego gminy Strzeleczyki

Źródło: PLAN OGÓLNY GMINY STRZELECZKI UZASADNIENIE CZĘŚĆ TEKSTOWA, Strzeleczyki, listopad 2025 r.

Do projektu planu sporządzono również **uzasadnienie** składające się z części tekstowej i graficznej, zawierające elementy i wyjaśnienia, obligatoryjne na mocy przepisu art. 13h ust. 2 i art. 13h ust.3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [1].

Zgodnie z zapisami art. 13h ust. 2 pkt 1 w części tekstowej uzasadnienia planu ogólnego wyjaśnia się przyczyny wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym i przedstawia się obliczenia potwierdzające spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3. Wyznaczając więc strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, jednorodziną i zabudową zagrodową w pierwszej kolejności uwzględnia się obszary, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej oraz obszar uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy. W tych strefach planistycznych suma chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie, nie może być mniejsza niż 70% oraz większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

Przyczyny i zasady wyznaczenia **obszaru uzupełnienia zabudowy** zostały szczegółowo przedstawione w uzasadnieniu. Rozmieszczenie i zasięg przestrzenny obszaru uzupełnienia zabudowy przedstawiono na Rysunku 2.

Rysunek 2. Prezentacja graficzna obszaru uzupełnienia zabudowy

Źródło: PLAN OGÓLNY GMINY STRZELECZKI UZASADNIENIE CZĘŚĆ TEKSTOWA, Strzeleczerzki, listopad 2025 r.

Ustanowione **gminne standardy urbanistyczne** objęły katalog wyznaczonych stref planistycznych z określeniem: profilu funkcjonalnego stref planistycznych (podstawowy i dopuszczony) oraz wartości następujących wskaźników i parametrów zabudowy: maksymalnej nadziemnej

intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W projekcie planu ogólnego gminy Strzelecckiej nie ustalono gminnych standardów dostępności do infrastruktury społecznej. Nie wyznaczono również **obszaru zabudowy śródmiejskiej**.

2.3. POWIĄZANIA PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Zgodnie z art. 13 b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [1] ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając, m.in.:

- politykę przestrzenną gminy określoną w **strategii rozwoju gminy** lub strategii rozwoju ponadlokalnego;
- ustalenia **planu zagospodarowania przestrzennego województwa**;
- znajdujące się na obszarze gminy elementy środowiska przyrodniczego ożywionego i nieożywionego, antropogenicznego, wykazane w licznych **opracowaniach przyrodniczych i branżowych**, w tym, m.in.: Polityce Ekologicznej Państwa 2030 (PEP2030) [27], Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego - Opolskie 2030 [4], Planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego [5], programach ochrony środowiska, programach ochrony przed hałasem, inwentaryzacjach przyrodniczych, itp.
- rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu, o których mowa, m.in. w **Planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, opracowaniach branżowych**,
- rekomendacje i wnioski zawarte w **audycie krajobrazowym** oraz krajobrazy priorytetowe;
- **opracowanie ekofizjograficzne** w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska [14].

Strategia rozwoju gminy

Strategia Rozwoju Gminy stanowi kluczowy dokument, na podstawie którego gmina jest w stanie zaplanować długofalowe działania i określić hierarchię jej potrzeb. Dokument ten wskazuje na priorytety, cele i kierunki rozwoju gminy. Rola i funkcja strategii w procesie zarządzania rozwojem gminy wynika z konkretnego zapotrzebowania zidentyfikowanego przez lokalne władze oraz możliwości prowadzenia procesu planowania strategicznego. Główną rolą strategii pozostaje kierunkowanie polityki rozwoju gminy, pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz wymiar integracyjny strategii. Kierunkowanie polityki rozwoju gminy w danym czasie oraz zabezpieczenie ciągłości jej realizacji opierać się powinno o hierarchizowanie celów, ustalenie metod, za pomocą których te cele będą realizowane, jak również ograniczanie kosztów wynikających z ciągłego podejmowania decyzji bez ustalonego planu długoterminowego.

Strategię Rozwoju Gminy Strzelecckiej do 2030 r. przyjęto uchwałą Rady Gminy Strzelecckiej nr XLI/266/22 z dnia 27 stycznia 2022 r. [3]. Zgodnie z zawartą w strategii **wizją rozwoju gminy** Strzelecckiej na lata 2021-2030:

„Strzelecckiej w 2030 roku to rozwinięta przemysłowo, gospodarczo oraz turystycznie gmina, która wykorzystuje swój potencjał rozwojowy, daje swoim mieszkańcom stabilizację, poczucie bezpieczeństwa oraz stwarza wiele możliwości dla rozwoju. Gmina Strzelecckiej zaspokaja potrzeby

wszystkich mieszkańców poprzez prowadzenie odpowiedzialnych polityk skierowanych do poszczególnych grup społecznych, jest zintegrowana i spójna wewnętrznie, a zrównoważony rozwój poszczególnych miejscowości korzystnie wpływa na dobrostan całej gminy Strzeleczki.”

Misją rozwoju gminy Strzeleczki jest zaś:

„aby wszyscy mieszkańcy gminy w pozytywny sposób odczuwali skutki realizacji celów zawartych w Strategii Gminy Strzeleczki, w każdym z obszarów aktywności: społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzennym oraz infrastrukturalnym, poprzez zrównoważony rozwój gminy Strzeleczki, dla poprawy standardu jakości życia wszystkich mieszkańców.”

Za **cel strategiczny** podejmowanych działań przyjęto:

„Innowacyjne, efektywne i odpowiedzialne społecznie – wykorzystanie posiadanych przez Gminę Strzeleczki zasobów endo i egzogenicznych w celu zagwarantowania zrównoważonego, trwałego i równomiernie obejmującego wszystkie sołectwa rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego, służącego także zapewnieniu komfortu, wysokiej jakości życia oraz dostępu do usług publicznych wszystkim mieszkańcom Gminy.”

Celem strategicznym ustanowionym w obszarze tematycznym nr 3: gospodarka przestrzenna, środowisko i infrastruktura techniczna w strategii ustanowiono: **odpowiedzialne kierowanie zagospodarowaniem przestrzennym w trosce o zasoby przyrodnicze, środowisko kulturowe i krajobraz**. Jednym z kierunków działań ustalonych w strategii jest pozyskiwanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki przestrzennej na poziomie regionu, rozumianej jako celowe oddziaływanie władz województwa na rozmieszczenie funkcji i przestrzenne różnicowanie dynamiki rozwoju. Głównym celem Planu jest wyznaczenie przestrzennych uwarunkowań rozwoju oraz wskazanie kierunków i priorytetów kształtowania środowiska przyrodniczego, kulturowego i zurbanizowanego na najbliższe kilkanaście lat. Plan ten jest dostosowany do strategicznych kierunków rozwoju społecznego i gospodarczego województwa, określonych w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego - Opolskie 2030, z jednoczesnym uwzględnieniem koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju. Dokument ten stanowi podstawę do opracowywania programów rozwoju województwa, pełniąc kluczową rolę w koordynacji działań przestrzennych zarówno na poziomie regionalnym, jak i lokalnym. Umożliwia on racjonalny wybór priorytetów zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, przy zachowaniu możliwości negocjacji pomiędzy interesariuszami w zakresie hierarchii działań oraz oczekiwanych rezultatów.

Obecnie obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego został przyjęty uchwałą nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14 maja 2019 r.)[5].

Zgodnie z zapisami planu, gmina Strzeleczki należy do zewnętrznej strefy Aglomeracji Opolskiej - miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego - obszaru objętego wspólnymi celami rozwojowymi dla całej aglomeracji zapisanymi w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego podkreślono walory turystyczne gminy, uznając, zwłaszcza jej północną część zawartą w obszarze Borów Niemodlińskich za obszar realizacji polityki kształtowania atrakcyjności turystycznej.

Miejscowość Strzeleczyki została określona jako ośrodek gminny, odpowiadający za zaspokajanie podstawowych potrzeb mieszkańców w zakresie m.in. codziennych zakupów, naprawy sprzętu codziennego użytku, edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym, podstawowej opieki zdrowotnej, opieki społecznej, zaspokajania potrzeb religijnych, kulturalnych najniższego poziomu.

Dokument wojewódzki zwraca uwagę na potrzebę poprawy jakości życia mieszkańców poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej (sieciowej), zwłaszcza kanalizacji sanitarnej i gazowej. Wśród ograniczeń w sposobie zagospodarowania wskazuje na znaczne powierzchnie terenów posiadających status terenu zamkniętego MON zlokalizowanych w gminie, w obszarze miejscowości Dobra.

PZWO wskazuje na możliwość przywrócenia statusu miejskiego Strzeleczykom - wsi będącej niegdyś miastem, o zachowanej substancji miejskiej lub posiadającej pewne cechy miejskie. W wyniku działań Zespołu ds. zachowania dziedzictwa kulturowego wsi i ochrony wiejskiego krajobrazu Opolszczyzny działającego pod kierunkiem Wojewody Opolskiego sporządzono zestawienie wsi województwa opolskiego o wysokich walorach zabudowy i ukształtowania przestrzennego wymagających ochrony. W ramach analizy wzięto pod uwagę m.in. następujące kryteria: historyczny ogólny układ przestrzenny, jednolite fragmenty historycznego układu przestrzennego, wartości obiektów architektonicznych, pojedyncze cechy i wyróżniki. W świetle rezultatów prac zespołu Strzeleczyki znalazły się wśród miejscowości o wysokich walorach zabudowy i ukształtowania przestrzennego, w miejscowościach Kujawy, Raclawiczki i Komorniki podkreślono zaś jednolite fragmenty historycznego układu przestrzennego (klasyfikacja: wybitne i bardzo wysokie). W planie wskazano na zasadność wzmocnienia głównej osi transportowej południowej części województwa, w tym w postaci budowy obwodnic miejscowości: Moszna, Zielina – Kujawy, Strzeleczyki, Dobra i Krapkowice w ciągu drogi wojewódzkiej nr 409.

Audyt krajobrazowy

W celu identyfikacji i oceny krajobrazów, w tym wyróżnienia krajobrazów o szczególnych walorach krajobrazowych sporządza się audyt krajobrazowy. Audyt stanowi akt planowania przestrzennego (art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [1]), którego sporządzenie pozostaje w kompetencji zarządu województwa. Nie jest on aktem prawa miejscowego, jednak jego rekomendacje i wnioski mają charakter wytycznych kierunkowych do konstruowania ustaleń aktów planowania przestrzennego gmin i samorządu województwa, pozwalających na prowadzenie świadomej polityki krajobrazowej.

W ramach audytu, którego zakres tematyki określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych [6] wyznacza się krajobrazy priorytetowe, szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne lub estetyczno-widokowe i jako takie wymagające zachowania.

W dniu 25 marca 2025 r. uchwałą nr XIV/158/2025 Sejmik Województwa Opolskiego uchwalił Audyt krajobrazowy województwa opolskiego [30], który wszedł w życie po 90 dniach od dnia podjęcia ww. uchwały, tj. 24 czerwca 2025 r., i od tej daty jest aktem planowania przestrzennego powszechnie obowiązującym.

Zgodnie z audytem w granicach województwa opolskiego wyznaczono 69 krajobrazów priorytetowych o łącznej powierzchni 1 432,7 km² (14,8 % powierzchni województwa). W gminie Strzeleczerki zidentyfikowano dwa krajobrazy priorytetowe – „Bory Niemodlińskie” o powierzchni 4092,33 ha, co stanowi 34,87 % powierzchni gminy oraz „Zespół parkowo-pałacowy w Mosznej” o powierzchni 332,67 ha – odpowiednio 2,83 % powierzchni gminy. W stosunku do drugiego z ww. krajobrazów audyt przedstawia rekomendowane działania ochronne wskazując, iż obszar ten powinien zostać objęty formami ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami [26] - wskazany do objęcia ochroną w formie parku kulturowego „Moszna”. Za cel główny podejmowanych działań uznano ochronę unikalnego i najpopularniejszego na Opolszczyźnie zespołu architektoniczno-krajobrazowego (zespołu pałacowo-parkowego), dla którego priorytetem jest dbałość o zachowanie niezakłóconej ekspozycji elementów krajobrazu zabytkowego założenia.

Przy opracowaniu prognozy uwzględniono dokumenty, w swej treści zawierające istotne zagadnienia z zakresu ochrony środowiska, ochrony przyrody, jak również kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem (m.in. Opracowanie ekofizjograficzne miasta i gminy Strzeleczerki z 2025 r. [28]. jak również Program Ochrony Środowiska dla Gminy Strzeleczerki na lata 2019-2022 z perspektywą do 2026 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko [7]. Do najistotniejszych ustaleń dokumentów, opracowanych na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym odniesiono się m.in. w zapisach rozdziału 7 niniejszej prognozy, pt. *„Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu”*.

3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu ogólnego opracowano z zachowaniem wymogów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku [2].

Charakterystykę środowiska sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, natomiast jego stan oceniono, m.in. przy wykorzystaniu dostępnych wskaźników. Uwzględniono informacje bezpośrednio i pośrednio dotyczące ochrony środowiska, przyrody, zrównoważonego rozwoju, zdrowia i życia ludzi zawarte w dokumentach krajowych, regionalnych i lokalnych, informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów strategicznych.

Pierwszym etapem prac nad prognozą było poddanie ocenie obecnego stanu środowiska obszaru objętego projektem planu, umożliwiając zidentyfikowanie jego walorów i zasobów, jak również istotnych problemów dotyczących jego ochrony. Zbadano położenie obszaru objętego projektem planu w ponadlokalnym systemie przyrodniczym opartym o obszarowe formy ochrony przyrody, uwarunkowania morfologiczne, hydrograficzne i klimatyczne.

Analizę i ocenę stanu środowiska oparto o dane państwowego monitoringu środowiska, dane z dostępnych dokumentów strategicznych czy planistycznych, dane statystyki publicznej, jak również materiałów powszechnie dostępnych w Internecie (specjalistyczne portale mapowe instytucji). W przeprowadzonych ocenach wykorzystano metodę indukcyjno – opisową.

Przy sporządzaniu niniejszego opracowania, w tym jego części diagnostycznej, wykorzystano m.in. następujące dokumenty:

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego - Uchwała nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego [5];
- Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego - Opolskie 2030 - Uchwała nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 r. [4];
- Program ochrony środowiska województwa opolskiego na lata 2021 – 2027 - Uchwała nr XXXVI/365/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska województwa opolskiego na lata 2021 - 2027” [10];
- Strategia Rozwoju Gminy Strzeleczy do 2030 r. [3];
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Strzeleczy do na lata 2019 – 2022 z pespektywą do 2026 r. [7];
- Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Strzeleczy na lata 2019 – 2022 z pespektywą do 2026 r. [11];
- Audyt krajobrazowy województwa opolskiego - Uchwała nr XIV/158/2025 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa opolskiego [30];
- Opracowanie ekofizjograficzne miasta i gminy Strzeleczy, Ecosystem Project, Badora K., Wróbel R., Opole 2025 [28].

W prognozie oddziaływania na środowisko za szczególnie istotny dokument dla przeprowadzanych ocen i analiz uznano Opracowanie ekofizjograficzne miasta i gminy Strzeleczy [28]. Opracowanie to pozwoliło w sposób trafny zidentyfikować zarówno ograniczenia, jak i możliwości rozwoju przestrzennego obszaru objętego projektem planu ogólnego. W treści prognozy oddziaływania na środowisko uwzględniono wybrane fragmenty opracowania ekofizjograficznego – w części przypadków w formie niezmienionej, a w części po odpowiedniej adaptacji. Dotyczy to przede wszystkim opisów i ocen stanu środowiska, które w opracowaniu ekofizjograficznym przedstawiono w sposób wyczerpujący i oparty na wiarygodnych danych. Bezpośrednie wykorzystanie treści z opracowania ekofizjograficznego było szczególnie istotne w kontekście oceny aktualnych warunków środowiskowych na obszarze objętym planem ogólnym.

W drugim etapie opracowywania prognozy dokonano oceny wpływu realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska, z uwzględnieniem występujących pomiędzy nimi zależności i oddziaływań. W procedurze rozpatrywania oddziaływania ustaleń projektu planu analizie poddano wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych. Za wariant „zerowy” przyjęto taki stan zabudowy i zagospodarowania, jaki występuje na terenie obecnie, w postaci zagospodarowania dotychczas zrealizowanego na podstawie obowiązujących planów miejscowych lub wydanych decyzji administracyjnych.

Porównując projektowane w planie ogólnym strefy planistyczne o określonym profilu podstawowym i dodatkowym, którym odpowiadają określone parametry i wskaźniki urbanistyczne, przy uwzględnieniu stanu istniejącego zbadano wpływ planowanego zagospodarowania terenu na środowisko. W Tabeli 12 wyszczególniono grupy stref planistycznych o podobnym charakterze, oceniając ich wpływ na poszczególne komponenty środowiska.

W ramach oceny, poszczególnym oddziaływaniom przyporządkowano wagi w zakresie od -2 do 2, wedle następujących oznaczeń:

- 2 – oddziaływanie korzystne, o widocznych skutkach dla środowiska,
- 1 – oddziaływanie korzystne, bez widocznych skutków dla środowiska,
- 0 – oddziaływanie obojętne,
- 1 – oddziaływanie niekorzystne, bez widocznych skutków dla środowiska,
- 2 – oddziaływanie niekorzystne, o widocznych skutkach dla środowiska.

Ocena ogólna oddziaływania będąca średnią arytmetyczną z oceny poszczególnych komponentów dla projektowanych stref planistycznych pozwoliła określić, które z nich cechują się korzystnym, obojętnym lub niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko, jak również oddziaływaniem o charakterze znaczącym.

Potencjalne oddziaływania oceniono ponadto pod kątem charakteru zmian, częstotliwości oddziaływania, czasu trwania oddziaływania, rodzaju oddziaływania oraz zasięgu oddziaływania.

W oparciu o przeprowadzoną strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko stworzono mapę - Załącznik 2 RODZAJ POTENCJALNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO PROJEKTOWANEGO SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA TERENU do niniejszej prognozy.

Strefy planistyczne z dopuszczonym profilem podstawowym i dodatkowym przeanalizowano również pod kątem potencjalnego stworzenia ram dla realizacji przedsięwzięć potencjalnie i zawsze znacząco oddziałujących na środowisko, zawartych w katalogu przedsięwzięć zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [25]. W przeprowadzonych ocenach wykorzystano metodę analogii do oddziaływań istniejących tego typu przedsięwzięć.

Na tej podstawie wskazano strefy, które na późniejszym etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy (w strefie uzupełnienia zabudowy) umożliwiłyby realizację przedsięwzięć zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko.

4. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

4.1. POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA

4.1.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE

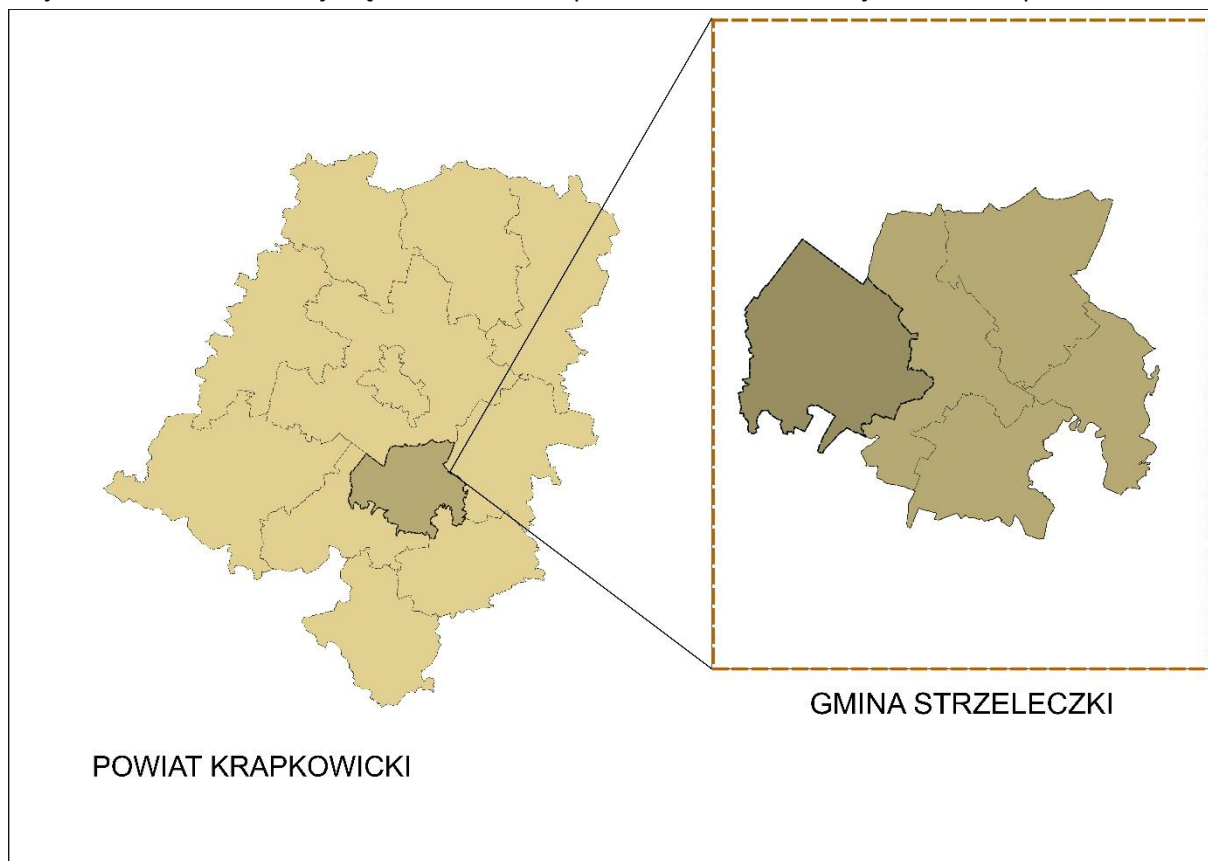
Obszar opracowania zlokalizowany jest w województwie opolskim, w powiecie krapkowickim i obejmuje swym zasięgiem teren zawarty w granicach administracyjnych gminy Strzeleczyki.

Gmina Strzeleczyki położona jest w zachodniej części powiatu krapkowickiego, należąc do zewnętrznej strefy Aglomeracji Opolskiej - miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego – Opola. Odległość ze Strzeleczyk do siedziby władz województwa Opola wynosi około 35 km.

Gmina sąsiaduje: od wschodu z gminą Krapkowice, od południa z gminą Głogówek, od zachodu z gminą Biała, od północy z gminą Prószków. Lokalizację gminy Strzeleczyki na tle powiatu krapkowickiego, jak również powiatu na tle województwa opolskiego przedstawiono na Rysunku 3.

Gmina Strzeleczyki obejmuje swym zasięgiem teren o powierzchni 117,35 km², co stanowi około 26,5 % ogólnej powierzchni powiatu krapkowickiego oraz 1,25% powierzchni województwa

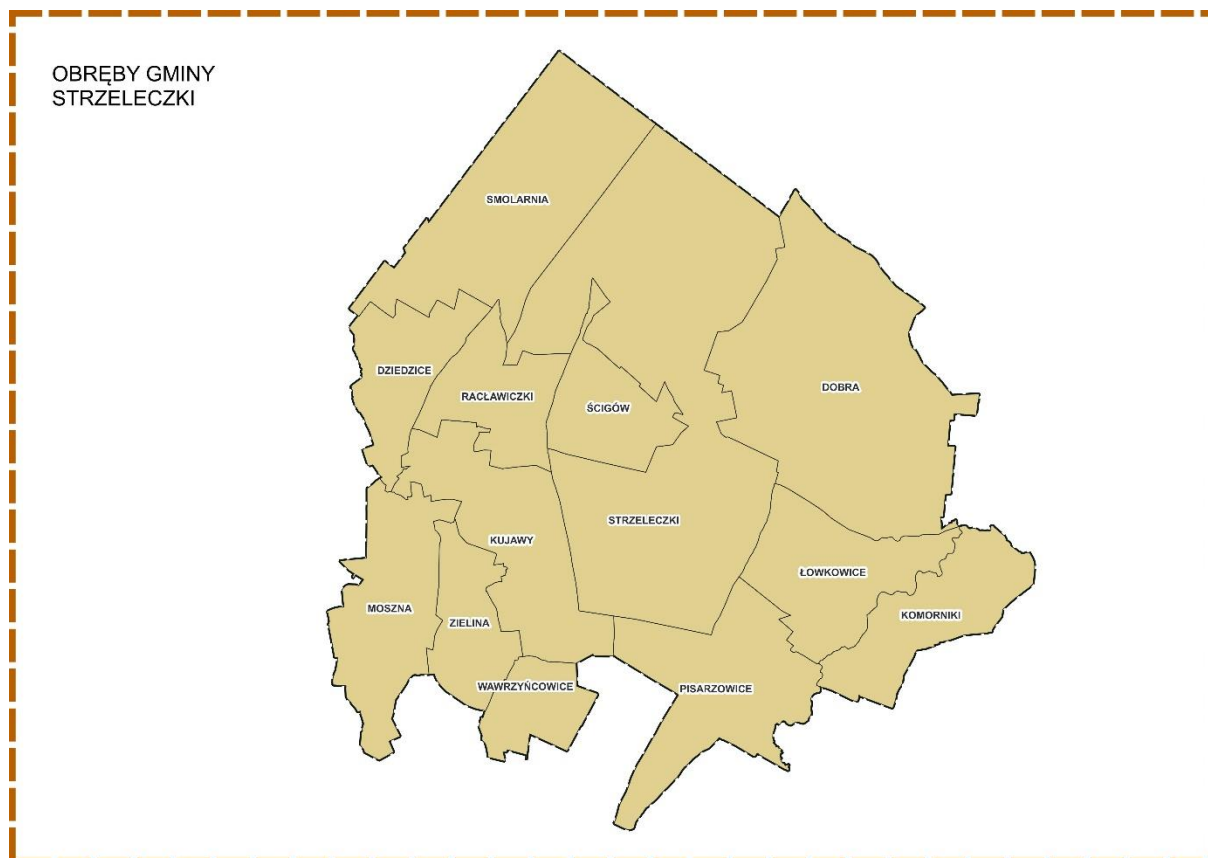
opolskiego. Na terenie gminy Strzeleccki brak jest dróg krajowych, zlokalizowane są dwie drogi wojewódzkie: nr 409 relacji Dębina – Strzelce Opolskie oraz nr 414 relacji Prudnik – Opole

Rysunek 3. Lokalizacja powiatu krapkowickiego na tle województwa opolskiego oraz gminy Strzeleccki na tle powiatu krapkowickiego

Źródło: Opracowanie własne

W skład gminy wchodzi 13 sołectw: Dobra z przysiółkiem Nowy Bud, Dziedzice, Komorniki z przysiółkiem Nowy Młyn, Kujawy, Łowkowice, Moszna z przysiółkiem Urszulanowice, Pisarzowice z przysiółkiem Buława, Raclawiczki, Smolarnia z przysiółkiem Serwitut, Strzeleccki, Ścigów z przysiółkiem Kopalina, Wawrzyńcowice i Zielina.

Rysunek 4. Granice obrębów ewidencyjnych wchodzących w skład gminy Strzeleczki

Źródło: Opracowanie własne

4.1.2. POŁOŻENIE FIZYCZNO – GEOGRAFICZNE

Zgodnie z podziałem Polski na mezoregiony fizyczno-geograficzne wg J. Kondrackiego (podział zmodyfikowany i uszczegółowiony w 2018 roku przez międzyuczelniany zespół naukowców pod kierownictwem Jerzego Solona [29]), obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach makroregionu Nizina Śląska, w obrębie dwóch mezoregionów: Równina Niemodlińska (przeważająca część gminy) oraz Kotlina Raciborska (południowo – wschodnie krańce gminy). Granica między Kotliną Raciborską i Równiną Niemodlińską przebiega mniej więcej wzdłuż doliny Osobłogi.

- MEGAREGION - Pozaalpejska Europa Środkowa (3)

- PROWINCJA – Niż Środkowoeuropejski (31)

- PODPROWINCJA – Niziny Środkowopolskie (318)

- MAKROREGION – Nizina Śląska (318.5)

- MEZOREGION - Równina Niemodlińska (318.55)

- MEZOREGION – Kotlina Raciborska (318.59)

4.2. OBSZAR OBJĘTY PROJEKTEM PLANU OGÓLNEGO NA TLE PONADLOKALNEGO SYSTEMU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH ORAZ ZEWNĘTRZNYCH UWARUNKOWAŃ ROZWOJU

Lokalizacja obszaru objętego opracowaniem wskazuje na następujące powiązania z liniowymi i powierzchniowymi zewnętrznymi strukturami przyrodniczymi:

- północna, zalesiona część gminy zawarta jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”;
- obszar znajduje się w obrębie udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 335 Zbiornik Krapkowice – Strzelce Opolskie (północne, zalesione krańce gminy), nr 337 Zbiornik Lasy Niemodlińskie (północna część gminy) oraz nr 332 - Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka (centralna i wschodnia część). Obszar gminy ma istotne znaczenie dla ochrony wód ww. zbiorników, jako strefa graniczna o możliwej wymianie wód między nimi;
- północna, zalesiona część gminy zawarta jest w granicach korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym Lasy Niemodlińskie KPd-17 - obszar ten pełni funkcję korytarza dla zwierząt i roślin. Jest on wyznaczony przez Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk;
- w granicach gminy obszarami o istotnej funkcji przyrodniczej są dolina Osobłogi i Białej – stanowią one korytarze ekologiczne regionalnego systemu przyrodniczego;
- w granicach gminy występują struktury czwartorzędowej kopalnej doliny Białej i praOdry – dolina ta zlokalizowana jest dendrytycznie wzdłuż doliny Białej i w osi północ-południe, z czwartorzędowymi wodami podziemnymi, miejscami ze słabą izolacją od powierzchni. Ma duże znaczenie jako źródło zasobów wody dla gminy i gmin ościennych, w szczególności gminy Biała;
- w granicach gminy zidentyfikowano dwa krajobrazy priorytetowe obejmujące kompleks pałacowo-parkowy w Mosznej oraz wielkoprzestrzenny kompleks Borów Niemodlińskich.

Wśród zewnętrznych uwarunkowań rozwojowych, do najistotniejszych czynników (lub barier) rozwojowych zalicza się:

- występowanie kompleksu parkowo-pałacowego w Mosznej wraz z Centrum Terapii Nerwic – jednego z najbardziej atrakcyjnych turystycznie i kulturowo miejsc na Opolszczyźnie,
- przebieg korytarza energetycznego z główną linią napowietrzną 400 kV i kilkoma liniami 110 kV – główna linia przebiega z północy na południe przy wschodniej granicy gminy,
- sąsiedztwo autostrady A-4 – położona na północ od terenów gminy, ma duże znaczenie rozwojowe, najbliższe wjazdy na autostradę znajdują się w Dąbrówce Górnej (węzeł Opole Południe) i Krapkowice (węzeł Krapkowice),
- brak dróg krajowych w granicach gminy, lokalizacja dwóch dróg wojewódzkich: nr 409 relacji Dębina – Strzelce Opolskie oraz nr 414 relacji Prudnik – Opole.

4.3. POSZCZEGÓLNE ELEMENTY PRZYRODNICZE ORAZ ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA

4.3.1. BUDOWA GEOLOGICZNA I SUROWCE MINERALNE

Gmina Strzeleccki cechuje się złożoną budową tektoniczną, która jednak tylko w niewielkim stopniu wpływa na ukształtowanie terenu, a co za tym idzie – również na możliwości zagospodarowania przestrzennego. Ma ona natomiast istotne znaczenie hydrogeologiczne.

Budowa geologiczna utworów powierzchniowych jest słabo urozmaicona. Większe zróżnicowanie występuje w obszarze głębszych utworów.

Gmina położona jest w strefie granicznej trzech jednostek strukturalnych budowy geologicznej Śląska Opolskiego:

- **Monokliny Przedsudeckiej** – położonej na północy,
- **Rowu Paczków Kędzierzyn-Koźle** – zlokalizowanego na południu,
- **Depresji Śląsko-Opolskiej** – zlokalizowanej na północy i zalegającej na Monoklinie.

Dwie pierwsze jednostki oddziela przebiegająca z północnego zachodu na południowy wschód strefa uskoku tektonicznego o charakterze schodkowym. Strefa ta powoduje, iż między północną i południową częścią gminy istnieje wyraźna różnica w budowie głębszych warstw skalnych, mimo niewielkiej różnicy osadów powierzchniowych i rzeźby terenu.

Profil głębszego podłoża geologicznego rozpoczynają skały **karbonu dolnego (kulmu)** reprezentowane przez piaskowce szarogłazowe, mułowce i łupki biotytowe. Pokrywa ta zalega na zróżnicowanej głębokości przekraczającej lokalnie kilkaset metrów. W kierunku wschodnim następuje wypłylenie zalegania facji kulmu. Kolejne warstwy geologiczne występujące na terenie gminy znacznie różnią się w części północnej i południowej [28].

Północna część gminy

Jak wskazuje ekofizjografia sporządzona na potrzeby planu ogólnego [28] na utworach karbońskich zalegają niezgodnie, pocięte opisanymi powyżej uskoki, osady morskie **dolnego i środkowego triasu**. Strop dolnego i cały środkowy trias wykształcony jest w postaci węglanowych osadów morskich ówczesnego wypływającego się zbiornika epikontynentalnego. Łącznie środkowy i dolny trias oraz niewystępujące na obszarze opracowania osady triasu górnego są najważniejszym budulcem wspomnianej powyżej Monokliny Przedsudeckiej i charakteryzują się miąższością przekraczającą 250 m. Spąg triasowego kompleksu skalnego budują niezgodnie zalegające na karbonie piaskowce, iłowce i mułowce oraz wapienie pstrego piaskowca. W kompleksie przeważają czerwone iłowce. Piaskowce większy udział osiągają w spągu, wapienie w stropie. Łącznie dolny trias ma miąższość do 100 m i zalega na głębokości kilkunastu metrów p.p.t. na północny wschód od terenów gminy w okolicach Dąbrówki Górnej i Rogowa Opolskiego.

Nad osadami dolnego triasu zalegają datowane na przełom pstrego piaskowca i wapienia muszlowego szare wapienie i margle. Lokalnie występują one dosyć płytko pod powierzchnią terenu w części wschodniej przy granicy z gminą Krapkowice. Na terenie gminy Strzeleccki występują pod osadami czwartorzędowymi i pod skałami środkowego triasu.

Wapień muszlowy zalegający na opisanym powyżej osadach zbudowany jest ze spągowego dla niego kompleksu warstw gogolińskich. Warstwy te składają się z wapieni, wapieni marglistych i margli barwy jasnoszarej lub beżowo-szarej. Występują one w cienkich ławicach często falistych. Wyróżnia się

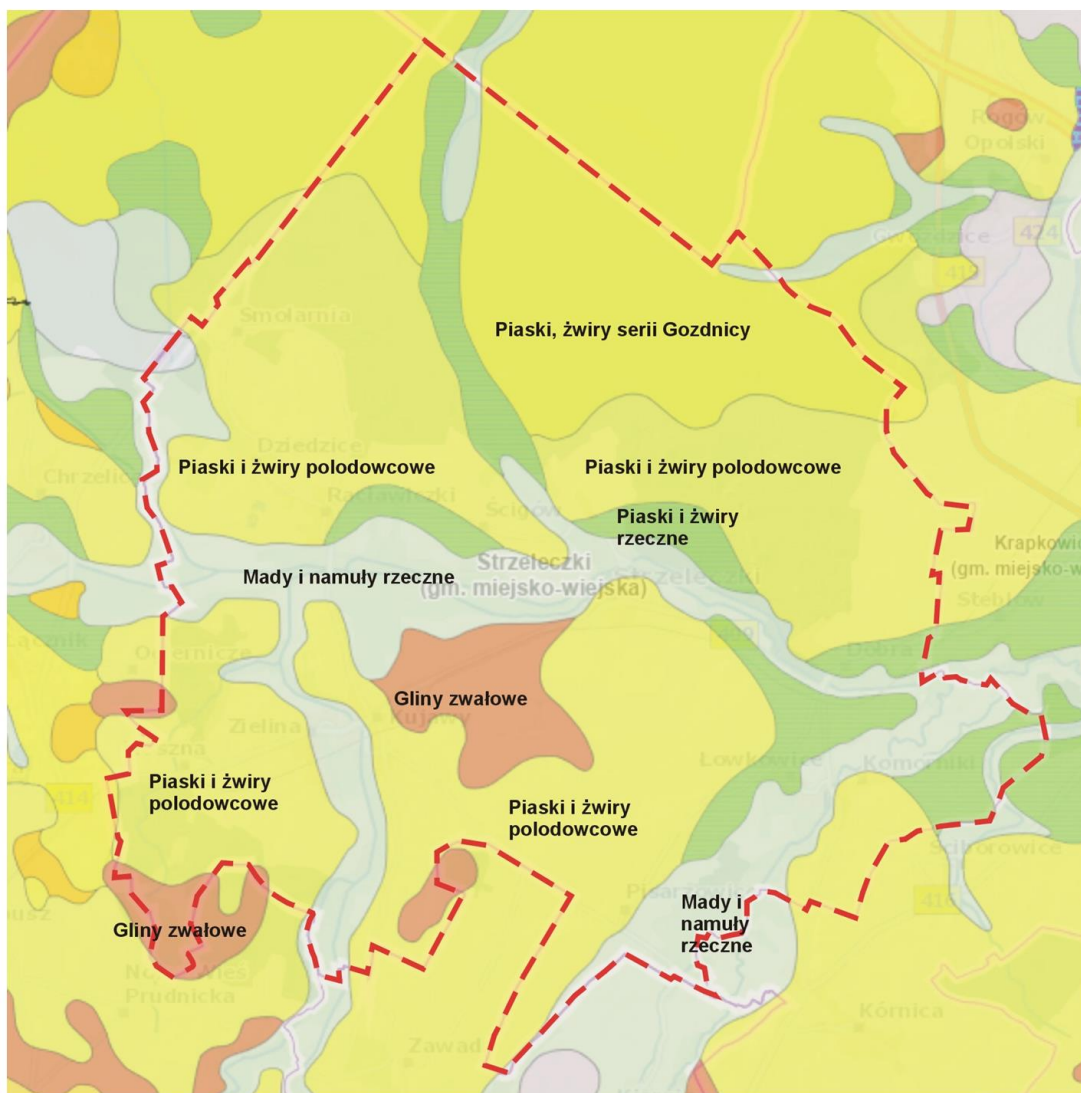
w kompleksie wapienie pelityczne, muszlowcowe, krynoidowe i krystaliczne. Ich łączna miąższość może dochodzić do 50 m. Nad triasem bezpośrednio zalegają osady czwartorzędowe, o których będzie jeszcze mowa poniżej lub nieznaczna pokrywa wyklinowujących się osadów trzeciorzędowych i/lub górnokredowych.

Piaski glaukonitowe cenomanu (górną kreda) budują spąg zalegającej nad Monokliną Prędsudecką Depresji Śląsko-Opolskiej. Nad nimi występują warstwy turonu zbudowane z margli, wapieni marglistych oraz margli ilastych i iłów marglistych. Strop górnej kredy budują iły i iły margliste koniaku.

Większość obszarów płytko występującej kredy przykryta jest ciągłą pokrywą miocenu oraz osadami plejstocenu i holocenu.

Część południowa gminy

Odmienne przedstawia się budowa geologiczna skał zalegających na kulmie w południowej części gminy. W wyniku zrzutu wzdłuż uskoku tektonicznego utworów triasowych w profilu na głębokości od stu do kilkuset metrów zalegają osady górnej kredy wykształconej jako spągowe piaski i piaskowce cenomanu, centralnie położone wapienie i margle turonu oraz stropowe margle i iły margliste koniaku. Ze względu na przygraniczne położenie osadów górnokredowych z krawędzią skał węglanowych triasu poszczególne piętra kredy mogą charakteryzować się niepełnym wykształceniem. Nad górną kredą występuje gruby kompleks osadów morskich i brakicznych trzeciorzędu. Osady trzeciorzędowe reprezentowane są przez iły, piaski, mułki, lokalnie z gipsami miocenu. Ich stropową warstwę stanowią pospolicie występujące na Opolszczyźnie iły, mułki z przewarstwieniami piasków i żwirów, a lokalnie również węgla brunatnych tzw. serii poznańskiej. Profil trzeciorzędu kończą piaski i żwiry rzeczne plioceńskiej sieci rzecznej, które obecnie mają duże znaczenie hydrogeologiczne. W południowej części gminy trzeciorząd występuje pod pokrywą piasków, żwirów oraz glin lodowcowych, a także piasków i żwirów teras rzecznych Białej i Osobłogi [28].

Rysunek 5. Zgeneralizowana mapa geologiczna osadów powierzchniowych gminy Strzeleczki

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne miasta i gminy Strzeleczki, Ecosystem Project, Badora K., Wróbel R., Opole 2025

W przeciwieństwie do fundamentalnych różnic w budowie geologicznej głębszych warstw skalnych w południowej i północnej części gminy, osady czwartorzędowe tworzą mimo różnic litologicznych dosyć jednorodną (zwłaszcza w części stropowej) pokrywę.

Charakter tych osadów ma szczególne znaczenie dla zachowania równowagi ekologicznej oraz możliwościach docelowego zagospodarowania terenów. Miąższość osadów rośnie od kilku metrów w części północno-zachodniej gminy, do nawet kilkudziesięciu metrów w części południowej.

Czwartorzęd to głównie osady glacialne i fluwioglacialne zlodowacenia środkowopolskiego, a także mady i piaszczysto-żwirowe osady rzeczne teras Białej i Osobłogi. W stropowej części profilu wykształcone są w zależności od położenia, jako piaski z domieszką żwirów wodnolodowcowych lub jako piaski i żwiry wodnomorenowe z lokalnymi płatami glin wodnomorenowych. Pod względem litologicznym najbardziej powierzchniowo rozprzestrzenione są piaski i żwiry wodnomorenowe. Częstymi zjawiskami w profilach jest laminacja, smugowanie oraz występowanie warstewek i soczew glin zwałowych. Osady są źle wysortowane i słabo obtoczone. Lokalnie występują spore głazy narzutowe. Ich miąższość dochodzi do 30 m [28].

W dnie doliny Białej i Osobłogi, a także dolin ich dopływów występują gliniasto-piaszczyste osady aluwialne – mady. Głębiej położone są serie piaszczysto-żwirowe. Lokalnie w dnie teras zalewowych występują płyty namułów i torfów, w znacznej części będące śladami degradacji dawnych koryt rzecznych (paleomeandry).

Czwartorzęd na terenie gminy ma odmienne warunki w części północnej, gdzie dominują piaski i żwiry i w części południowej, gdzie stwierdza się znaczny udział glin zwałowych i wodnomorenowych, a także pokrywy peryglacialnych glin. To zróżnicowanie w efekcie spowodowało występowanie zalesienia północnej części gminy i rozwoju intensywnego rolnictwa w centralnej i południowej części, gdzie warunki są bardziej korzystne.

W kompleksie Borów Niemodlińskich występuje gruba pokrywa czwartorzędowych osadów dolin kopalnych o znaczeniu hydrogeologicznym.

Pod względem właściwości powierzchniowych utworów geologicznych i ich przydatności do zabudowy przedstawia się ona następująco:

- **na terenach piaszczysto-żwirowych wysoczyzn polodowcowych północnej części gminy oraz na terasach nadzalewowych Osobłogi** do głębokości posadowienia fundamentów dominują średnio zagęszczone piaski o stosunkowo dobrej nośności. Lokalnie w profilach większy może być udział glin i glin piaszczystych, które w większości są osadami plastycznymi lub twaroplastycznymi. Warstwy tych glin nie są jednak zbyt grube. Zdarzają się również przewarstwienia żwirowe oraz głązy polodowcowe,
- **na terenach den dolin rzecznych z madami Białej i Osobłogi oraz większych dopływów** występują plastyczne osady gliniaste z licznymi warstewkami namułów o niekorzystnych warunkach do zabudowy. Niekorzystne warunki dodatkowo pogarsza płytko zalegająca woda uplastyczniająca osady,
- **na terenach obniżeń w powierzchni akumulacyjnej den dolin rzecznych** (wybrane tereny doliny Osobłogi i Białej) występują soczewy namułów, mułków i torfów, które nie nadają się do posadowienia budynków,
- **na terenach wysoczyzn zbudowanych z glin zwałowych w centralnej i południowej części gminy** występują plastyczne i twaroplastyczne gliny o średnio korzystnych warunkach do zabudowy. Najmniej korzystne warunki są w miejscach występowania przewarstwień i miąższach soczew pylastych, które są gruntami nienośnymi [28].

Z danych Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego wynika, iż w granicach gminy powszechnie występują surowce skalne w postaci kruszyw naturalnych oraz marginalnie – surowców ilastych ceramiki budowlanej. Szczegółowe informacje na temat udokumentowanych złóż kopalin przedstawiono w Tab. 1.

Łącznie zinwentaryzowano 9 złóż, w tym tylko jedno surowców ilastych ceramiki budowlanej - złożo „Strzeleccki” w plejstocenijskich glinach zwałowych, zlokalizowane ok. 2 km na południowy - zachód od centrum wsi. Bazowała na nim miejscowa cegielnia, obecnie nieczynna z powodu słabej jakości iltów. Eksploatacja złoża została zaniechana. Teoretycznie możliwe jest występowanie w granicach gminy złoża węgla brunatnego.

Pozostałe złoża zinwentaryzowano dotychczas w następujących formacjach czwartorzędowych:

- plejstocenijskich piaskach i żwirach rzeczno - lodowcowych („Kujawy”, „Kujawy 1” „Zielina”, „Moszna II”, „Komorniki”, „Raławiczki”),

- holocenijskich piaskach, żwirach i mułkach den dolinnych tarasów zalewowych („Dobra”, „Kierpień”).

Możliwe jest udokumentowanie dalszych złóż kruszywa naturalnego, szczególnie w dolinie Osobłogi oraz w okolicach Mosznej, Kujaw i Zieliny.

Biorąc pod uwagę dosyć liczne złoża oraz występowanie złóż perspektywicznych gmina ma istotne zasoby kruszyw naturalnych.

Tabela 1. Złoża kopalin na terenie gminy Strzeleczyki.

Nazwa złoża	Kopalina	Złoża [tys. t]		Stan zagospodarowania	Obszar górniczy	Teren górniczy
		geologiczne bilansowe	przemysłowe			
Raławiczki	PIASKI I ŻWIRY	2 971,50	132,27	złożo zagospodarowane	80 419,00 m ²	80 419,00 m ²
Kujawy	PIASKI I ŻWIRY	999,00	0	eksploatacja złoża zaniechana	-	-
Kujawy I	PIASKI I ŻWIRY	140,54	0	złożo eksploatowane okresowo	19 751,00 m ²	23 592,00 m ²
Moszna II	PIASKI I ŻWIRY	507,14	0	eksploatacja złoża zaniechana	zniesiony	-
Zielina	PIASKI I ŻWIRY	771	0	eksploatacja złoża zaniechana	-	-
Strzeleczyki	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	366,86	0	eksploatacja złoża zaniechana	-	-
Dobra	PIASEK ZE ŻWIREM	2 365,00	0	złożo rozpoznane szczegółowo	-	-
Komorniki	PIASKI I ŻWIRY	792,61	0	złożo zagospodarowane	19 751,00 m ²	23 592,00 m ²
Kierpień	PIASKI I ŻWIRY	30 379,00	0	złożo rozpoznane wstępnie	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PIG-PIB

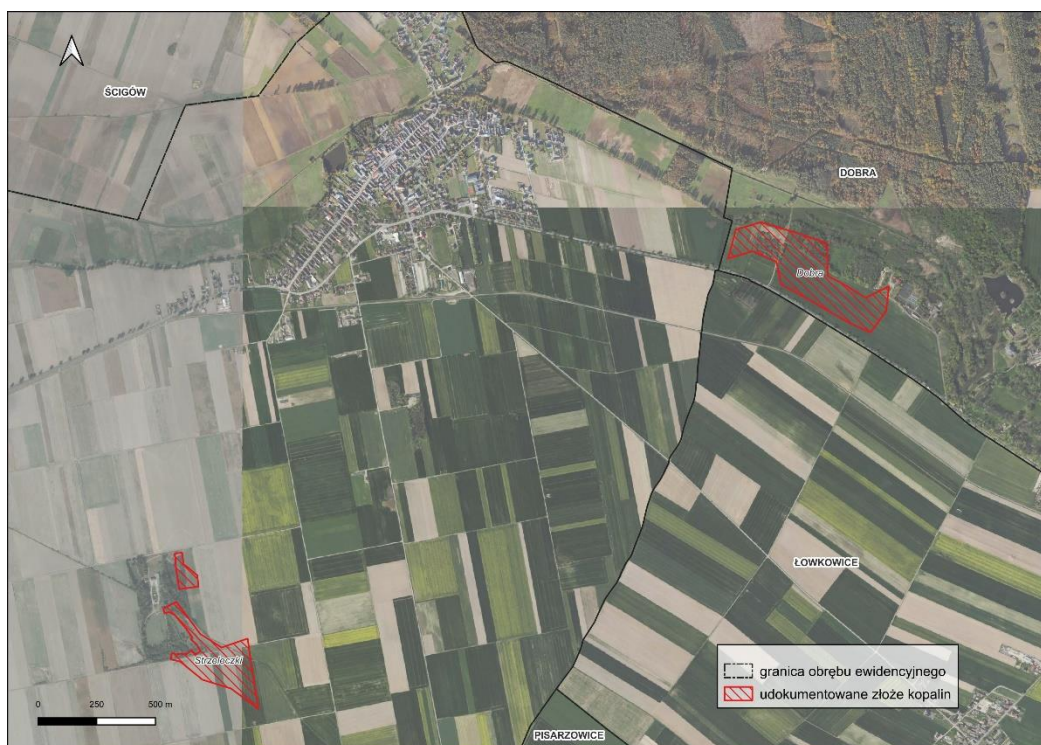
Rysunek 6. Lokalizacja złoża „Raławiczki” w granicach gminy Strzeleczyki

Źródło: opracowanie własne na podstawie na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego

Rysunek 7. Lokalizacja złóż: „Kujawy”, „Moszna” i „Zielina” w granicach gminy Strzeleczki

Źródło: opracowanie własne na podstawie na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego

Rysunek 8. Lokalizacja złóż: „Strzeleczki” i „Dobra” w granicach gminy Strzeleczki

Źródło: opracowanie własne na podstawie na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego

Rysunek 9. Lokalizacja złoża „Komorniki” w granicach gminy Strzeleczyki

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego

4.3.2. RZEŻBA TERENU

Obszar gminy Strzeleczyki cechuje się niewielkim zróżnicowaniem wysokościowym oraz genetycznym form rzeźby terenu. Obecny krajobraz ukształtowany został głównie przez procesy denudacyjne i akumulacyjne związane z działalnością lądolodów, w szczególności ostatniego zlodowacenia Odry. Istotną rolę odegrały także procesy erozji i akumulacji fluwialnej rzek Osobłogi i Białej w okresie plejstocenu i holocenu.

Główną osią geomorfologiczną tego obszaru jest obniżenie dolinne rzeki Białej. Dno tej rzeki ma szerokość 1,0 – 1,5 km, opada od wysokości 177 m n.p.m. przy zachodniej granicy – z gminą Biała, do 164 m n.p.m. przy ujściu Białej do Osobłogi, na granicy z gminą Krapkowice.

Kolejną ważną formą rzeźby jest dolina Osobłogi, zlokalizowana w południowo-wschodniej części gminy. Szerokość doliny zmienia się – osiąga niemal 2 km w rejonie Pisarzowic, natomiast w rejonie Komornik zwęża się miejscami do około 400 m, w miejscu przelotu przez krawędź pradoliny Odry.

Charakterystyczną cechą obu dolin jest ograniczony zasięg teras nadzalewowych. Tarasy zalewowe są płaskie, rozciągają się 2–3 m ponad poziom rzek i płynnie przechodzą w wysoczyzny przydolinne. W przypadku doliny Białej zbocza mają łagodne nachylenie (z wyjątkiem stromizn w okolicach Dobrej), natomiast dolina Osobłogi otoczona jest stromymi, erozyjnymi krawędziami, których wysokość miejscami przekracza 10 m.

Poza dolinami, formy terenu ukształtowane zostały głównie przez lądolód i wody lodowcowe zlodowacenia odrzańskiego. W jego wyniku powstała wysoczyzna wodnolodowcowa wznosząca się na wysokość od ok. od 160 do 185 m n.p.m., o niewielkich deniwelacjach (do 3 m) i spadkach rzędu 1%. Wysoczyzna delikatnie nachylona jest ku dolinom Białej i Osobłogi, a przy granicy z doliną Osobłogi

kończy się wyraźną, stromą skarpą (krawędzią erozyjną), osiagającą miejscami do 10 m wysokości, o nachyleniach przekraczających 20%, lokalnie nawet 200%.

Tarasы zalewowe doliny Osobłogi i Białej są pod względem geomorfologicznym niemal płaskie i położone na wysokości ok. 167-175 m n.p.m. Wyniesione są ponad średni poziom wody w korycie o ok. 1,5-3,5 m. Lokalnie w obrębie powierzchni tarasu zalewowego występują niewielkie obniżenia będące pozostałościami starorzeczy [28].

W centralnej i południowej części gminy dominuje wysoczyzna zbudowana z glin zwałowych i wodnomorenowych, sięgająca 180–185 m n.p.m. Teren ten cechuje się niewielkim nachyleniem (do 2%) i lekko falistym lub równinnym ukształtowaniem. Większe różnice wysokości występują na granicach z doliną Osobłogi oraz dolinkami jej dopływów.

W południowej części gminy wyróżnia się wyraźne obniżenie dolinne Osobłogi. Dolina ma tu szerokość dochodzącą do 0,8 km, płaskie dno i strome zbocza o wysokości od 3 m do nawet 10 m. W dnie doliny występują meandry i obszary podtorfione.

Naturalne uwarunkowania geomorfologiczne gminy nie stanowią istotnej bariery dla zabudowy, z wyjątkiem stromych skarp i krawędzi teras zalewowych oraz kilku krawędzi wysoczyzny poza dolinami rzecznyimi. Obszary te są nieodpowiednie do zabudowy i wymagają stabilizacji (zadrzewienia, zakrzewienia, zadarnienia) oraz zachowania strefy ochronnej bez zabudowy o szerokości, co najmniej 10 m. Utrudnienia mogą występować także na łagodniejszych zboczach wysoczyzn opadających ku dolinie Osobłogi, gdzie spadki osiagają 5–10%, lokalnie nawet 10–20%.

Większość terenów gminy, z racji niewielkich spadków i charakteru powierzchniowych utworów geologicznych, nie jest narażona na erozję wodną. Wyjątkiem są skarpy erozyjne, gdzie przy długotrwałych opadach i usunięciu pokrywy roślinnej mogą wystąpić drobne ruchy masowe.

Rzeźba terenu jest podstawowym czynnikiem odpowiadającym za występowanie różnych typów krajobrazów naturalnych. Na obszarze gminy Strzeleczy wyróżnia się trzy główne typy:

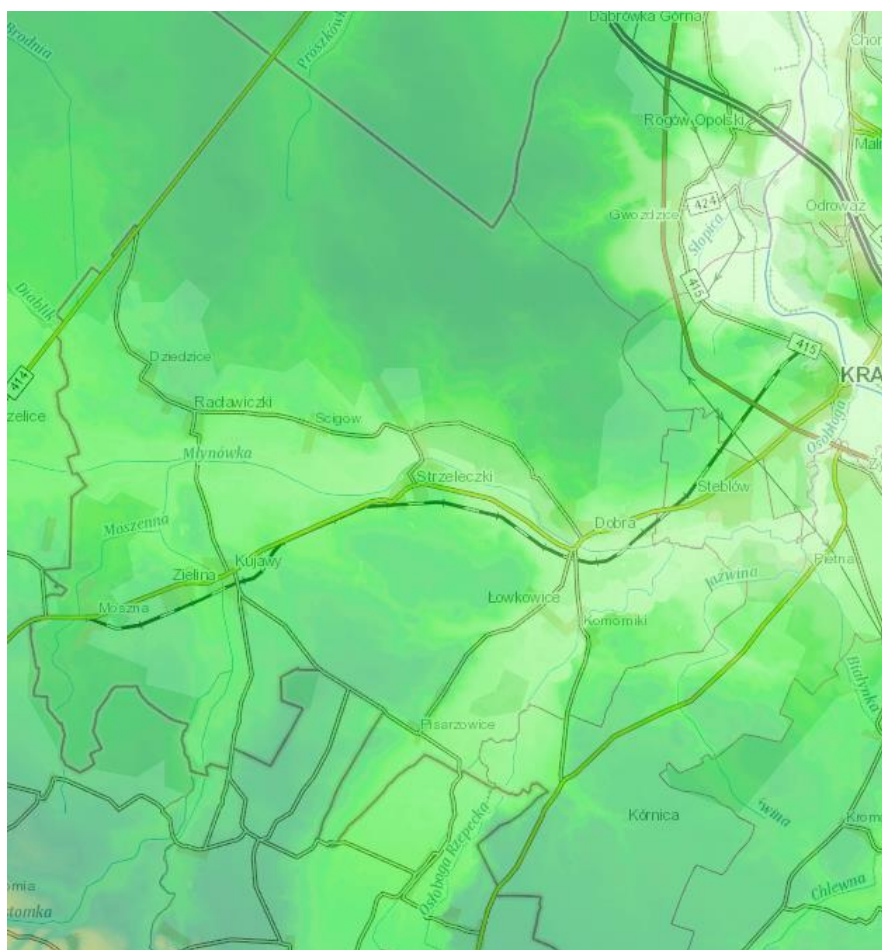
1. **Krajobraz nizinny staroglacjalny** – obejmuje międzyrzecze Białej i Osobłogi oraz Bory Niemodlińskie na północ od doliny Białej. Występuje tu równinny lub lekko falisty teren, urozmaicony lokalnie ostańcami denudacyjnymi, położony na wysokości 170–185 m n.p.m., opadający łagodnie w kierunku dolin rzecznych;
2. **Krajobraz nizinny, tarasów z wydmami** – obejmuje obszary piaszczyste (zwydmione) porośnięte borami, stanowiące część Borów Niemodlińskich.
3. **Krajobraz den dolin z aluwiami** – w najbardziej klasycznej postaci rozwinięty w dolinie Osobłogi, a także dolinie Białej i większych dopływów. Są to płaskie obszary akumulacji rzecznej z madami, a wyżej z piaskami i żwirami. Pod względem wysokości bezwzględnych są to najniższe położone obszary gminy, w dolinie Osobłogi wysokości wynoszą ok. 165 m n.p.m. Charakterystyczną cechą tych krajobrazów jest występowanie obniżen starorzeczy i paleomeandrów.

W oparciu o zmienność geologiczno-geomorfologiczną wyodrębniono siedem przyrodniczych stref funkcjonalno-przestrzennych, różniących się uwarunkowaniami przyrodniczymi biocenotycznymi i fizjograficznymi, do których będą odnosić się odmienne sposoby zagospodarowania [28]:

- I. paleomeandry i inne obniżenia w obrębie holocenijskich zalewowych teras rzecznych z namułami i torfami,
- II. płaskie terasy rzeczne holocenijskie z madami i osadami piaszczysto-żwirowymi,
- III. płaskie lub lekko faliste piaszczysto-żwirowe plejstoceńskie nadzalewowe terasy rzeczne,

- IV. faliste lub równinne piaszczysto-żwirowe wysoczyzny fluwioglacjalne i glacialne, lokalnie z erozyjnymi odsłonięciami piasków i żwirów plioceńskich,
- V. lekko faliste wysoczyzny płytkich glin wodnomorenowych,
- VI. lekko faliste wysoczyzny glin zwałowych,
- VII. pagórkowate obszary z piaskami eolicznymi w wydmach.

Nizinny charakter oraz zaznaczające się w sposób wyraźny występowanie dwóch obniżień terenowych – doliny Białej i doliny Osobłogi przedstawiono – za Opracowaniem ekofizjograficznym miasta i gminy Strzeleccki, na Rysunku 10.

Rysunek 10. Ukształtowanie powierzchni terenu w granicach obszaru objętego projektem planu

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne miasta i gminy Strzeleccki, Ecosystem Project, Badora K., Wróbel R., Opole 2025

4.3.3. GLEBY I STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

Obecność typów oraz gatunków gleb powiązana jest z budową geologiczną i wynika z rodzaju skały macierzystej. Istotne znaczenie odgrywa również istniejący sposób użytkowania i powiązany z nim stopień przekształcenia.

Gmina Strzeleccki cechuje się zróżnicowaną jakością gleb, które ogólnie zaliczają się do średnich, natomiast w części północno-zachodniej są słabe pod względem przydatności rolniczej. Użytki rolne zajmują 56% powierzchni gminy, co jest średnią wartością tego wskaźnika na Opolszczyźnie. W strukturze użytkowania gruntów rolnych dominują grunty orne (ok. 80%), trwałe użytki zielone stanowią ok. 20%, a sady – zaledwie 0,2%. Według wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej gmina plasuje się na 39. miejscu w regionie, co oznacza przeciętny potencjał

rolniczy. Najkorzystniejsze warunki występują we wsiach Pisarzowice, Wawrzyńcowice i Kujawy, natomiast najłabsze – w Dobrej i Smolarni, miejscowościach położonych w części centralno-północnej gminy.

Generalnie najlepsze warunki glebowe panują na południowej wysoczyźnie z glinami zwałowymi i wodnomorenowymi przykrytymi niewielką pokrywą glin peryglacialnych. Sprzyjające warunki panują również w dolinie Osobłogi, gdzie występują żyzne mady. Najłabsze gleby występują na wysoczyznach piasków i żwirów wodnolodowcowych oraz na piaszczysto-żwirowych terasach nadzalewowych rzecznych.

Reasumując, w gminie dominują gleby powstałe z piasków i glin:

- północno-zachodnia i centralna część – gleby wytworzone z piasków,
- południowa część – żyzniejsze gleby gliniaste.

Typologicznie (wg klasyfikacji PTG - Dobrzański, Zawadzki red. 1995), w gminie dominują [28]:

1. GLEBY AUTOGENICZNE

- Brunatne właściwe – występują na znacznych obszarach na wychodniach glin zwałowych w centralno-południowej części gminy,
- Brunatne kwaśne – występują pospolicie,
- Płowe – występują często w centralnej i południowo-wschodniej części badanego obszaru,
- Rdzawe i bielcowe – występują pospolicie na północnym zachodzie w obrębie Borów Niemodlińskich;

2. GLEBY SEMIHYDROGENICZNE

- Czarne ziemie - występują głównie w pobliżu obniżień dolinnych;

3. GLEBY HYDROGENICZNE

- Gleby murszowe i murszowate – występują na niewielkich powierzchniach w dolinie Osobłogi i Białej;

4. GLEBY NAPŁYWOWE

- gleby aluwialne mad rzecznych – występują pospolicie na terasach dennych Osobłogi, Białej i większych dopływów obu rzek;

5. GLEBY ANTROPOGENICZNE

- gleby industrio- i urbanoziemne - zajmują duże obszary na terenach osadniczych większych wsi, w szczególności o zwartej zabudowie. Są to gleby przekształcone przez zabudowę mieszkaniową, zwałowiska i ciągi infrastruktury technicznej.

Gleby klasy I nie występują w gminie. Gleby klasy II i IIIa–b (chronione) obejmują około 40% gruntów ornych. W trwałych użytkach zielonych dominują gleby klas IV (58,2%) i V (22,5%).

Bonitacja i jakość gleb

Wśród kompleksów bonitacyjnych gleb ornych w gminie dominuje kompleks żytni dobry, a także, w znacznym udziale kompleksy: żytni słaby i pszeniczny dobry – ten ostatni występuje głównie

w południowo-wschodniej i centralnej części gminy. Kompleksy słabsze przeważają na północy (Smolarnia, Dobra).

Największy udział mają gleby brunatne (2587 ha na gruntach ornych, 240 ha na użytkach zielonych). Znaczące są także gleby pseudobielicowe i mady rzeczne. Gleby organiczne (mułowo-torfowe) są rzadkie – występują na 237 ha użytków zielonych, głównie w dolinie Białej.

Wśród typów gleb na terenie gminy dominują gleby brunatne wykształcone na glinach zwałowych. Znaczny udział osiągają również gleby pseudobielicowe oraz mady rzeczne, które występujące w dolinie Osobłogi i Dobrej. Gleby organiczne chronione (mułowo-torfowe) są rzadkie – występują jedynie w trwałych użytkach zielonych, głównie w dolinie Białej.

Właściwości fizyczne gleb

Przeważają gleby średnie. Lekkie gleby koncentrują się głównie w północnej części gminy i w części centralnej. Skrajnie ciężkie (gliniaste) i bardzo lekkie (piaszczyste) gleby zajmują niewielkie powierzchnie. Najczęściej spotykane są gleby na piaskach, glinach i osadach organicznych – brak natomiast gleb żwirowych, pyłowych i lessowych.

Zdecydowanie dominują dwa typy utworów: gliniaste reprezentowane przez mady rzeczne i gliny zwałowe oraz gleby piaszkowe, co związane jest z glacialną i fluwioglacjalną przeszłością znacznej części terenu.

Główne zagrożenia

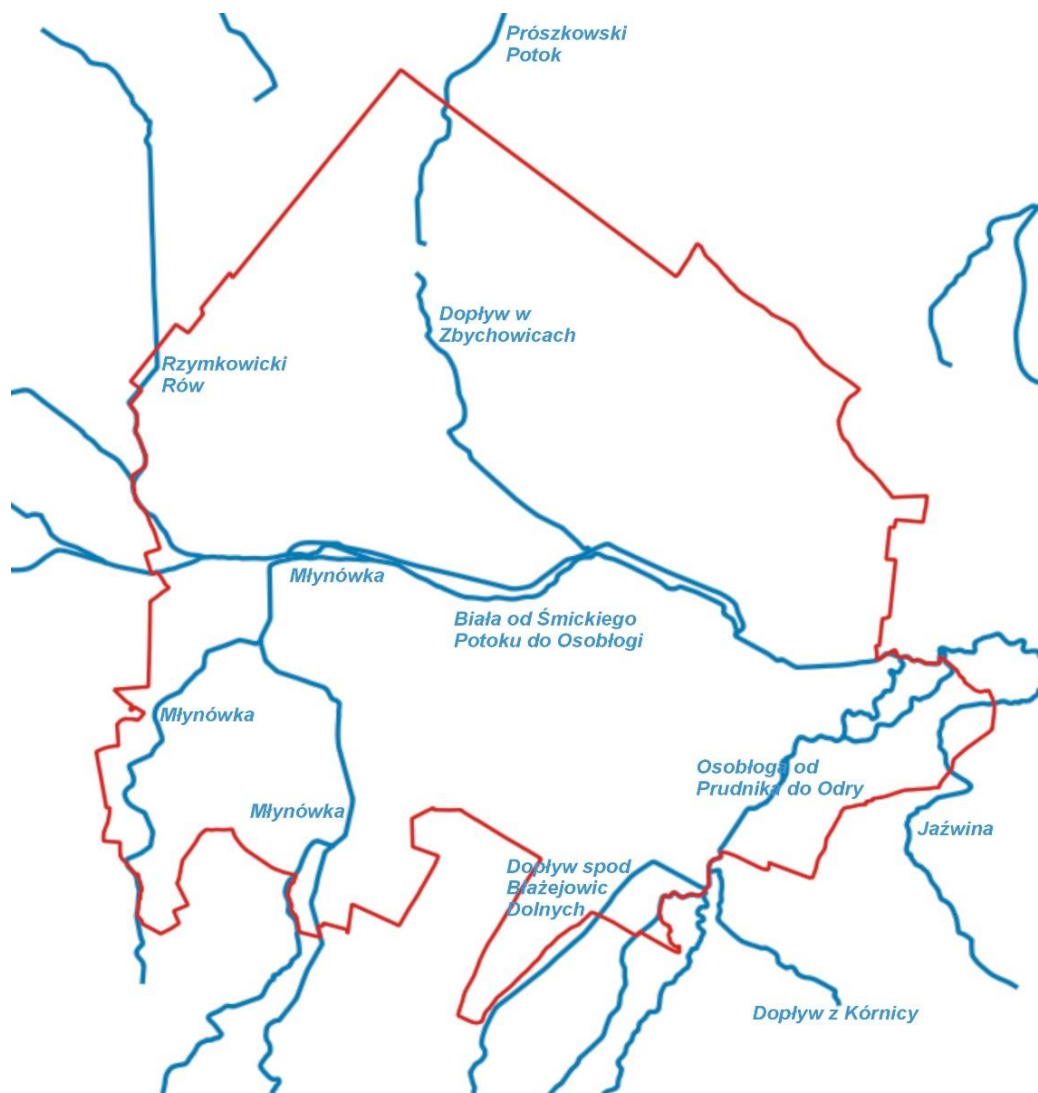
Największym zagrożeniem dla gleb na obszarze gminy jest erozja wietrzna, która stanowi istotne zagrożenie w szczególności, w południowo-zachodniej jej części. Sprzyja jej wielkopowierzchniowy charakter gruntów oraz niewielki udział zadrzewień przeciwoerozyjnych.

4.3.4. STOSUNKI WODNE

Wody powierzchniowe – charakterystyka oraz ocena stanu

Teren objęty opracowaniem należy do obszaru dorzecza Odry, regionu wodnego Górnej Odry, dla którego opracowano Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjęty Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry [12]. Plan ten, jako dokument planistyczny w gospodarowaniu wodami stanowi podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i zasady gospodarowania nimi w przyszłości.

Gmina Strzeleccki pod względem hydrograficznym, zgodnie z Mapą Podziału Hydrograficznego Polski położona jest w zlewniach IV poziomu lewobrzeżnych dopływów Odry – Osobłogi i Prószkowskiego Potoku. Odwadnianie gminy odbywa się poprzez następujące ciek wodne: Osobłogę, Białą, Młynówkę (Browiniecki Potok), Rzymkowską Strugę i Urszulanowicki Potok. Podstawową sieć hydrograficzną przedstawiono na Rysunku 11.

Rysunek 11. JCWP przepływające przez gminę Strzeleczy

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne miasta i gminy Strzeleczy, Ecosystem Project, Badora K., Wróbel R., Opole 2025

W granicach gminy występują obszary zagrożenia powodzią – zidentyfikowano je w dolinach rzeki Białej i Osobłogi. Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego obejmują większą część dolin obu rzek. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią (Q10% i Q1%) zidentyfikowane w granicach gminy, jak również obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi (Q0,2%) przedstawiono w rozdziale 4.3.9 Zagrożenia zewnętrzne na Rysunku 15 oraz na Załączniku nr 1 UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE ORAZ ISTNIEJĄCY SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU do niniejszej prognozy.

Rzeka Osobłoga jest lewobrzeżnym dopływem Odry. Jej całkowita długość wynosi 65,5 km, z czego na obszarze gminy położony jest odcinek ujściowy o długości ok. 8,2 km.

Rzeka Biała jest lewobrzeżnym dopływem Osobłogi, w granicach gminy znajduje się jej ujście. Północna część zlewni położona na terenie gminy to obszar stosunkowo płaski, o nieznacznie zróżnicowanej rzeźbie terenu. Na odcinku przepływu przez gminę następują duże ubytki wody wywołane infiltracją w czwartorzędowe struktury dolin kopalnych Białej i Osobłogi.

Wody powierzchniowe – ocena stanu

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód. Pojęcie jednolitej części wód, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak:

- jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny,
- sztuczny zbiornik wodny,
- struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części,
- morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub przybrzeżne.

Ocenę stanu wód powierzchniowych prezentuje się poprzez ocenę stanu ekologicznego i ocenę stanu chemicznego, a więc elementów decydujących o ogólnej ocenie stanu. W przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – ocena stanu zostaje zastąpiona oceną potencjału ekologicznego.

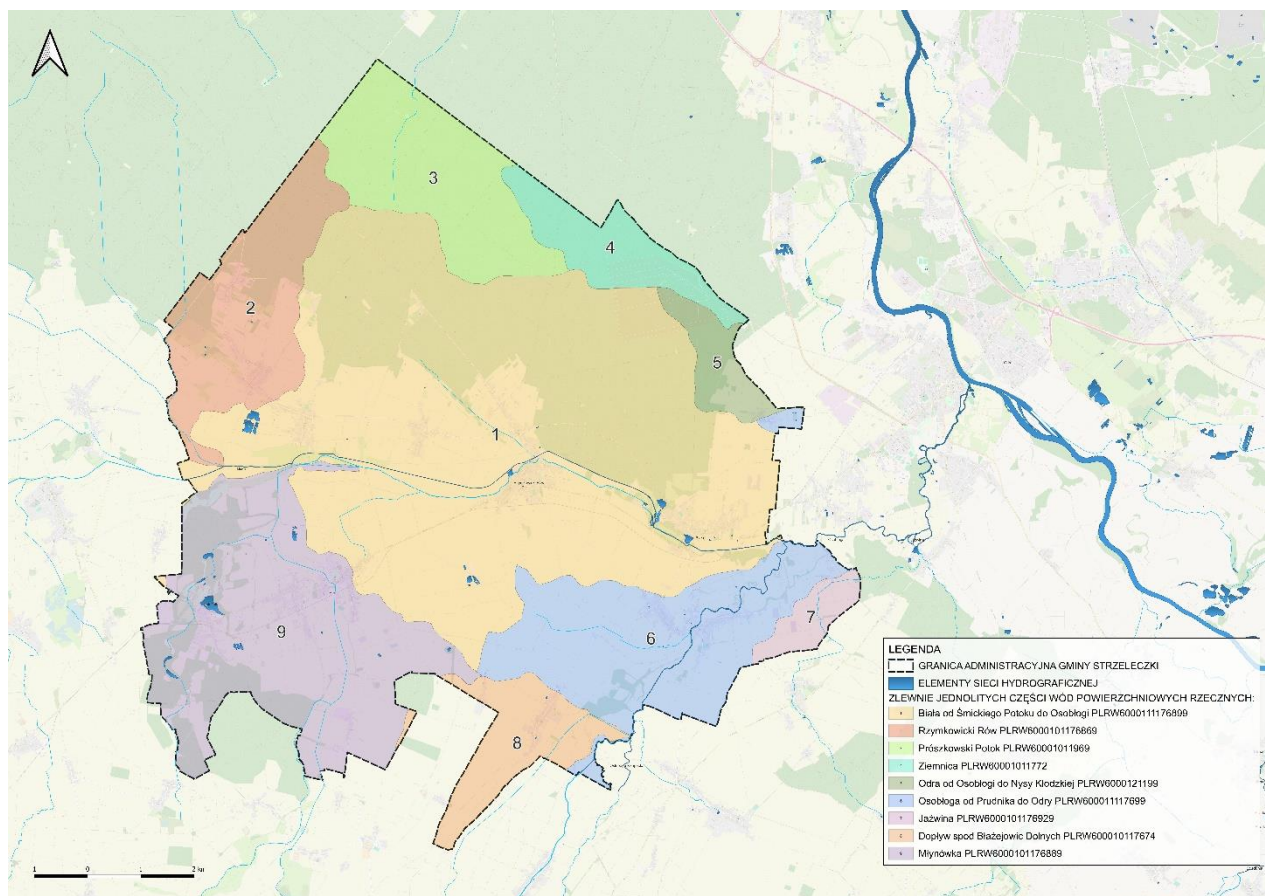
Stan/ potencjał ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga – dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły. W przypadku potencjału ekologicznego klasa pierwsza i druga tworzą wspólnie potencjał „dobry i powyżej dobrego”. O przypisaniu oceny jednolitej części wód decydują wyniki klasyfikacji poszczególnych elementów biologicznych, przy czym obowiązuje zasada, że klasa stanu/potencjału ekologicznego odpowiada klasie najgorszego elementu biologicznego.

Klasyfikacji stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych dokonuje się na podstawie analizy wyników pomiarów zanieczyszczeń chemicznych, w tym tzw. substancji priorytetowych.

Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego.

Obszar objęty projektem planu należy do następujących dziewięciu zlewni JCWP rzecznych, które przedstawiono na Rysunku 12.

- 1. Biała od Śmickiego Potoku do Osobłogi PLRW6000111176899** – zlewnia dominująca, należy do niej centralna część gminy,
- 2. Rzymkowicki Rów PLRW6000101176869** – obejmuje północno – zachodnią część gminy,
- 3. Prószkowski Potok PLRW60001011969** – obejmuje północny fragment gminy,
- 4. Ziemnica PLRW60001011772** – obejmuje północno – wschodni fragment gminy,
- 5. Odra od Osobłogi do Nysy Kłodzkiej PLRW6000121199** – obejmuje północno – wschodni fragment gminy,
- 6. Osobłoga od Prudnika do Odry PLRW600011117699** - obejmuje wschodni fragment gminy,
- 7. Jażwina PLRW6000101176929** - obejmuje wschodni fragment gminy,
- 8. Dopływ spod Błazejowic Dolnych PLRW600010117674** – obejmuje południowy fragment gminy,
- 9. Młynówka PLRW6000101176889** - obejmuje południowo – zachodni fragment gminy.

Rysunek 12. Zlewnie JCWPrz w granicach gminy Strzeleczki

Źródło: Opracowanie własne.

Poniżej przedstawiono charakterystykę stanu ww. JCWPrz wraz z celami środowiskowymi zgodnie ze zaktualizowanym w 2023 r. Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry [12].

1.

NAZWA i kod JCWP: **Biała od Śmickiego Potoku do Osobłogi PLRW600011176899**

Typ i status ciek: rzeka nizinna, silnie zmieniona część wód

Stan/potencjał ekologiczny: **umiarkowany potencjał ekologiczny**

Stan chemiczny: **brak danych**

Ocena stanu z IIaPGW - STAN OGÓLNY: ZŁY STAN WÓD

Presje determinujące stan wód:

- troficzne - nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe)
- hydromorfologiczne - prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące
- rzeki główne i rzeki pozostałe,

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: **ZAGROŻONA**

Cel środowiskowy:

- **dobry potencjał ekologiczny**
- **dobry stan chemiczny;**

Termin osiągnięcia celu: do 2027 r.

Odstępstwo:

- art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (ODSTĘPSTWO CZASOWE) - odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot azotanowy.

2.

NAZWA i kod JCWP: **Rzymkowicki Rów PLRW6000101176869**

Typ i status ciek: potok lub strumień nizinny piaszczysty, naturalna część wód

Stan/potencjał ekologiczny: **umiarkowany stan ekologiczny**

Stan chemiczny: **brak danych**

Ocena stanu z IIaPGW - STAN OGÓLNY: ZŁY STAN WÓD

Presje determinujące stan wód:

- troficzne – nawożenie i depozycja oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone)
- hydromorfologiczne - prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne;

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: **ZAGROŻONA**

Cel środowiskowy:

- **umiarkowany stan ekologiczny** (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny,, MIR]; pozostałe wskaźniki – II klasa jakości); zapewnienie drożności ciek dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;
- **dobry stan chemiczny;**

Termin osiągnięcia celu: nie dotyczy;

Odstępstwo:

- art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (ZŁAGODZENIE CELÓW ŚRODOWISKOWYCH) – odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, MIR. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb.

3.

NAZWA i kod JCWP: **Prószkowski Potok PLRW60001011969**

Typ i status ciek: potok lub strumień nizinny piaszczysty, naturalna część wód

Stan/potencjał ekologiczny: **słaby stan ekologiczny**

Stan chemiczny: **stan chemiczny poniżej dobrego**

Ocena stanu z IIaPGW - STAN OGÓLNY: ZŁY STAN WÓD

Presje determinujące stan wód:

- troficzne – nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe),
- hydromorfologiczne - prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe,
- chemiczne - rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: **ZAGROŻONA**

Cel środowiskowy:

- **dobry stan ekologiczny**; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D- dobry stan chemiczny;
- stan chemiczny: dla złączonych wskaźników [fluoranten(w), Oktylofenole(w), nikiel(w)] **poniżej stanu dobrego**, dla pozostałych wskaźników - **stan dobry**;

Termin osiągnięcia celu: do 2027 r.

Odstępstwa:

- art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (ODSTĘPSTWO CZASOWE) - odstępowanie polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy; MMI, EFI+PL/ IBI_PL. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów;
- art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (ZŁAGODZENIE CELÓW ŚRODOWISKOWYCH) – odstępowanie polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: fluoranten(w), Oktylofenole(w), nikiel(w). Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb.

4.

NAZWA i kod JCWP: **Ziemnica PLRW60001011772**

Typ i status cieku: potok lub strumień nizinny piaszczysty, naturalna część wód

Stan/potencjał ekologiczny: **nie można dokonać oceny stanu/potencjału** (brak badań biologicznych w JCWP)

Stan chemiczny: **stan chemiczny dobry**

Ocena stanu z IIaPGW - STAN OGÓLNY: BRAK DANYCH

Presje determinujące stan wód:

- hydromorfologiczne - prostowanie koryta - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne;

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: **ZAGROŻONA**

Cel środowiskowy:

- **dobry stan ekologiczny**; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;
- **dobry stan chemiczny**;

Termin osiągnięcia celu: do 2027 r.

Odstępstwo:

- art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (ODSTĘPSTWO CZASOWE) - odstępowanie polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: MIR, EFI+PL/ IBI_PL, MMI. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów.

5.

NAZWA i kod JCWP: **Odra od Osobłogi do Nysy Kłodzkiej PLRW6000121199**

Typ i status ciek: wielka rzeka nizinna, silnie zmieniona część wód

Stan/potencjał ekologiczny: **umiarkowany potencjał ekologiczny**

Stan chemiczny: **poniżej dobrego**

Ocena stanu z IIaPGW - STAN OGÓLNY: ZŁY STAN WÓD

Presje determinujące stan wód:

- troficzne - odpływ miejski (wody opadowe),
- hydromorfologiczne - prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, wały przeciwpowodziowe – rzeki główne,
- chemiczne - rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: **ZAGROŻONA**

Cel środowiskowy:

- **umiarkowany potencjał ekologiczny** (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 $\mu\text{S}/\text{cm}$), IFPL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności ciek dla migracji ichtiofauny na odcinku ciek istotnego Odra w obrębie JCWP (dla łososia);
- **stan chemiczny:** dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylene(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Termin osiągnięcia celu: do 2027 r.

Odstępstwa:

- art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (ODSTĘPSTWO CZASOWE) - odstępowanie polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot azotanowy; benzo(b)fluoranten(w), fluoranten(w). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów;
- art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (ZŁAGODZENIE CELÓW ŚRODOWISKOWYCH) – odstępowanie polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IFPL, benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylene(w). Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb.

6.

NAZWA i kod JCWP: **Osobłoga od Prudnika do Odry PLRW600011117699**

Typ i status ciek: rzeka nizinna, naturalna część wód

Stan/potencjał ekologiczny: **słaby stan ekologiczny**

Stan chemiczny: **poniżej dobrego**

Ocena stanu z IIaPGW - STAN OGÓLNY: ZŁY STAN WÓD

Presje determinujące stan wód:

- troficzne - nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe)
- hydromorfologiczne - budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe,
- chemiczne - rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: **ZAGROŻONA**

Cel środowiskowy:

- **umiarkowany stan ekologiczny** (złagodzone wskaźniki: [MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;
- **stan chemiczny:** dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), kadm (w)] **poniżej stanu dobrego**, dla pozostałych wskaźników - **stan dobry**;

Termin osiągnięcia celu: do 2027 r.

Odstępstwa:

- art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (ODSTĘPSTWO CZASOWE) - odstępowanie polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy; bromowane difenyletery(b), rtęć(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów;
- art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (ZŁAGODZENIE CELÓW ŚRODOWISKOWYCH) – odstępowanie polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: MMI, EFI+PL/ IBI_PL; benzo(a)piren(w), kadm (w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb.

7.

NAZWA i kod JCWP: **Jaźwina PLRW6000101176929**

Typ i status cieku: potok lub strumień nizinny piaszczysty, naturalna część wód

Stan/potencjał ekologiczny: **nie można dokonać oceny stanu/potencjału** (brak badań biologicznych w JCWP)

Stan chemiczny: **stan chemiczny poniżej dobrego**

Ocena stanu z IIaPGW - STAN OGÓLNY: ZŁY STAN WÓD

Presje determinujące stan wód:

- hydromorfologiczne - prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne, obiekty mostowe – rzeki główne,
- chemiczne - rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: **ZAGROŻONA**

Cel środowiskowy:

- **dobry stan ekologiczny**; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D,
- **dobry stan chemiczny**;

Termin osiągnięcia celu: po 2027 r.

Odstępstwo:

- art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (ODSTĘPSTWO CZASOWE) - odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: kadm (w). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów.

8.

NAZWA i kod JCWP: **Dopływ spod Błężowic Dolnych PLRW600010117674**

Typ i status ciek: potok lub strumień nizinny piaszczysty, naturalna część wód

Stan/potencjał ekologiczny: **słaby stan ekologiczny**

Stan chemiczny: **stan chemiczny poniżej dobrego**

Ocena stanu z IIaPGW - STAN OGÓLNY: ZŁY STAN WÓD

Presje determinujące stan wód:

- troficzne - nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone),
- hydromorfologiczne - prostowanie koryta - rzeki główne, eksploatacja zasobów wodnych (zrzuty, pobory, przerzuty),
- chemiczne - rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: **ZAGROŻONA**

Cel środowiskowy:

- **dobry stan ekologiczny**; zapewnienie drożności ciek dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D,
- **stan chemiczny**: dla złagodzonych wskaźników [kadm(w)] **poniżej stanu dobrego**, dla pozostałych wskaźników - **stan dobry**.

Termin osiągnięcia celu: do 2027 r.; wskaźniki biologiczne- po 2027 r.

Odstępstwa:

- art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (ODSTĘPSTWO CZASOWE) – odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: MMI, azot ogólny; nikiel(w). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów;
- art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (ZŁAGODZENIE CELÓW ŚRODOWISKOWYCH) – odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: kadm (w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb.

9.

NAZWA i kod JCWP: **Młynówka PLRW6000101176889**

Typ i status ciek: potok lub strumień nizinny piaszczysty, naturalna część wód

Stan/potencjał ekologiczny: **dobry stan ekologiczny**

Stan chemiczny: **brak danych**

Ocena stanu z IIaPGW - STAN OGÓLNY: BRAK DANYCH

Presje determinujące stan wód:

- hydromorfologiczne - prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe;

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: **ZAGROŻONA**

Cel środowiskowy:

- **dobry stan ekologiczny**; zapewnienie drożności ciek dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D,

- **dobry stan chemiczny.**

Termin osiągnięcia celu: nie dotyczy.

Odstępstwo – brak.

Wody podziemne – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Obszar objęty projektem planu znajduje się w obrębie następujących udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych: nr 332 Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka, nr 335 Zbiornik Krapkowice–Strzelce Opolskie i nr 337 Dolina kopalna Lasy Niemodlińskie. Lokalizację ww. GZWP przedstawiono na Rysunku 13 oraz na Załączniku nr 1 do prognozy.

Rysunek 13. Lokalizacja GZWP na terenie gminy Strzeleccki i obszarach przyległych

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne miasta i gminy Strzeleccki, Ecosystem Project, Badora K., Wróbel R., Opole 2025

GZWP nr 332 Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka ma powierzchnię 461,1 km² i obejmuje strukturę hydrogeologiczną, którą tworzą wodonośne utwory czwartorzędu i neogenu. Zasilanie

zbiornika następuje przez infiltrację opadów atmosferycznych oraz przez dopływ lateralny z poziomów neogeńskich w obrębie kopalnej ryny czwartorzędowej, bądź też z poziomów starszych (triasowych, kredowych, karbońskich). Jakość wód występujących na obszarze zbiornika to ogólnie wody klasy II i III, wody dobrej i zadowalającej jakości. GZWP ma podstawowe znaczenie w zaopatrzeniu w wodę, zarówno aglomeracji miejskich, jak i dużych zakładów przemysłowych zlokalizowanych w dolinie Odry od Raciborza na południu, po Krapkowice na północy. Ocenia się, że z ujęć wody zlokalizowanych na obszarze zbiornika jest zaopatrywane ok. 90% ludności. Jest to zbiornik, którego oszacowane zasoby dyspozycyjne wynoszą 109 890 m³/d, zbiornik posiada duże rezerwy zasobów wodnych możliwych do wykorzystania. Projektowany obszar ochronny zbiornika, mający na celu utrzymanie dobrego stanu wód podziemnych GZWP nr 332 obejmuje powierzchnię 276,63 km² i składa się z sześciu odrębnych części. Pozostałej powierzchni zbiornika nie objęto rygorami obowiązującymi na obszarach ochronnych, gdyż jest wystarczająco chroniona przed migracją zanieczyszczeń z powierzchni terenu [32].

GZWP nr 335 Zbiornik Krapkowice – Strzelce Opolskie o powierzchni około 2160,3 km² charakteryzuje się porowo-szczelinowym typem, jego zasoby związane są z utworami dolnotriasowego poziomu wodonośnego. Wody podziemne poziomu pstrego piaskowca w obrębie zbiornika stanowią alternatywne źródło dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia ludności regionu w wodę do celów pitnych i gospodarczych. Szacowana wielkość zasobów dyspozycyjnych, dla obszaru GZWP wynosi 36 364,0 m³/d. Główne zagrożenie dla jakości wód podziemnych poziomu pstrego piaskowca stanowi zanieczyszczenie siarczanami, o charakterze geogenicznym. Zagrożenie jest związane z obszarami występowania salinarniej facji retu (gipsów i anhydrytu) i przenikania tych wód do poziomu pstrego piaskowca. System ochrony zbiornika nie wymaga podejmowania nadzwyczajnych działań i decyzji. Dla ochrony jakości wód podziemnych zbiornika należy dążyć do zachowania dotychczasowego zagospodarowania terenu [32].

GZWP nr 337 Dolina kopalna Lasy Niemodlińskie o powierzchni 123,06 km² jest zbiornikiem czwartorzędowo-neogeńskim, którego poziomy wodonośne związane są z pokrywą preglacialnych osadów rzecznych serii Gozdniczy oraz z głębszym poziomem wodonośnym miocenu, a także z poziomem czwartorzędowym w strefie doliny kopalnej, której przebieg wyznaczono na obrzeżu zbiornika. Zwierciadło wody podziemnej w obrębie zbiornika ma charakter swobodny, lokalnie napięty, a zasilanie poziomu wodonośnego odbywa się bezpośrednio na drodze infiltracji opadów atmosferycznych. Uwzględniając sposób użytkowania wód podziemnych oraz ich ograniczone wykorzystanie (dwa ujęcia o łącznym poborze około 578 m³/d), a także fakt, że znaczna część obszaru jest porośnięta przez Lasy Niemodlińskie, należy uznać, że GZWP ma niewielkie znaczenie dla zaopatrzenia w wodę. Jedynie w południowej części zbiornika wykorzystywane są wody neogeńskiego poziomu wodonośnego na potrzeby mieszkańców wsi w gminie Strzeleczyki. Zasoby wodne GZWP nr 337 należy traktować jako rezerwowę dla aglomeracji opolskiej, położonej około 6 km na północ od granic zbiornika. Jakość wód podziemnych jest na ogół dobra i odpowiada II klasie. Miejscami odnotowano podwyższone stężenia związków azotu (a sporadycznie również sodu), co wskazuje na antropogeniczne źródła zanieczyszczeń w przypowierzchniowej strefie wodonośnej eksploatowanej przez studnie kopane. Główne przyczyny zanieczyszczenia to brak sieci kanalizacyjnej na terenach wiejskich oraz działalność rolnicza prowadzona na obrzeżach zbiornika. Wyznaczony obszar ochronny o powierzchni 134,84 km², którego celem jest zapewnienie trwałej dostępności wód podziemnych oraz ochrona ich jakości, cechuje się niskim zaludnieniem i dominującym leśnym zagospodarowaniem. Zwarty charakter kompleksów leśnych stanowi naturalną barierę chroniącą poziom wodonośny [32].

Wody podziemne – charakterystyka oraz ocena stanu

Obszar objęty opracowaniem położony jest w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) o numerze PLGW6000127. Z przeprowadzonej w 2019 r. oceny stanu wg Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych [13] wynika, iż stan chemiczny omawianej części wód jest słaby, stan ilościowy jest dobry. W rezultacie stan ogólny omawianej części wód podziemnych jest słaby. Wśród zidentyfikowanych presji znaczących ujęto pobór punktowy z ujęć wód podziemnych oraz presję obszarową rozproszoną związaną z rolnictwem (intensywne użytkowanie rolnicze zwłaszcza w części centralnej i zachodniej), gospodarką komunalną i przemysłem (oddziaływanie zakładów przemysłowych zlokalizowanych w Kędzierzynie - Koźlu, Opolu, Krapkowicach - przemysłu cementowego, chemicznego i elektromaszynowego).

Presję determinującą stan wód w obrębie omawianej JCWPd określono jako chemiczną i ilościową. Wobec przedmiotowej części wód podziemnych wyznaczono cel środowiskowy w postaci dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. JCWPd pozostaje zagrożona chemicznie wobec możliwości osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych.

Na terenie gminy funkcjonują dwa podstawowe ujęcia wody:

- w miejscowości Dobra - Nowy Bud,
- w miejscowości Dziedzice.

Ponadto znajdują się studnie stanowiące ujęcia wody:

- w Mosznej (dla celów socjalno-bytowych oraz spożycia),
- w Wawrzyńcowicach (dla celów produkcyjnych).

Na terenie gminy Strzeleccki znajdują się dwie strefy ochrony bezpośredniej wyznaczone na mocy decyzji Dyrektora Zarządu Zlewni w Opolu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie:

- znak GL.ZUZ.3.4100.7.2022.MN z dnia 2 sierpnia 2022 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej bezpośredniej dla ujęcia wody podziemnej w m. Nowy Bud;
- znak GL.ZUZ.3.4100.28.2023.KB z dnia 17 stycznia 2024 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej bezpośredniej dla ujęcia wody podziemnej w m. Dziedzice.

4.3.5. WARUNKI KLIMATYCZNE

Pod względem warunków klimatycznych na terenie gminy panują jedne z łagodniejszych warunków w województwie, co jest związane z lokalizacją gminy Strzeleccki w sąsiedztwie doliny Odry. Warunki klimatyczne gminy charakteryzują się następującymi parametrami [28]:

- średnia temperatura roczna - 8,5 °C,
- średnia temperatura stycznia – (-1,5 °C),
- średnia temperatura czerwca – 17 °C,
- usłonecznienie - 1450 - 1500 h,
- roczne sumy promieniowania całkowitego - 3600 - 3700 MJ/m²,
- opady atmosferyczne - ok. 650 mm,
- opady półrocza ciepłego - ok. 430 mm,
- opady półrocza chłodnego - ok. 220 mm,
- maksymalne opady – lipiec – ok. 85 mm,
- minimalne opady – luty , marzec – ok. 40 mm,

- liczba dni z pokrywą śnieżną - ok. 65 dni,
- maksymalna grubość pokrywy śnieżnej - ok. 55 cm,
- data zaniku pokrywy śnieżnej - do 30 III,
- średnia roczna liczba dni z burzą - ok. 20 dni,
- średnia roczna prędkość wiatru - 2,5 - 3 m/s,
- dominujące kierunki wiatrów – sektor zachodni,
- udział cisz atmosferycznych - ok. 10%
- długość okresu wegetacyjnego – 200-220 dni.

Na obszarze gminy występują następujące strefy topoklimatyczne:

- 1) Doliny Osobłogi, Białej wraz z dolinkami dopływów** – główne osie, do których spływa zimne i wilgotne powietrze z przyległych wysoczyzn, występuje w nich większe prawdopodobieństwo wystąpienia mgieł i przymrozków, niższe temperatury, zwiększona wilgotność powietrza, zwiększona prędkość wiatrów.
- 2) Wysoczyzny przyległe do dolin Osobłogi i Białej** – korzystniejsze warunki klimatyczne wynikają z wyniesienia 3-5 m ponad dno dolin rzecznych. Im większe wyniesienie, tym mniejszy wpływ negatywnych czynników pogodowych charakterystycznych dla den dolin rzek.
- 3) Wysoczyzny polodowcowe i ostańce erozyjne** – są to strefy najbardziej korzystnych warunków mikroklimatycznych. Obszary te są dobrze przewietrzane i nasłonecznione. Nie tworzą się tu zastoiska mas zimnego powietrza. Mniejsze jest prawdopodobieństwo powstawania mgieł i przymrozków, wyższe są temperatury niż na obszarach przyległych dolin. Warunki mikroklimatyczne są tym korzystniejsze im dalej wysoczyzna jest położona w stosunku do dolin rzecznych. Istotnym czynnikiem jest również wystawa stoków. Najkorzystniejsze warunki panują na stokach o wystawie południowej [28].

Reasumując, w świetle powyższego, warunki mikroklimatyczne obszaru objętego projektem planu można uznać za korzystne.

4.3.6. JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO ORAZ KLIMAT AKUSTYCZNY

Powietrze atmosferyczne – źródła zanieczyszczeń

Do głównych źródeł zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy Strzeleccki zalicza się:

- źródła komunalno – bytowe w postaci: kotłowni lokalnych, indywidualnych palenisk domowych, emitorów z zakładów użyteczności publicznej, wykorzystujących paliwa stałe. Emitując najczęściej zanieczyszczenia pyłowe i gazowe w ramach tzw. niskiej emisji, w sposób znaczący wpływają na lokalny stan zanieczyszczenia powietrza;
- źródła transportowe – emisja zanieczyszczeń w postaci węglowodorów, tlenków azotu, tlenków węgla, pyłów, związków ołowiu, tlenków siarki, następuje na niskiej wysokości, wpisując się w tzw. niską emisję. emisja komunikacyjna, związana z przebiegiem dróg wojewódzkich oraz funkcją turystyczną gminy, w gminie głównym źródłem tego typu emisji będzie ruch pojazdów na drogach wojewódzkich nr 409 i 414. Układ komunikacyjny gminy budują ponadto drogi powiatowe nr: 1207 O, 1833 O, 1837 O, 1811 O, 1835 O, 1834 O, 1255 O, 1846 O, 1852 O, 1858 O oraz drogi gminne i wewnętrzne, na których ruch pojazdów przybiera charakter przejazdów sporadycznych;
- zanieczyszczenia napływające spoza terenu gminy;
- pylenie wtórne z odsłoniętej powierzchni terenu.

Emisje te, pod względem charakteru i sposobu emitowania zanieczyszczenia sklasyfikować można jako:

- źródła punktowe (zakłady, kotłownie lokalne),
- źródła liniowe (transport, przede wszystkim komunikacja samochodowa),
- źródła powierzchniowe, tzw. „emisja niska”, związane ze spalaniem paliw do celów grzewczych (kotłownie lokalne i paleniska indywidualne).

Powietrze jest tym komponentem środowiska, do którego emitowana jest większość zanieczyszczeń powstających na powierzchni ziemi, zarówno w rezultacie procesów naturalnych, jak i działalności człowieka. Zanieczyszczenia powietrza można generalnie podzielić na dwie grupy:

- zanieczyszczenia gazowe – związki chemiczne w stanie lotnym np.: tlenki azotu, tlenki siarki, tlenek i dwutlenek węgla, węglowodory. Zanieczyszczenia gazowe, które wpływają na stan atmosfery w skali globalnej to: dwutlenek węgla (CO₂), metan (CH₄) i tlenki azotu (NO_x),
- zanieczyszczenia pyłowe:
 - pyły o działaniu toksycznym – pyły zawierające metale ciężkie, pyły radioaktywne, azbestowe, pyły fluorków oraz niektórych nawozów mineralnych,
 - pyły szkodliwe – pyły te mogą działać uczulająco; zawierają one krzemionkę, drewno, bawełnę, glinokrzemiany;
 - pyły obojętne – które mogą mieć działanie drażniące; zawierają głównie związki żelaza, węgla, gipsu, wapienia.

Stopień zanieczyszczenia w dużej mierze zależy od siły i kierunku wiatru (zasięg przenoszonych zanieczyszczeń) oraz częstotliwości przewietrzania (zarówno ilość przenoszonych zanieczyszczeń, jak i czas ich zalegania nad danym terenem). Współcześnie coraz trudniej jest wskazać rejony, w których powietrze atmosferyczne byłoby całkowicie wolne od zanieczyszczeń. Niepokojący jest wysoki poziom emisji pochodzącej z sektora bytowo-komunalnego oraz ze środków transportu, gdzie zanieczyszczenia gazowe powstają w trakcie spalania paliw przez pojazdy mechaniczne. Prawdopodobna wielkość emisji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł niskiej emisji jest trudna do oszacowania, ze względu na dużą ich ilość.

Zaznaczyć należy, iż w gminie Strzeleczyki system ciepłowniczy (centralna ciepłownia i sieć przesyłowa energii cieplnej) nie występuje. Gospodarka cieplna na terenie gminy ma charakter zdecentralizowany. Podstawowymi źródłami zaopatrzenia gminy w energię cieplną są kotłownie indywidualne, wybudowane dla potrzeb budynków mieszkalnych lub użyteczności publicznej, kotłownie wolnostojące, wykorzystywane dla potrzeb przemysłu i usług, a także inne indywidualne sposoby ogrzewania (kotły i piece wielofunkcyjne).

Kotłownie opalane są głównie paliwem stałym (węgiel) lub gazem oraz coraz częściej projektowanymi kotłowniami na pellet czy olej opałowy lekki. Zauważalny jest systematyczny wzrost liczby urządzeń i instalacji ogrzewania elektrycznego, w tym, w dominującym udziale - pomp ciepła, zwłaszcza w nowopowstających budynkach.

Stan jakości powietrza

Badania nad jakością powietrza prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska poprzez właściwe regionalne wydziały monitoringu środowiska, w oparciu o dane ze stacji pomiarowych rozmieszczonych w poszczególnych miejscach na terenie województwa. Wyniki ww. badań prezentowane są w corocznych raportach – tzw. rocznej ocenie jakości powietrza w województwie.

W granicach województwa opolskiego dotychczas występujące stanowiska pomiarowe rozmieszczone są w następujących lokalizacjach: Strzelcach Opolskich, dwie stacje w Opolu,

Zdzieszowicach, Głubczycach, Kędzierzynie – Koźlu, Oleśnie, Brzegu, Nysie, Kluczborku [34]. W ww. zestawieniu stanowisk pomiarowych brak jest stanowiska, które znajdowałoby się na terenie gminy Strzeleccki. Oznacza to, iż na terenie gminy, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu dotychczas nie prowadził bezpośredniego monitoringu jakości powietrza. Najbliższy gminie punkt pomiarowy znajduje się w Zdzieszowicach przy ul. Piastów 6. Zlokalizowano tam stację automatyczną, o typie tła, charakteryzującą obszar miejski. W wynikach przeprowadzanych badań, gminę Strzeleccki zakwalifikowano do tzw. „strefy opolskiej”. Wyniki klasyfikacji stref w ocenie rocznej dotyczącej poszczególnych zanieczyszczeń w województwie opolskim w 2023 roku w zakresie ochrony zdrowia ludzi przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 2. Wyniki klasyfikacji zanieczyszczeń mających wpływ na ochronę zdrowia ludzi dla strefy opolskiej w 2023 r. wedle rocznej oceny jakości powietrza w województwie opolskim - raportu wojewódzkiego za rok 2023

Nazwa i kod strefy	Ochrona zdrowia - Klasa strefy											
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
Strefa Opolska PL1602	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie opolskim. Raportu wojewódzkiego za rok 2023, GIOŚ – RWMŚ w Opolu, Opole 2024

W świetle powyższego, obszar gminy Strzeleccki w ramach „strefy opolskiej” został zakwalifikowany do klasy A ze względu na poziom SO₂, NO₂, C₆H₆, CO, O₃, PM10 Pb, As, Cd, Ni i PM2,5, natomiast do klasy C z powodu przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji **B(a)P**. **Zakwalifikowanie do klasy C sprawia, iż należy podjąć działania w celu przywrócenia na danym obszarze obowiązujących standardów jakości powietrza.** W odniesieniu do kryterium ochrony roślin strefa opolska – dla wszystkich analizowanych zanieczyszczeń strefa ta została zaliczona do klasy A.

Należy mieć na uwadze, iż zgodnie z zasadami oceny rocznej, klasę strefy dla danego zanieczyszczenia określa się na podstawie jego stężeń, występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych rozważaną substancją. W rezultacie, nawet obszar przekroczeń wartości normatywnych zanieczyszczenia o małym zasięgu decyduje o wyniku klasyfikacji całej strefy (nawet o dużej powierzchni). Należy zatem pamiętać, że zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy – a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia.

Klimat akustyczny

Stan klimatu akustycznego uważany jest za jeden z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalny przez człowieka. Emisja hałasu jest zagadnieniem regulowanym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. roku Prawo ochrony środowiska [14]. Ustawa ta traktuje hałas jako zanieczyszczenie, wobec którego należy przyjmować takie same ogólne zasady postępowania, jak dla pozostałych zanieczyszczeń i związanych z nimi dziedzin.

Zgodnie z definicją określoną w ustawie, hałas to dźwięki o częstotliwości od 16 do 16 000 Hz. Hałas jest jednym z poważniejszych zagrożeń wpływających na stan zdrowia człowieka i jego otoczenia. Jego nadmierny poziom może wywołać niekorzystne zmiany w organizmie człowieka, m.in. zaburzenia snu i wypoczynku, wpływa niekorzystnie na układ nerwowy, utrudnia pracę i naukę, zwiększa podatność na choroby psychiczne.

Co do zasady dopuszczalne poziomy hałasu ustala się dla terenów przeznaczonych pod:

- zabudowę mieszkaniową,
- szpitale i domy opieki społecznej,
- budynki związane z pobytem dzieci i młodzieży,
- tereny przeznaczone na cele uzdrowiskowe, rekreacyjno-wypoczynkowe i mieszkaniowo-usługowe.

Normy (standardy akustyczne) określone są w sposób szczegółowy w zapisach Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [15].

Wyróżnia się trzy główne rodzaje hałasu, według źródła powstawania:

- hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego, kolejowego i lotniczego,
- hałas komunalny (osiedlowy i mieszkaniowy) występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej,
- hałas przemysłowy spowodowany pracą urządzeń i maszyn w obiektach przemysłowych i usługowych - poziomy hałasów przemysłowych kształtują się w sposób indywidualny dla każdego obiektu i zależą od zbioru maszyn i urządzeń hałasotwórczych, izolacyjności obudowy hal przemysłowych oraz prowadzonego procesu technologicznego.

Z informacji zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Strzeleczyki na lata 2019-2022 z perspektywą do 2026 r.” [7] wynika, iż klimat akustyczny gminy Strzeleczyki kształtowany jest przede wszystkim przez komunikację drogową – samochodową, głównie w obszarze dróg wojewódzkich nr 409 oraz 414 i w znacznie mniejszym stopniu na drogach powiatowych i lokalnych.

Uciążliwości komunikacji drogowej, z uwagi na swoją specyfikę, uwarunkowaną natężeniem i płynnością ruchu, rodzajem i stanem technicznym pojazdów (samochody ciężarowe, autobusy, motocykle, lub samochody osobowe mogą generować różne poziomy hałasu ze względu na różnice w ich silnikach czy układach wydechowych), a także stanem nawierzchni dróg (rodzajem nawierzchni) czy zróżnicowaniem topograficznym terenu (np. otoczenie zabudowy miejskiej, obecność hałasochłonnej barier, nachylenie terenu) mają charakter liniowy.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego LAeq i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość LAeq < 52 dB,
- średnia uciążliwość 52 dB < LAeq < 62 dB,
- duża uciążliwość 63 dB < LAeq < 70 dB,
- bardzo duża uciążliwość LAeq > 70 dB.

Z uwagi na nieustannie wzrastającą liczbę pojazdów i zwiększające się natężenie ruchu pojazdów można przyjąć, iż na terenie gminy utrzymuje się tendencja wzrostowa natężenia hałasu związanego z ruchem kołowym. Przyczyną uciążliwości jest także zła jakość nawierzchni dróg.

We wszystkich sołectwach gminy przeważają tereny klasyfikowane do grupy 2 w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [15], w szczególności są to tereny

zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dla których dopuszczalny poziom hałasu drogowego wynosi 61 dB w dzień oraz 56 dB w nocy.

Źródłem hałasu komunikacyjnego na terenie gminy pozostaje również linia kolejowa nr 306 relacji Prudnik – Krapkowice. Jest to linia jednotorowa, niezelektryfikowana, w zarządzie PKP PLK S.A, o znaczeniu drugorzędnym, miejscowym.

Na obszarze gminy Strzeleccki **hałas przemysłowy** nie stanowi źródła istotnych problemów. W gminie brak jest zakładów przemysłowych uciążliwych dla środowiska.

Wśród słabych stron gminy (Analiza SWOT w POŚ dla gminy Strzeleccki [7]) w obszarze interwencji zagrożenia hałasem wymienia się m.in. brak monitoringu poziomu hałasu komunikacyjnego na terenie gminy, drogi tranzytowe przebiegające przez teren gminy oraz zły stan dróg. Wśród głównych zagrożeń wskazuje się na rosnącą liczbę pojazdów na drogach oraz niedostateczny stopień przeprowadzanych remontów dróg. Wśród mocnych stron gminy podkreśla się małe zagrożenie hałasem ze strony zakładów o charakterze przemysłowym.

Na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska sporządza się strategiczne mapy hałasu (art. 118 Poś [14]). Mapy te sporządza się dla: miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, głównych dróg, głównych linii kolejowych, głównych lotnisk. Strategiczne mapy hałasu są sporządzane przez zarządzających głównymi drogami, głównymi liniami kolejowymi lub głównymi lotniskami oraz prezydentów miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, w oparciu o dane dotyczące poprzedniego roku kalendarzowego oraz są niezwłocznie zamieszczane na ich stronach internetowych. Strategiczne mapy hałasu sporządza się co 5 lat, w terminie do dnia 30 czerwca. Zgodnie z art. 119a Poś[14] na podstawie strategicznych map hałasu marszałek województwa opracowuje dla obszaru województwa projekt uchwały w sprawie programu ochrony środowiska przed hałasem.

Zarówno dla dróg przebiegających w granicach gminy, niestanowiących dróg głównych, jak i linii kolejowej o znaczeniu miejscowym, relacji Prudnik – Krapkowice, nie sporządzono strategicznych map hałasu.

4.3.7. STRUKTURA PRZYRODNICZA OBSZARU

Szata roślinna i świat zwierzęcy

W regionalnej klasyfikacji geobotanicznej gmina położona jest w okręgu Niziny Śląskiej, w obrębie dwóch podokręgów: Równiny Niemodlińskiej i Kotliny Raciborskiej. Część północną porastają lasy – Bory Niemodlińskie, część dawnej Puszczy Niemodlińskiej, uznane za obszar chronionego krajobrazu, natomiast Kotlinę Raciborską na południu charakteryzują rozległe przestrzenie pól między dolinami Białej i Osobłogi z nielicznymi, niewielkimi kompleksami leśnymi. Z przeprowadzonej w 2020 r. na zlecenie gminy Strzeleccki inwentaryzacji przyrodniczej wynika, iż obok kluczowego obszaru o wysokich walorach przyrodniczych w postaci Borów Niemodlińskich, dużym potencjałem przyrodniczym charakteryzują się doliny: Osobłogi i Białej, w częściach, gdzie zachowały się lasy oraz łąki i pastwiska. Doliny te stanowią korytarze ekologiczne.

Bory Niemodlińskie, będące pozostałością dawnej Puszczy Niemodlińskiej, zasługują na szczególne wyróżnienie ze względu na swoje znaczenie historyczne oraz unikalne walory przyrodnicze. To fragment niegdyś nieprzebytej puszczy, która w średniowieczu porastała Równinę Niemodlińską, rozciągającą się między Odrą a Nysą Kłodzką. Dominują tu lasy iglaste, w których przeważa sosna, uzupełniana przez dąb, świerk i brzozę. Cały kompleks leśny posiada status lasów ochronnych o wysokiej wartości przyrodniczej. Pełni również ważne funkcje wodochronne

i zdrowotne, stanowiąc popularne miejsce wypoczynku dla mieszkańców aglomeracji opolskiej. Obszar ten obfituje w borówki czarne i grzyby, a jego fauna obejmuje m.in.: sarny, dziki, lisy, kuny leśne, piżmaki, zajęce, bażanty, kuropatwy, gęsi zbożowe, kaczki krzyżówki oraz stonki [7].

Na terenie gminy stwierdzono obecność kilkudziesięciu zespołów i zbiorowisk roślinnych, spośród których największą wartość przyrodniczą wykazują zbiorowiska łąkowe i leśne. Najcenniejsze pod względem przyrodniczym fragmenty łąk i lasów liściastych powinny zostać objęte ochroną. Zmiany w stosunkach wodnych na terenach podmokłych mogą prowadzić do trwałych przekształceń w składzie gatunkowym, natomiast zaprzestanie koszenia skutkuje zarastaniem tych obszarów roślinnością krzewiastą, co powoduje zubożenie cennych zbiorowisk.

Zbiorowiska leśne wydają się być zagrożone głównie przez zmianę warunków hydrologicznych siedlisk. Wynikiem tego jest proces zanikania lasów łąkowych i grądowych, który obserwuje się na coraz większej powierzchni leśnej. Negatywne skutki wywołują także niekorzystne praktyki gospodarki leśnej, takie jak zręby zupełne czy nasadzenia sosny na siedliskach właściwych dla lasów liściastych.

Równie ważna jest ochrona bogatej roślinności wodnej i szuwarowej. Zmiany w składzie chemicznym wód mogą prowadzić do gwałtownych przekształceń szaty roślinnej. Szczególną uwagę należy poświęcić rzekom i zbiornikom wodnym stanowiącym siedliska cennych gatunków, takich jak włosieniczniki (*Batrachium* sp.) czy grzybenie białe (*Nymphaea alba*).

Najpowszechniejszymi zbiorowiskami roślinnymi w gminie Strzeleccki są zespoły chwastów pól uprawnych – zarówno zbożowych, jak i okopowych. Mimo antropogenicznego charakteru, także wśród nich znajdują się interesujące i ginące zespoły roślinne, których zachowanie jest istotne z punktu widzenia ochrony przyrody oraz utrzymania harmonii krajobrazu kulturowego. Na terenie gminy występują również liczne zbiorowiska roślinne objęte ochroną oraz rzadkie i zagrożone w skali kraju [28].

Obszary cenne florystycznie

Z informacji zawartych w opracowaniu ekofizjograficznym [28] wynika, iż w granicach gminy Strzeleccki wytypowano dwie podstawowe ostoje florystyczne, które powinny być chronione w procesach zagospodarowania przestrzennego:

- **kompleksy leśne zlokalizowane na południe i północ od Mosznej**, w tym częściowo założenie parkowe,
- **kompleks leśny doliny Osobłogi między Pisarzowicami i Ławkowicami**.

Jako obszar uzupełniający wskazano na kompleks łąk i nieużytków wraz z zadrzewieniami w dolinie Białej na południe od Raławiczek. Jest to już obecnie zanikający typ wielkopowierzchniowych ekosystemów łąkowych na terenie gminy.

W przeprowadzonej w 2020 r. na zlecenie gminy inwentaryzacji przyrodniczej gminy, wskazuje się na wysokie wartości przyrodnicze następujących ostoje florystycznych i faunistycznych [28]:

- **Ostoja fauny i flory „Dolina Osobłogi”** – obejmuje fragment doliny rzecznej wraz z niewielkim kompleksem leśnym w okolicy Pisarzowic. Dolina Osobłogi w granicach ostoje wyróżnia się pod kątem florystycznym. Zinwentaryzowano tutaj szereg gatunków rzadkich i zagrożonych, m.in. czosnek niedźwiedzi, śnieżynka przebiśnieg, włosienicznik rzeczny oraz włosienicznik skąpopręcikowy. Pod kątem faunistycznym, występują tutaj rzadkie gatunki leśne charakterystyczne dla dobrze zachowanych lasów liściastych: dzięcioł średni, dzięcioł zielonosiwy, muchołówka białoszyja, pachnica dębowa, kozioróg dębosz, oraz gatunki

charakterystyczne dla ekosystemów nieleśnych jak np. ortolan, gasiorek, jarzębatka, derkacz. Ostoja jest również siedliskiem dla gatunków związanych z wodami: trzepla zielona, gadziogłówka żółtonoga, pliszka górską, zimorodek. Osobłoga jest siedliskiem dla 7 zagrożonych gatunków ryb.

- **Ostoja fauny i flory „Popowicki Las”** – obejmuje kompleks dobrze zachowanych lasów liściastych wokół kompleksu pałacowego w Mosznej. Obszar wyróżnia się pod kątem florystycznym, stwierdzono tutaj występowanie rzadkich w skali regionu oraz kraju taksonów: kruszczyka połabskiego, kruszczyka szerokolistnego, pierwiosnka wyniosłego. Oprócz gatunków leśnych występują również gatunki charakterystyczne dla pozostałych siedlisk: zimowit jesienny, wiązówka bulwkowa czy grzybienie białe. Pod kątem faunistycznym, na tym obszarze stwierdzono rzadkie gatunki leśne charakterystyczne dla dobrze zachowanych lasów liściastych: dzięcioł średni, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny, siniak, muchołówka białoszyja. O dobrze zachowanym ekosystemie leśnym świadczy obecność rzadkich i chronionych saproksylicznych chrząszczy: pachnicy dębowej, kozioroga dębosza czy jelonka rogacza. Obszar wyróżnia się również osobliwą chiropterofauną – w trakcie badań terenowych stwierdzono występowanie 7 gatunków nietoperzy, w tym mopka zachodniego.

Z danych przekazanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (stan na maj 2025 r.) [31], w tym udostępnionych inwentaryzacji przyrodniczych (Inwentaryzacja przyrodnicza Lasów Państwowych z lat 2006-2007, Inwentaryzacja przyrodnicza Borów Niemodlińskich, dane z monitoringu GIOŚ z lat 2009-2015) wynika, iż w gminie Strzeleczyki stwierdzono występowanie stanowisk i stanowisk gatunków roślin objętych ochroną na podstawie:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014r. poz. 1409) [7]
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713) [10].

Chronione gatunki roślin

W ramach ww. pozyskanych danych stwierdzono występowanie pięciu gatunków roślin prawnie chronionych, objętych ochroną częściową.

Tabela 3. Wykaz gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną prawną, zinwentaryzowanych w granicach gminy Strzeleczyki

GATUNKI ROŚLIN OBJĘTE CZĘŚCIOWĄ OCHRONĄ PRAWNĄ
NAZWA
Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>
Grzybienie północne (G. zapoznane) <i>Nymphaea candida</i>
Kukułka (Storczyk) szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>
Pierwiosnek (Pierwiosnka) wyniosły <i>Primula elatior</i>
Śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>

Źródło: Opracowanie własne.

Wśród zasługujących na uwagę gatunków roślin rzadkich (nieobjętych ochroną prawną), zinwentaryzowanych w gminie w ramach przeprowadzanej Aktualizacji danych flory naczyniowej województwa opolskiego (Nowak, Kopij, Schube, Szotkowski) [62] wymienić należy również:

Tabela 4. Wykaz cennych gatunków roślin naczyniowych zinwentaryzowanych w granicach gminy Strzeleczyki

GATUNKI ROŚLIN RZADKICH	
NAZWA	
	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>
	Rdestnica wydłużona <i>Potamogeton praelongus</i>
	Wężymord niski <i>Scorzonera humilis</i>
	Wrotycz (Złocień) baldachogroniasty <i>Tanacetum corymbosum</i>

Źródło: Opracowanie własne.

Stanowiska gatunków objętych ochroną częściową oraz gatunków rzadkich, przedstawiono na Załączniku nr 1 do prognozy.

Chronione siedliska przyrodnicze

Z danych zawartych w Inwentaryzacji przyrodniczej Lasów Państwowych z lat 2006-2007, Inwentaryzacji przyrodniczej Borów Niemodlińskich [62] wynika, iż w granicach gminy stwierdzono występowanie następujących siedlisk przyrodniczych chronionych na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713) [10]:

Tabela 5. Typy siedlisk przyrodniczych będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, które wymagają ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000, ze wskazaniem typów siedlisk przyrodniczych o znaczeniu priorytetowym występujące w granicach gminy Strzeleczyki

Lp.	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa siedliska przyrodniczego	Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym
1	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculion fluitantis</i>)	NIE
2	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion caeruleae</i>)	NIE
3	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	NIE
4	9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	NIE
5	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	NIE
6	9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	NIE
7	91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	TAK

8	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródliskowe	TAK
9	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	NIE

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez RDOŚ w Opolu (dane pochodzące m.in. z Inwentaryzacji przyrodniczej Lasów Państwowych z lat 2006-2007 oraz Inwentaryzacji przyrodniczej Borów Niemodlińskich)

Siedliska przyrodnicze będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, przedstawiono na Załączniku nr 1 do prognozy.

Chronione gatunki grzybów

Z analizy dostępnych danych [62] wynika, iż w granicach gminy zinwentaryzowano gatunki grzybów objęte ochroną zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408) oraz grzybów zagrożonych [19]. Występowanie tego typu stanowisk wykazano w opracowaniu pn. „Waloryzacja chronionych i zagrożonych grzybów województwa opolskiego wraz z propozycją programu czynnej i biernej ochrony” [dane przekazane przez Rdoś w Opolu].

Tabela 6. Wykaz cennych gatunków grzybów zinwentaryzowanych w granicach gminy Strzeleccki

GATUNKI GRZYBÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ CZĘŚCIOWĄ LUB RZADKICH	
NAZWA	
	Ozorek dębowy <i>Fistulina hepatica</i> – gatunek objęty ochroną częściową
	Borowik ceglastopory <i>Neoboletus luridiformis</i>
	Czyreń sosnowy <i>Phellinus pini</i>
	Szczeciniak sosnowy <i>Inonotus triqueter</i>
	Szmaciak gałęzisty <i>Sparassis crispa</i>

Źródło: Opracowanie własne.

Świat zwierzęcy

W Inwentaryzacji gminy Strzeleccki z 2020 r. stwierdzono miejscowe występowanie znacznych koncentracji chronionych i rzadkich gatunków zwierząt. Wykaz występujących cenniejszych gatunków przedstawia się następująco [28]:

Bezkręgowce:

- Jelonek rogacz *Lucanus cereus*
- Kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*
- Pachnica dębowa *Osmoderma eremita*
- Biegacz skórzasty *Carabus coriaceus*
- Trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*
- Gadziogłówka żółtonoga *Gomphus flavipes*
- Modliszka zwyczajna *Mantis religiosa*
- Modraszek nausitous *Phengaris nausithous*
- Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*
- Postojak wiesiołkowiec *Proserpinus proserpina*

- Gałęzka rzeczna *Sphaerium rivicola*

Ryby:

- Śliz *Barbatula barbatula*
- Brzana *Barbus barbus*
- Boleń *Aspius aspius*
- Świnka *Chondrostoma nasus*
- Miętus *Lota lota*
- Węgorz *Anguilla anguilla*
- Jelec *Leuciscus leuciscus*

Płazy:

- ropucha szara *Bufo bufo*
- ropucha zielona *Bufo viridis*
- rzekotka drzewna *Hyla arborea*
- żaba wodna *Rana esculenta*
- żaba jeziorkowa *Rana lessonae*
- żaba trawna *Rana temporaria*
- żaba moczarowa *Rana arvalis*
- kumak nizinny *Bombina bombina*
- traszka zwyczajna *Triturus vulgaris*
- traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Gady:

- jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*
- jaszczurka żyworodna *Lacerta vivipara*
- padalec *Anguis fragilis*
- zaskroniec *Natrix natrix*
- żmija zygzakowata *Vipera berus*

Ptaki

Podczas inwentaryzacji z 2020 r. na terenie gminy stwierdzono 121 gatunków lęgowych, w tym 53 gatunki ptaków rzadkich i waloryzujących badany obszar. Spośród tej listy, aż 21 gatunków wymienionych jest w załączniku I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego w sprawie ochrony dzikiego ptactwa. Gatunki, które w szczególności waloryzują i wyróżniają teren gminy są ptaki krajobrazu rolniczego, w tym błotniak łąkowy, pójdzka, żońta oraz płomykówka. Wśród gatunków leśnych wyróżniają się włośchatka, sóweczka oraz dzięcioły: zielonosiwy, średni oraz dzięciołek. Na uwagę zwraca też brzegówka – na terenie gminy zinwentaryzowano 3 kolonie lęgowe [28].

- Białorzotka *Oenanthe oenanthe*
- Bielik *Haliaeetus albicilla*
- Błotniak łąkowy *Circus pygargus*
- Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*
- Bocian biały *Ciconia ciconia*
- Brzegówka *Riparia riparia*
- Brzęczka *Locustella luscinioides*

- Czajka *Vanellus vanellus*
- Derkacz *Crex crex*
- Dudek *Epupa epops*
- Dzięcioł czarny *Dryocopus martius*
- Dzięcioł średni *Dendrocopus medius*
- Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*
- Dzięcioł zielony *Picus viridis*
- Dzięciołek *Dendrocopus minor*
- Gawron *Corvus frugilegus*
- Jarzębatka *Sylvia nisoria*
- Jastrząb *Accipiter gentilis*
- Kania czarna *Milvus migrans*
- Kania ruda *Milvus milvus*
- Kobuz *Falco subbuteo*
- Krogulec *Accipiter nisus*
- Krzyżodziób świerkowy *Loxia curvirostra*
- Kuropatwa *Perdix perdix*
- Lelek *Caprimulgus europaeus*
- Łabędź niemy *Cygnus olor*
- Muchotłówka białoszyja *Ficedula albicollis*
- Nurogęś *Mergus merganser*
- Ortolan *Emberiza hortulana*
- Pliszka górską *Motacilla cinerea*
- Płomykówka *Tyto alba*
- Pójdźka *Athene noctua*
- Przepiórka *Coturnix coturnix*
- Pustułka *Falco tinnunculus*
- Puszczyc *Strix aluco*
- Rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*
- Sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*
- Sikora uboga *Poecile palustris*
- Siniak *Columba oenas*
- Słonka *Scolopax rusticola*
- Sóweczka *Glaucidium passerinum*
- Srokosz *Lanius excubitor*
- Strumieniówka *Locustella fluviatilis*
- Świergotek łąkowy *Anthus pratensis*
- Trzciniak *Acrocephalus arundinaceus*
- Trzmielojad *Pernis apivorus*
- Turkawka *Streptopelia turtur*
- Uszatka *Asio otus*
- Włochatka *Aegolius funereus*
- Wodnik *Rallus aquaticus*

- Zimorodek *Alcedo atthis*
- Żołą Merops *apiaster*
- Żuraw *Grus grus*

Ssaki

- Mopek zachodni *Barbastella barbastellus*
- Karlik drobny *Pipistrellus pygmaeus*
- Karlik większy *Pipistrellus nathusi*
- Gacek brunatny *Plecotus auritus*
- Nocek rudy *Myotis daubentonii*
- Nocek wąsatek *Myotis mystacinus*
- Mroczek późny *Eptesicus serotinus*
- Borowiec wielki *Nyctalus noctula*
- Bóbr *Castor fiber*
- Wydra *Lutra Lutra*
- Wilk *Canis lupus*

Na obszarze gminy występuje 5 typów przenikających się zgrupowań faunistycznych [28]:

1. zgrupowanie fauny terenów upraw rolnych gruntów ornych z lokalnymi zadrzewieniami,
2. zgrupowanie fauny terenów strefy ekotonowej kompleksów leśnych,
3. zgrupowanie fauny terenów zurbanizowanych,
4. zgrupowanie fauny naturalnych łąkowych, szuwarowych i leśnych obszarów wodno-błotnych,
5. zgrupowanie fauny typowej dla wnętrza dużych kompleksów leśnych.

Podsumowując, stwierdzić można, iż obszar gminy charakteryzuje się, poza niewielkimi terenami w dolinie Białej, Osobłogi i dużymi kompleksami leśnymi, niewielkimi walorami faunistycznymi. Występujące tu gatunki są pospolite w całym regionie.

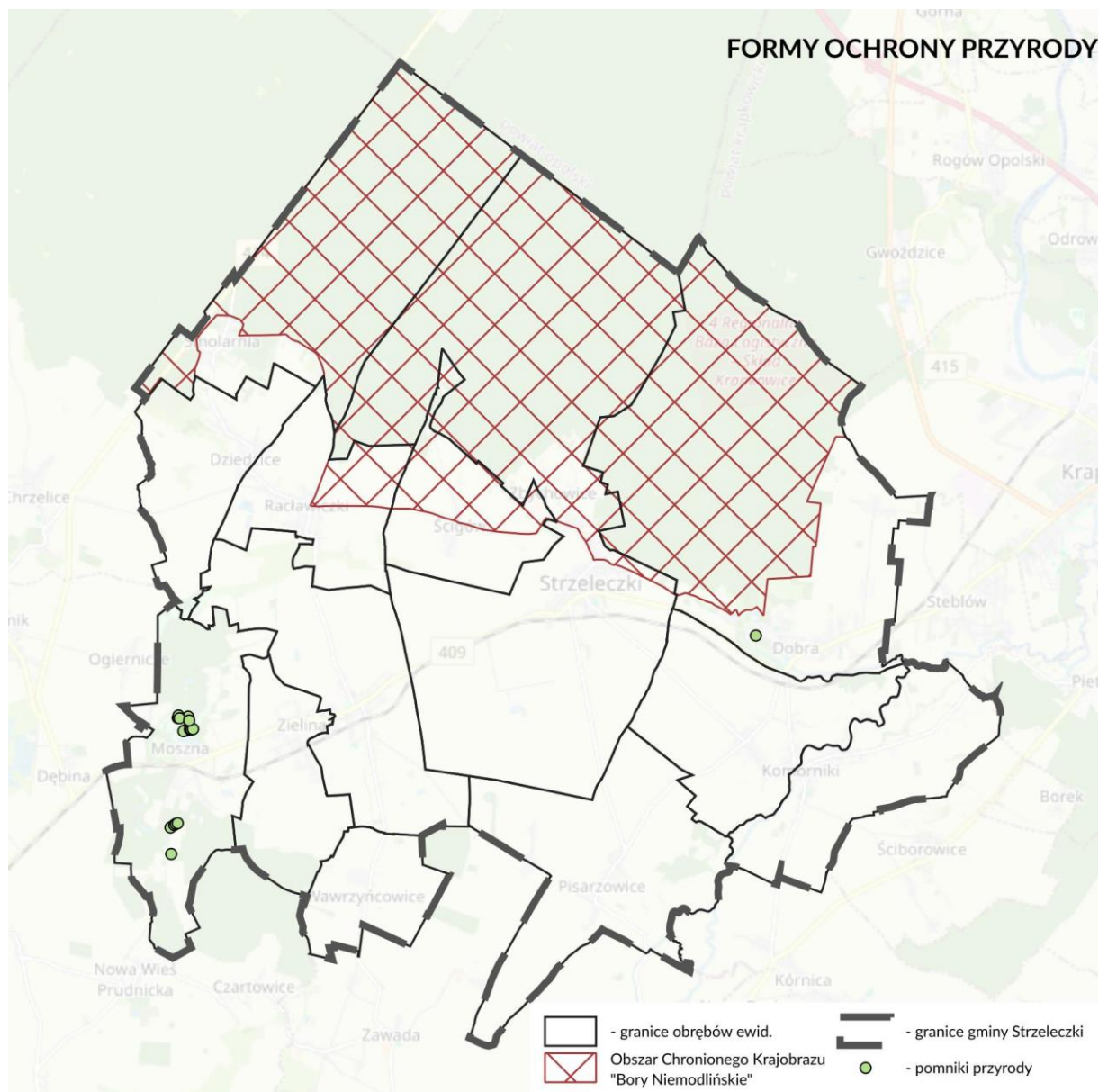
Dolina Białej i Osobłogi poza potencjałem w zakresie możliwości osiedlania się rzadkich i chronionych gatunków zwierząt ma duże znaczenie migracyjne w szczególności w zakresie migracji ptactwa wodno-błotnego, ryb i płazów. Doliny Białej i Osobłogi na wysokości gminy są częścią korytarza ekologicznego o randze regionalnej [28].

Formy ochrony przyrody

W granicach gminy występują obszarowe oraz punktowe formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody [23]. Są to:

- obszar chronionego krajobrazu,
- pomniki przyrody,
- stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt omówione w początkowej części niniejszego rozdziału.

Ponadto, przez teren gminy przebiegają korytarze ekologiczne. Rozmieszczenie obszarów objętych prawnymi formami ochrony przyrody przedstawiono na Rysunku 14.

Rysunek 14. Formy ochrony przyrody w granicach gminy Strzeleczyki

Źródło: PLAN OGÓLNY GMINY STRZELCZYKI UZASADNIENIE CZĘŚĆ TEKSTOWA, Strzeleczyki, listopad 2025 r.

I. Obszar Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody [23] obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Północna część gminy Strzeleczyki zawarta jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”. Obszar ten, o powierzchni 49 170,5 ha, położony w gminach: Biała, Dąbrowa, Grodków, Komprachcice, Korfantów, Krapkowice, Lewin Brzeski, Łambinowice, Niemodlin, Prószków, Strzeleczyki i Tułowice wyznaczony został pierwotnie *uchwałą nr XXIV/193/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 26 maja 1988 r. w sprawie ochrony walorów krajobrazu*. Przedmiot ochrony ww. obszaru, działania ochronne, zakazy i odstępstwa od zakazów określa *uchwała Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego*

krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Op. z 2017 r., poz. 1675), zmieniona uchwałą Nr XXII/255/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie zmiany uchwały nr XX/228/2016 z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Op. z 2016 r., poz. 2593).

OCHK „Bory Niemodlińskie” obejmuje północną część gminy w granicach wsi Smolarnia, Dziedzice, Raclawiczki, Strzeleccki i Dobra. Obszar ten obejmuje położony na Równinie Niemodlińskiej zwarty kompleks leśny z licznymi stawami, będący ostańcem dawnej Puszczy Niemodlińskiej. Przeważająca część Borów należy do zlewni Ścinawy Niemodlińskiej - prawobrzeżnego dopływu Nysy Kłodzkiej. Tylko północna część odwadniana jest przez Prószkowski Potok wpadający bezpośrednio do Odry, a część wschodnia przez niewielkie cieki wpadające do Odry na wysokości gminy Krapkowice.

W granicach OCHK „Bory Niemodlińskie” znajduje się 7 rezerwatów. Żaden z nich nie jest zlokalizowany na terenie gminy. Drzewostany Borów Niemodlińskich to głównie bory i bory mieszane. Bliskość miast takich jak Opole, Prószków, Krapkowice, Niemodlin, Gogolin i Korfantów oraz dużych ośrodków wiejskich, jak Tułowice, stwarza dogodne warunki do rozwoju turystyki rekreacyjno-wypoczynkowej. Zjawisko to niesie jednak ze sobą pewne zagrożenia, w postaci m.in. zwiększonego ryzyka pożarów czy intensywnego rozprzestrzeniania się gatunków roślin synantropijnych, które wypierają rodzime siedliska o naturalnym charakterze. Dlatego istotne jest odpowiednie ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez tworzenie i zagospodarowywanie szlaków turystycznych oraz ścieżek przyrodniczych, które będą łączyć obszary o szczególnych walorach krajobrazowych i przyrodniczych, położone na terenie sąsiadujących gmin. Dodatkowym wyzwaniem dla lokalnych ekosystemów jest przebiegająca przez kompleksy leśne autostrada A4, która negatywnie wpływa na środowisko.

II. Pomniki przyrody

Zgodnie z art. 40 ustawy o ochronie przyrody [23] pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. Pomniki przyrody są istotnym elementem wzbogacającym walory wizualne krajobrazu, często o dodatkowych walorach dydaktycznych i edukacyjnych.

Na mocy aktualnie obowiązujących przepisów kompetencje do ustanawiania lub zniesienia pomnika przyrody przysługuje radzie gminy. Natomiast na przestrzeni lat różne podmioty ustanawiały tą formę przyrody. Z danych zawartych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (CRFOP) prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska [33] wynika, iż w granicach gminy Strzeleccki występuje **dwanaście pomników przyrody**. Pomniki te zostały powołane Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego nr 0151/P/38/05 w sprawie ustanowienia pomników przyrody (por. Tabela 7).

W sumie, na terenie gminy Strzeleccki znajduje się **38 pomników przyrody** powołanych na przestrzeni lat przez różne podmioty (por. rozdział II pkt 3 Tabela 1 w Uzasadnieniu planu ogólnego gminy Strzeleccki).

Tabela 7. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Strzeleccki

Lp.	Opis formy ochrony	Obręb	Wiek	Obwód [cm]	Wysokość [m]	Położenie
1.	Pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (Qercus robur)	Zielina	250	570	20	k/ Urszalanowic
2.	Pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (Qercus robur)	Zielina	300	510	20	Leśniczówka Urszulanowice
3.	Pojedynczy okaz z gatunku wiąz polny (Ulmus minor)	Dobra	200	275	23	Park w Dobrej
4.	Pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (Qercus robur)	Moszna	250	550	20	Otoczenie pałacu
5.	Pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (Qercus robur)	Moszna	250	645	27	Aleja dębowa
6.	Grupa okazów z gatunku dąb szypułkowy (Qercus robur) – 4 szt.	Moszna	250 250 250 250	515 520 540 545	25 25 25 25	Aleja dębowa
7.	Grupa okazów z gatunku dąb szypułkowy (Qercus robur) – 3 szt.	Moszna	250 250 250	510 505 530	26 34 26	Aleja dębowa
8.	Grupa okazów z gatunku dąb szypułkowy (Qercus robur) – 3 szt.	Moszna	250 250 250	560 475 525	21 30 29	Okolice pałacu
9.	Pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (Qercus robur)	Urszulanowice	250	455	27	Skraj lasu
10.	Pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (Qercus robur)	Urszulanowice	250	445	29	Skraj lasu
11.	Pojedynczy okaz z gatunku dąb szypułkowy (Qercus robur)	Urszulanowice	250	565	26	Skraj lasu
12.	Pojedynczy okaz z gatunku sosna wejmutka (Pinus strobus)	Moszna	120	200	24	Główna aleja parku

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne miasta i gminy Strzeleccki, Ecosystem Project, Badora K., Wróbel R., Opole 2025, s. 69

Na podstawie ww. Rozporządzenia w stosunku do pomników obowiązują następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektów objętych ochroną,
- umieszczania tablic reklamowych,
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby.

III. Korytarze ekologiczne

Wielkoprzestrzenne kompleksy leśne w części północnej (Bory Niemodlińskie) oraz doliny Białej i Osobłogi posiadają istotne znaczenie w konstrukcji regionalnego systemu ochrony przyrody. W granicach gminy występują zarówno krajowe, jak i regionalne korytarze ekologiczne, których funkcjonowanie powinno być uwzględnione przy sporządzaniu dokumentów planistycznych.

Znaczenie przyrodnicze terenów gminy Strzeleczyki w regionalnym systemie obszarów chronionych wynika z:

- **obecności krajowego korytarza ekologicznego migracji dużych ssaków Lasy Niemodlińskie KPd-17** zlokalizowanego w części północnej, pokrywającego się mniej więcej z granicami zwartego kompleksu leśnego Borów Niemodlińskich - tereny gminy stanowią niewielki odsetek całkowitej powierzchni tego korytarza,
- **obecności korytarza ekologicznego doliny Osobłogi**, mającego znaczenie regionalne - tereny gminy stanowią niewielki odsetek całkowitej powierzchni korytarza doliny Osobłogi,
- **obecności korytarza ekologicznego doliny Białej**, mającego znaczenie regionalne uzupełniające - tereny gminy mają znaczny udział w korytarzu.

Ochrona walorów przyrodniczych na tych terenach jest jednym z podstawowych czynników dających ochronę niezwykle istotnym z punktu widzenia rozwoju regionu zbiornikom wód podziemnych GZWP 332, 335, 337.

Bory Niemodlińskie są częścią krajowego systemu korytarzy ekologicznych migracji dużych ssaków. Wśród najważniejszych ustaleń planu ogólnego powinno mieć miejsce uwzględnienie konieczności ograniczenia barier migracyjnych.

Korytarz ekologiczny doliny Osobłogi to obszar doliny rzecznej z dobrze zachowanymi ekosystemami wodnymi, wodno-błotnymi, łąkowymi, zadrzewieniami oraz lasami (Sierakowski, 2020) [28]. Na krawędziach doliny zachowały się nieliczne fitocenozy leśne – głównie są to łągi jesionowo-wiązowe *Ficario-Ulmetum* i olsy *Alnion glutinosae*. Większość zbiorowisk leśnych jest jednak bardzo zdegradowana i przekształcona. W dolinie zachowały się także niewielkie kompleksy łąkowe i zaroślowe.

Korytarz ekologiczny doliny Białej obejmuje obszar doliny rzecznej z dobrze zachowanymi ekosystemami wodnymi, wodno-błotnymi, łąkowymi, zadrzewieniami oraz lasami (Sierakowski, 2020). Znaczny odsetek gruntów zajmują tu tereny otwarte, głównie łąki świeże *Arrhenatherion* i bagienne *Calthion*. W części południowej korytarza występują dobrze wykształcone grądy subkontynentalne *Tilio-Carpinetum* oraz fragmenty łągów jesionowo-olszowych *Fraxino-Alnetum*.

Ponadto Sierakowski (2020) na podstawie danych urzędu marszałkowskiego i badań własnych przedstawia do ochrony [28]:

- Ichtologiczny korytarz migracyjny (ponadregionalny) doliny Białej i Osobłogi,
- Herpetologiczny korytarz migracyjny (regionalny) doliny Białej i Osobłogi,
- Korytarz migracyjny dużych ssaków (regionalny i ponadregionalny) Góry Opawskie – Bory Niemodlińskie.

IV. Projektowane formy ochrony przyrody

W granicach gminy, zgodnie z danymi pochodzącymi z Inwentaryzacji przyrodniczej Borów Niemodlińskich proponuje się utworzenie dwóch rezerwatów przyrody: RP Pisarzowice oraz RP Popowicki Las.

RP Pisarzowice – położenie administracyjne: obręb: Pisarzowice, nadleśnictwo: Prószków

Projektowany rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi oraz walorami krajobrazowymi.

Ten niewielki, izolowany kompleks leśny położony w otoczeniu intensywnie użytkowanych pól uprawnych w dolinie Osobłogi, stanowi regionalną (biorąc pod uwagę kontekst intensywnego zagospodarowania rolniczego tej części regionu) ostoję bioróżnorodności.

Proponowany rezerwat o powierzchni 30,9 ha chronić ma zbiorowiska subkontynentalnego grądu (Tilio - Carpinetum), łęgu jesionowo - olszowego (Circaeo - Alnetum), występujących na siedliskach lasu świeżego, lasu wilgotnego i olsu. W ocenie wskaźników ekosystemowych planowany rezerwat znalazł się w grupie rezerwatów o wysokich walorach ekosystemowych. Biorąc pod uwagę walory i zagrożenia utworzenie rezerwatu jest pilne. Wynika to z wysokiej wartości wskaźników odnoszących się do właściwych gatunków dominujących, dojrzałości fitocenozy, funkcji biocenotycznej, niezaburzonego profilu podłoża i stosunków wodnych, dynamicznej regeneracji, brakiem naruszeń powierzchni ziemi i dużego nagromadzenia materii organicznej. Obszar dowartościowuje także duży udział zbiorowisk zagrożonych, naturalnych i hydrogenicznych [7].

W ocenie wskaźników krajobrazowych proponowany rezerwat znalazł się w grupie rezerwatów o średnich walorach krajobrazowych, w ocenie wskaźników przyrody nieożywionej w grupie obiektów o niskich walorach przyrody nieożywionej, w ocenie wskaźników faunistycznych w grupie rezerwatów o średnich walorach faunistycznych.

RP Popowicki Las - położenie administracyjne: obręb: Moszna, nadleśnictwo: Prószków

W skład projektowanego rezerwatu wchodzi grunty o powierzchni łącznej 43,23 ha. Najbliższa miejscowość - Moszna - oddalona jest od południowych granic rezerwatu o 500 m. Teren rezerwatu porasta w przeważającej części las grądowy zespołu Tilio - Carpinetum. Górne piętro buduje dąb z domieszką świerka, lipy, buka i olchy w wieku 85 - 175 lat. W wilgotniejszych zagłębieniach terenu przeważa olcha. Piętro dolne składa się z młodszych, 35 - 70 - letnich lip, olch i świerków. Charakterystycznym, obcym elementem w drzewostanie są gatunki egzotyczne - dęby czerwone, sosny wejmutki i choiny kanadyjskie [7].

Znacznie mniejszą powierzchnię zajmuje kwaśna buczyna, Luzulo nemorosae - Fegetum, z bukiem pospolitym, kosmatką gajową i starcem Fuchsa. Wśród 77 roślin naczyniowych cztery objęte są ochroną prawną: marzanka wonna, konwalia majowa, pierwiosnka wyniosła.

Na terenie proponowanego obszaru potwierdzono w okresie letnim obecność siedmiu gatunków nietoperzy: mopka zachodniego *Barbastella barbastellus*, karlika drobnego *Pipistrellus pygmaeus*, karlika większego *Pipistrellus nathusii*, gacka brunatnego *Plecotus auritus*, nocka rudego *Myotis daubentonii*, nocka wąsatka *Myotis mystacinus*, mroczka późnego *Eptesicus serotinus*. Obszar,

z racji dużego udziału martwego drewna ma duże znaczenie dla chrząszczy saproksylicznych, w tym dla chronionej pachnicy dębowej *Osmoderma barnabita* [28].

W dokumencie pn. „Opracowanie ekofizjograficzne miasta i gminy Strzeleccki” [28] wskazuje się na zasadność utworzenia dwóch obszarów chronionego krajobrazu OCHK Dolina Osobłogi oraz OCHK Dolina Białej. Z uwagi na fakt, iż propozycje objęcia ochroną tych dwóch dolin rzecznych nie są nowe, przy zauważalnych postępujących znacznych zmianach w strukturze ekologicznej, w szczególności postępującym przekształcaniu łąk na grunty orne, likwidacji zadrzewień i innych cennych ekosystemów, utworzenie tych form powinno być poprzedzone ponowną oceną zasadności, z przeprowadzoną na nowo inwentaryzacją.

Ponadto wśród kolejnych propozycji zawartych w ww. dokumencie proponuje się utworzenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego ZPK Uroczysko Osobłogi, zlokalizowanego w dolinie Osobłogi między Komornikami i Nowym Młynem (obszar obejmuje jeden z najcenniejszych krajobrazowo i biocenotycznie fragmentów doliny Osobłogi z zachowanymi zadrzewieniami łągowymi i grądowymi, pozostałościami łąk, starorzeczami, stromymi skarpami z zadrzewieniami), ZPK Moszna położony na północ i południe od wsi Moszna przy zachodniej granicy gminy (obejmuje jeden z najcenniejszych w województwie terenów, gdzie wysokie walory krajobrazowo-kulturowe i przyrodnicze tworzą nierozzerwalną całość i stanowią ponadregionalną atrakcję turystyczną) oraz ZPK Raclawiczki, obejmujący ostatni zachowany na terenie gminy duży kompleks łąkowy z zadrzewieniami w dolinie Białej.

W opracowaniu ekofizjograficznym postuluje się również utworzenie 3 użytków ekologicznych: UE łąka zimowitowa (śródleśna łąka trzęślicowa ze stanowiskiem zimowita jesiennego), UE Dolina Osobłogi (pozostałości starorzeczy oraz niewielkie fragmenty łągów wierzbowo-topolowych w dolinie Osobłogi), UE Łąki Dziedzickie (łąka trzęślicowa, będąca siedliskiem zagrożonego modraszka *nausitosa* oraz znajdującego się pod ochroną pióropusznika strusiego).

4.3.8. WALORY KRAJOBRAZOWE

O charakterze krajobrazu decydują zarówno czynniki naturalne (m.in. położenie, rzeźba terenu, przyrodnicze ożywione i nieożywione składniki pokrycia terenu), jak i antropogeniczne (m.in. sposób użytkowania, wytworzone przez człowieka elementy pokrycia terenu).

Walory krajobrazowe na terenie gminy Strzeleccki zachowały się dość dobrze jedynie w części leśnej i lokalnie dolinnej. W północnej części gminy występuje obszarowa forma ochrony przyrody obejmująca tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz (obszar chronionego krajobrazu „Bory Niemodlińskie”). Na obszarze centralnym krajobraz został znacznie przekształcony, w szczególności za sprawą silniejszego rozwoju industrializacji i urbanizacji. Podkreślić należy stosunkowo dobrze zachowane otwarcia krajobrazowe na dolinę Osobłogi i Białej z wieloma zadrzewieniami, miedzami i łaskami oraz stosunkowo dobrze uporządkowaną i zwartą zabudowę mieszkalno-gospodarczą. Pozytywnym aspektem pozostaje nierozprasanie zabudowy zwartych terenów zabudowy wiejskiej we wszystkich miejscowościach gminy.

Jedyną skrajnie negatywną wielkoobszarową dominantą krajobrazową stwierdzoną na wschodzie terenu badań jest linia wysokiego napięcia 400 kV. Negatywnym zjawiskiem w zakresie ochrony walorów krajobrazowych obserwowanym od kilkadziesiąt lat jest stopniowe usuwanie pojedynczych drzew lub też całych szpalerów w dolinach rzecznych oraz na wielkopowierzchniowych terenach rolnych na wysoczyźnie.

Fragment południowo – wschodni gminy, w rejonie miejscowości Komorniki i Pisarzowice został wykazany jako obszar o szczególnie wysokich walorach fizjonomicznych krajobrazu w publikacji pn. „Waloryzacja krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony” (K. i K. Badora, Ecosystem Projekt, Opole 2006) [36].

W celu identyfikacji i oceny krajobrazów, w tym wyróżnienia krajobrazów o szczególnych walorach krajobrazowych sporządza się audyt krajobrazowy. Audyt stanowi akt planowania przestrzennego (art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [1]), którego sporządzenie pozostaje w kompetencji zarządu województwa. Nie jest on aktem prawa miejscowego, jednak jego rekomendacje i wnioski mają charakter wytycznych kierunkowych do konstruowania ustaleń aktów planowania przestrzennego gmin i samorządu województwa, pozwalających na prowadzenie świadomej polityki krajobrazowej.

W ramach audytu, którego zakres tematyki określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych [6] wyznacza się krajobrazy priorytetowe, szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne lub estetyczno-widokowe i jako takie wymagające zachowania.

W dniu 25 marca 2025 r. uchwałą nr XIV/158/2025 Sejmik Województwa Opolskiego uchwalił Audyt krajobrazowy województwa opolskiego [30], który wszedł w życie 24 czerwca 2025 r.

Zgodnie z uchwalonym Audytem Krajobrazowym województwa opolskiego w granicach gminy Strzeleczyki zidentyfikowano następujące grupy i typy krajobrazów:

- ✓ **A. Krajobrazy przyrodnicze**, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka,
 - ✓ **Typ: 2. Bagienno-łąkowe - głównie bezleśne:**
 - ✓ Podtyp 2a. Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk;
 - ✓ **Typ: 3. Leśne:**
 - ✓ Podtyp: 3a. 3a. Z przewagą siedlisk borowych,
 - ✓ Podtyp: 3b. Z przewagą siedlisk lasowych – obejmują siedliska leśne północnej części gminy;
- ✓ **B. Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe** ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej przez człowieka,
 - ✓ **Typ: 6. Wiejskie:**
 - ✓ Podtyp: 6c. Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola,
 - ✓ Podtyp: 6d. Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości,
 - ✓ Podtyp: 6e. Z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk,
 - ✓ Podtyp: 6g. Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim;
 - ✓ **Typ 8. Podmiejskie i osadnicze:**
 - ✓ Podtyp: 8c. Miejscowości o zwartej wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim,
 - ✓ Podtyp: 8e. Wielkoobszarowe zespoły pałacowo-parkowe i klasztorne oraz inne komponowane układy architektury, zieleni i wód.

Pod względem typów rzeźby ww. krajobrazy należą do krajobrazów równinnych (krajobraz dominujący w gminie), falistych (południowo i południowo – wschodnia część gminy) pagórkowatych (południowy fragment gminy) oraz krajobrazów dolin.

Zgodnie z audytem w granicach województwa opolskiego wyznaczono 69 krajobrazów priorytetowych o łącznej powierzchni 1 432,7 km² (14,8 % powierzchni województwa). W gminie Strzeleczyki zidentyfikowano 2 krajobrazy priorytetowe, dla których sformułowano rekomendacje i wnioski. Są to **Bory Niemodlińskie** o kodzie: 16-318.55-01 oraz **Zespół parkowo-pałacowy w Mosznej** o kodzie 16-318.55-47. Dla jednostek tych sformułowano rekomendacje i wnioski do zastosowania w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego zgodnie z przepisami ustawy.

Celem głównym ochrony krajobrazu priorytetowego Bory Niemodlińskie jest *ochrona walorów historyczno-kulturowych i symbolicznych/martyrologicznych związanych z Miejscem Pamięci Narodowej w miejscu byłych obozów jenieckich i cmentarzy w Łambinowicach. Ochrona walorów przyrodniczych w arboretum w Lipnie oraz w licznych rezerwach przyrody.*

Celem głównym ochrony krajobrazu priorytetowego o nazwie Zespół parkowo-pałacowy w Mosznej jest *ochrona unikalnego i najpopularniejszego na Opolszczyźnie zespołu architektoniczno-krajobrazowego (zespołu pałacowo-parkowego), dla którego priorytetem jest dbałość o zachowanie niezakłóconej ekspozycji elementów krajobrazu zabytkowego założenia. Zgodnie z zawartymi w audycie propozycjami do ochrony i dodatkowych analiz, jest to obszar, który powinien zostać objęty formami ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w tym w szczególności parków kulturowych.*

Fot. 1. Zespół parkowo-pałacowy w Mosznej

Źródło: Fotografia wykonana przez wykonawcę projektu planu ogólnego

4.3.9. ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE

Promieniowanie elektromagnetyczne

Kwestie dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed skutkami oddziaływania pola elektromagnetycznego wytwarzanego, m.in. przez napowietrzne linie wysokiego napięcia zostały uregulowane w zapisach Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [16] oraz Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [17].

Promieniowanie niejonizujące (wysokiej częstotliwości) związane jest z funkcjonowaniem systemu elektroenergetycznego oraz urządzeń telekomunikacyjnych. Do najbardziej szkodliwych źródeł pól elektromagnetycznych zalicza się m.in. sieci energetyczne, w tym linie wysokiego napięcia, stacje elektroenergetyczne wysokich napięć (Główne Punkty Zasilające - GPZ) oraz stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii.

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego jest każde urządzenie (każda instalacja), w którym następuje przepływ prądu w tym również stacje radiowe i telewizyjne, radiotelefony, urządzenia radiowo – nawigacyjne, urządzenia elektryczne wykorzystywane w domu itp.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na utrzymaniu poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub na tych poziomach oraz poprzez zmniejszenie poziomów tych pól do wartości dopuszczalnych jeśli zostały przekroczone. Ograniczenia lub sposoby korzystania z obszarów położonych bezpośrednio pod liniami elektromagnetycznymi oraz w ich sąsiedztwie powinny być określone w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie gminy Strzeleccki głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego jest sieć i urządzenia elektroenergetyczne.

Gmina Strzeleccki zaopatrywana jest w energię elektryczną dostarczaną przez Spółkę TAURON Dystrybucja S.A. oddział w Opolu. Właścicielem i gospodarzem sieci przesyłowej najwyższych napięć są Polskie Sieci Energetyczne Operator S.A. W skład systemu energetycznego wchodzi napowietrzne linie energetyczne wysokiego, średniego i niskiego napięcia, a także stacje transformatorowe.

Przez obszar gminy Strzeleccki przebiega tranzytowo napowietrzna linia energetyczna wysokiego napięcia dwutorowa 400 kV relacji Dobrzeń-Wielopole.

Dostawa energii elektrycznej do odbiorców odbywa się liniami elektroenergetycznymi średniego napięcia 15 kV i niskiego napięcia. Na terenie gminy Strzeleccki nie są zlokalizowane Główne Punkty Zasilania (GPZ).

Źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy są również stacje bazowe telefonii komórkowej. Zasięgi występowania pól elektromagnetycznych o wartościach granicznych w otoczeniu stacji bazowych telefonii komórkowych są zależne od mocy doprowadzanej do anten i charakterystyki promieniowania tych anten. Na terenie gminy Strzeleccki znajdują się trzy bazowe stacje telefonii komórkowej o następujących lokalizacjach:

- Moszna, ul. Zamkowa 1 - Centrum Terapii Nerwic – maszt PLUS,
- Moszna - gm. Strzeleccki, Opolskie ul. Prudnicka 1 - wieża Cellnex / Play,
- Strzeleccki, Opolskie ul. Jana III Sobieskiego 23 - wieża T-Mobile.

Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 roku.

W ciągu ostatnich czterech lat na terenie gminy Strzelecзки GIOŚ (poprzez oddział regionalny WIOŚ w Opolu) nie prowadzono pomiarów promieniowania elektromagnetycznego (brak ustanowionych punktów pomiarowych monitoringu PEM).

Zagrożenia powodziowe

Zgodnie z art. 16 pkt 34 Ustawy Prawo wodne [9] obszarami szczególnego zagrożenia powodzią są:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1 % (raz na 100 lat),*
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10 % (raz na 10 lat),*
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, stanowiące działki ewidencyjne,*
- d) pas techniczny;*

Na obszarach tych obowiązują przepisy szczególne ww. ustawy. Ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

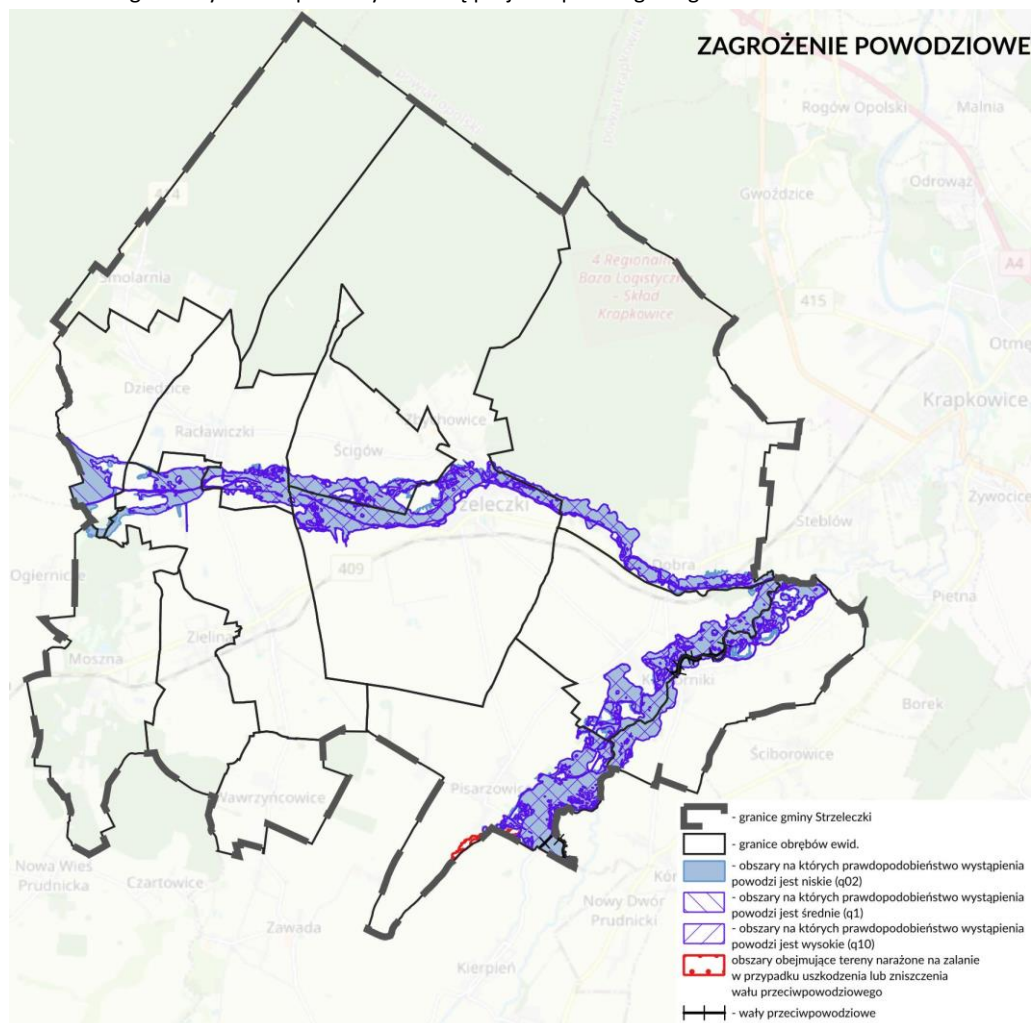
Obszary zagrożenia powodziowego zostały wyznaczone w dolinach Białej (Rzymkowskiego Rowu) i Osobłogi. Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego według Prawa wodnego obejmują większą część dolin obu rzek.

Do obszarów narażonych na negatywne skutki powodzi na terenie gminy należą miejscowości: Strzelecзки, Dobra, Łowkowice i Komorniki.

Fot. 2. Rzeka Biała w miejscowości Dobra

Źródło: Fotografia wykonana przez wykonawcę projektu planu ogólnego

Rysunek 15. Przestrzenny rozkład obszarów zagrożonych powodzią w gminie Strzeleccki

Źródło: PLAN OGÓLNY GMINY STRZELECCKI UZASADNIENIE CZĘŚĆ TEKSTOWA, Strzeleccki, listopad 2025 r.

Zagrożenia ruchami masowymi

Do zjawiska osuwania ziemi przyczynić się mogą gwałtowne opady deszczu, intensywne topnienie śniegu, podnoszenie się poziomu wód gruntowych czy wezbrania rzek. Obecnie coraz częściej spowodowane jest również działalnością człowieka, prowadzącą do intensywnej zmiany ukształtowania terenu. W granicach gminy Strzeleczyki brak jest zinwentaryzowanych osuwisk, jak również terenów zagrożonych ruchami masowymi.

Ryzyko wystąpienia klęsk żywiołowych

Mimo przewidywalności i postępu technicznego działanie niektórych żywiołów w dalszym ciągu prowadzi do powstania dużych strat, nie tylko wśród ludzi, ale przede wszystkim w środowisku. Rozmiar tych działań jest często tak ogromny, że prowadzi do powstania klęski żywiołowej. Na terenie Polski zjawiskami natury, które najczęściej powodują powstanie klęsk żywiołowych są: powódzie, pożary, huragany, śnieżyce, burze gradowe i susze.

W granicach administracyjnych gminy mogą wystąpić potencjalne zdarzenia krytyczne, takie jak: silne, porywiste wiatry, ulewne, nawalne deszcze, nawałnice, gwałtowne lokalne wyładowania atmosferyczne, gradobicia, upały czy intensywne opady śniegu. Prognozuje się, iż skala jak i częstotliwość występowania tego typu zdarzeń ekstremalnych przybierać będzie na sile wskutek postępującego ocieplenia klimatu.

Zagrożenia wskutek niedotrzymania standardów jakości środowiska

Obszar ograniczonego użytkowania tworzy się gdy mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu (dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej, obiektów sieci gazowej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej i radiolokacyjnej).

Na terenie gminy Strzeleczyki nie ustanowiono obszarów ograniczonego użytkowania.

4.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Z danych Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wynika, iż na terenie gminy Strzeleczyki znajdują się 22 zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków województwa opolskiego. Wykaz ww. obiektów przedstawiono w Tabeli 8 zamieszczonej poniżej.

Tabela 8. Wykaz obiektów nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa opolskiego

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	ADRES	NR REJ.	DATA WPISU
1.	Dobra	kościół parafialny wraz z cmentarzem i otoczeniem	Dobra	153/2011	04.05.2011 r.
2.	Dobra	ruina pałacu z zespołem gospodarczym: pałac	Dobra	728/64	14.03.1964 r.
3.	Dobra	ruina pałacu z zespołem gospodarczym: oficyna	Dobra	728/64	14.03.1964 r.
4.	Dobra	ruina pałacu z zespołem gospodarczym: budynki gospodarcze	Dobra	728/64	14.03.1964 r.
5.	Dobra	ruina pałacu z zespołem gospodarczym: spichlerz	Dobra	728/64	14.03.1964 r.
6.	Dobra	park	Dobra	91/84	26.01.1984 r.
7.	Kujawy	kościół parafialny pw. św. Trójcy	Kujawy	558/59	24.02.1959 r.
				842/64	07.05.1964 r.
				586/59	12.10.1959 r.
8.	Kujawy	brama-dzwonnica	Kujawy	559/59	24.02.1959 r.

9.	Kujawy	park	Kujawy	257/90	27.06.1990 r.
10.	Łowkowice	wiatrak	Łowkowice	1622/66	21.09.1966 r.
11.	Moszna	zespół romantyczny pałacowo-parkowy: pałac	Moszna	681/63	24.06.1963 r.
				1623/66	21.09.1966 r.
12.	Moszna	park	Moszna	681/63	24.06.1963 r.
				1623/66	21.09.1966 r.
				223/50	08.05.1950 r.
13.	Moszna	budynek mieszkalny w zespole pałacowym, ul. Wiejska 22	Moszna, ul. Wiejska 22	2243/90	22.11.1990 r.
14.	Moszna	budynek stacji pomp w zespole pałacowo-parkowym, ul. Zamkowa	Moszna	2251/90	06.03.1991 r.
15.	Pisarzowice	kościół parafialny pw. św. Michała Archanioła	Pisarzowice	835/64	05.05.1964 r.
				562/59	24.02.1959 r.
16.	Pisarzowice	Pałac	Pisarzowice	843/64	07.05.1964 r.
				316/58	01.03.1958 r.
17.	Raławiczki	kościół parafialny pw. św. Marii Magdaleny	Raławiczki	1066/66	18.01.1966 r.
18.	Raławiczki	plebania	Raławiczki	1624/66	21.09.1966 r.
19.	Raławiczki	mogiła zbiorowa powstańców śląskich na cmentarzu przykościelnym	Raławiczki	199/88	20.12.1988 r.
20.	Strzeleccki	kościół parafialny pw. św. Marcina	Strzeleccki	1068/66	20.01.1966 r.
21.	Strzeleccki	plebania	Strzeleccki	1625/66	21.09.1966 r.
22.	Strzeleccki	trzy mogiły zbiorowe żołnierzy z II wojny światowej na cmentarzu parafialnym	Strzeleccki	217/89	15.09.1989 r.

Źródło: PLAN OGÓLNY GMINY STRZELECCKI UZASADNIENIE CZĘŚĆ TEKSTOWA, Strzeleccki, listopad 2025 r.

Zabytki – stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa opolskiego zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 9. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków województwa opolskiego

Lp.	Miejscowość	Nr obszaru	Nr w miejscowości	Nr na obszarze	Typ stanowiska	Czas powstania	Forma ochrony
1.	Dziedzice	93-36	5	2	osada punkt osadniczy punkt osadniczo-hutniczy	kultura przeworska, okres rzymski wczesne średniowiecze średniowiecze, XIV w.	wpis do rejestru zabytków nr A - 606/83
2.	Dziedzice	94-35	6	17	grodzisko	wczesne średniowiecze (XIII w.)	wpis do rejestru zabytków nr A - 66/68
3.	Kujawy	94-35	10	3	osada	wczesne średniowiecze, faza starsza	wpis do rejestru zabytków nr A - 602/83
4.	Kujawy	94-35	12	6	osada (?) punkt osadniczy	kultura przeworska, IV-V w. wczesne średniowiecze, faza starsza	wpis do rejestru zabytków nr A - 599/81
5.	Kujawy	94-36	13	21	śląd osadnictwa osada	wczesne średniowiecze, IX-X w. średniowiecze, XIV w.	wpis do rejestru zabytków nr A - 595/81

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu
planu ogólnego gminy Strzeleccki

6.	Kujawy	94-36	14	14	osada	wczesne średniowiecze, IX-X w.	wpis do rejestru zabytków nr A - 603/83
7.	Kujawy	94-35	9	2	osada	wczesne średniowiecze, faza starsza	wpis do rejestru zabytków nr A - 596/81
8.	Łowkowice	94-37	16	18	punkt osadniczy osada osada	kultura przeworska, faza B2 kultura przeworska, faza C2-D średniowiecze, XIV w.	wpis do rejestru zabytków nr A - 605/83
9.	Moszna	94-35	1	8	grodzisko	średniowiecze	wpis do rejestru zabytków nr A - 410/75
10.	Moszna	94-35	2	9	grodzisko	średniowiecze	wpis do rejestru zabytków nr A - 411/75
11.	Raławiczki	94-36	2	1	ślad osadnictwa osada punkt osadniczy	neolit wczesne średniowiecze IX-X w. średniowiecze XIV w.	wpis do rejestru zabytków nr A - 680/85
12.	Raławiczki	94-36	4	3	punkt osadniczy punkt osadniczy ślad osadnictwa	kultura przeworska faza D IV/V w. wczesne średniowiecze średniowiecze XIV w.	wpis do rejestru zabytków nr A - 644/84
13.	Raławiczki	94-36	7	4	ślad osadnictwa ślad osadnictwa osada hutniczo- produkcyjna	kultura przeworska, okres rzymski wczesne średniowiecze, faza starsza średniowiecze, XIV-XV w.	wpis do rejestru zabytków nr A - 604/83
14.	Strzeleccki	94-36	3	30	ślad osadnictwa punkt osadniczy osada	kultura pucharów lejowatych, neolit wczesne średniowiecze, faza starsza średniowiecze, XIV w.	wpis do rejestru zabytków nr A - 597/81
15.	Strzeleccki	94-36	5	28	osada osada osada	kultura przeworska, IV- V w. wczesne średniowiecze, IX-X w. średniowiecze, XIV w.	wpis do rejestru zabytków nr A - 601/81
16.	Strzeleccki	94-36	6	29	ślad osadnictwa osada osada	kultura przeworska, okres późnorzymski (?) wczesne średniowiecze, faza starsza średniowiecze, XIV-XV w.	wpis do rejestru zabytków nr A - 607/83
17.	Strzeleccki	94-36	8	26	osada punkt osadniczy	wczesne średniowiecze, faza starsza średniowiecze, XIV w.	wpis do rejestru zabytków nr A - 594/81

					śląd osadnictwa	pradzieje	
18.	Ścigów	94-36	13	13	stanowisko hutnicze	średniowiecze	wpis do rejestru zabytków nr A - 593/81
19.	Ścigów	94-36	8	7	punkt osadniczy punkt osadniczy śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze, faza starsza średniowiecze, XIV w. pradzieje	wpis do rejestru zabytków nr A - 643/84
20.	Ścigów	94-36	9	9	osada	wczesne średniowiecze, faza starsza	wpis do rejestru zabytków nr A - 527/79

Źródło: PLAN OGÓLNY GMINY STRZELECZYKI UZASADNIENIE CZĘŚĆ TEKSTOWA, Strzeleczyki, listopad 2025 r.

Gminna ewidencja zabytków

Zgodnie z Zarządzeniem nr 129/22 Wójta Gminy Strzeleczyki z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie aktualizacji Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Strzeleczyki przyjętej Zarządzeniem nr 370/17 z dnia 14 grudnia 2017 r. ochroną w postaci wpisu do Gminnej Ewidencji Zabytków objętych pozostaje 511 zabytków nieruchomych (w tym 22 obiekty wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków, wykazane w Tabeli 8), jak również 120 stanowisk archeologicznych, z których 20 objętych jest dodatkowo wpisem do rejestru zabytków województwa opolskiego. Stanowiska wpisane do rejestru przedstawiono w Tabeli 9.

Większość obszarów i obiektów zabytkowych objęta jest obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które powstały z uwzględnieniem warunków wymaganych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.

Gmina Strzeleczyki posiada Program Opieki nad Zabytkami Gminy Strzeleczyki na lata 2021-2024 przyjęty uchwałą Nr XXX/186/21 Rady Gminy Strzeleczyki z dnia 25 lutego 2021 r.

5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU OGÓLNEGO

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego planu ogólnego uznać należy za tzw. wariant „0”. Wariantem tym pozostaną obecnie występujące uwarunkowania, dotychczasowy stan zabudowy i zagospodarowanie terenu zrealizowane na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak również wydanych decyzji administracyjnych.

Z dniem 24 września 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw [8], wdrażająca reformę systemu planowania przestrzennego. Powyższa ustawa wprowadziła zmiany m.in. w gminnych aktach planowania przestrzennego, zastępując studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego planem ogólnym, stanowiącym akt prawa miejscowego. Zgodnie z art. 65 ust. 1 ww. ustawy *Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin*

zachowują moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, jednak nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2026 r.(...).

W momencie utraty mocy studium, poza wyjątkami wskazanymi w ustawie zmieniającej, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będzie możliwe jedynie w przypadku, gdy wejdzie w życie plan ogólny. Oznacza to, iż brak planu ogólnego na terenie gminy uniemożliwi prowadzenie prac o charakterze planistycznym w zakresie opracowywania i uchwalania miejscowych planów.

Ponadto plan ogólny, jako akt prawa miejscowego stanowić będzie podstawę prawną dla wydawania decyzji o warunkach zabudowy (WZ). Decyzje o warunkach zabudowy będą mogły być wydawane wyłącznie na obszarach wskazanych w planie ogólnym, tzw. obszarach uzupełnienia zabudowy.

W przypadku braku planu ogólnego gminy możliwe będzie jedynie wydawanie decyzji administracyjnych na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, bez możliwości wydawania decyzji o warunkach zabudowy i bez możliwości aktualizacji i opracowywania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Taką sytuację należy uznać za niekorzystną nie tylko z perspektywy rozwoju społeczno-gospodarczego, ale także pod kątem dbałości o środowisko. Brak realizacji projektu planu ogólnego może wpłynąć niekorzystnie na możliwości kształtowania przestrzeni zgodnie z celami obowiązujących i opracowywanych strategii, programów i polityk. Wszelkie przyszłe zmiany w przestrzeni (działania w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym) bez uchwalenia projektu planu, w obecnym porządku prawnym realizowane tylko na podstawie obowiązujących mpzp oraz na podstawie już wydanych decyzji o WZ, mogą okazać się niewystarczające dla realizacji przyszłych celów rozwojowych gminy.

Tabela 10. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Strzeleczki

Lp.	Nazwa
1	Uchwała nr XXXVI/177/01 Rady Gminy Strzeleczki z dnia 28 czerwca 2001 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzeleczki. (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2001 r. Nr 65 poz. 494)
2	Uchwała nr XXXVI/179/01 Rady Gminy Strzeleczki z dnia 28 czerwca 2001 r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzeleczki (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2001 r. Nr 68 poz. 543)
3	Uchwała nr XXXVII/183/01 Rady Gminy Strzeleczki z dnia 2 sierpnia 2001 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego "Raclawiczki" (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2001 r. Nr 76, poz. 631)
4	Uchwała nr XXXIX/203/2001 Rady Gminy Strzeleczki z dnia 27 września 2001 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzeleczki w części dot. wsi Dobra, Smolarnia - Serwitut i Raclawiczki (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2001 r. Nr 103 poz. 863)
5	Uchwała nr XL/209/01 Rady Gminy Strzeleczki z dnia 25 października 2001 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzeleczki (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2001 r. Nr 112 poz. 955)
6	Uchwała nr XLIV/238/02 Rady Gminy Strzeleczki z dnia 14 lutego 2002 r. w sprawie zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Strzeleczki (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2002 r. Nr 22 poz. 332)
7	Uchwała nr XLIX/265/02 Rady Gminy Strzeleczki z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzeleczki (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2002 r. Nr 81 poz. 1104)
8	Uchwała nr XLVII/268/2002 Rady Gminy Strzeleczki z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego "Komorniki" (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2002 r. Nr 80 poz. 1088)

9	Uchwała nr VI/50/03 Rady Gminy Strzeleccki z dnia 27 marca 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług we wsi Smolarnia (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2003 r. Nr 66 poz. 1264)
10	Uchwała nr XXII/153/08 Rady Gminy Strzeleccki z dnia 26 czerwca 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działalności gospodarczej we wsi Wawrzyńcowice (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2008 r. Nr 71, poz. 1875)
11	Uchwała nr XLI/294/09 Rady Gminy Strzeleccki z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działalności usługowej we wsi Smolarnia (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2010 r. Nr 22 poz. 346)
12	Uchwała nr XXX/188/13 Rady Gminy Strzeleccki z dnia 26 września 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Strzeleccki (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2024 r., poz. 2260)
13	Uchwała nr XXXVII/236/21 Rady Gminy Strzeleccki z dnia 22 października 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Łowkowie (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2021 r., poz. 2917)
14	Uchwała nr LXIV/419/23 Rady Gminy Strzeleccki z dnia 28 września 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Wawrzyńcowice (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2023 r., poz. 2927)
15	Uchwała nr LXIV/420/23 Rady Gminy Strzeleccki z dnia 28 września 2023 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Strzeleccki (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2023 r., poz. 2928)
16	Uchwała nr LXVII/449/23 Rady Gminy Strzeleccki z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Komorniki” (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2023 r., poz. 3879)
17	Uchwała nr IX/54/24 Rady Gminy Strzeleccki z dnia 24 października 2024 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Dobra (Dz. U. Woj. Opolskiego z 2024 r., poz. 2725)

Źródło: PLAN OGÓLNY GMINY STRZELECCKI UZASADNIENIE CZĘŚĆ TEKSTOWA, Strzeleccki, listopad 2025 r.

6. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W wyniku przeprowadzonej analizy stanu środowiska oraz uwarunkowań zagospodarowania dokonano identyfikacji problemów ochrony środowiska w poszczególnych komponentach środowiska, istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu planu ogólnego. Należy mieć na uwadze, iż plan ogólny w swych ustaleniach może odpowiadać jedynie na pewne spektrum tych problemów, z uwagi na jego ściśle określony zakres ustaleń.

Do zidentyfikowanych problemów zaliczono:

- **ochronę jakości wód powierzchniowych i podziemnych** z racji położenia w obrębie udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych o numerach i nazwach : nr 332 Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka, nr 335 Zbiornik Krapkowie–Strzelce Opolskie i nr 337 Dolina kopalna Lasy Niemodlińskie, ochronę ujęć wód;
- **ochronę powietrza** – poprzez dążenie do ograniczania emisji pyłów i gazów do atmosfery, eliminowanie tzw. „niskiej emisji”, wyznaczanie stref zabudowy z uwzględnieniem ograniczenia transportochłonności układu przestrzennego;
- **ochronę klimatu** – poprzez podejmowanie działań minimalizujących negatywny wpływ na warunki klimatyczne, ochronę lokalnych struktur przyrodniczych, wyznaczanie stref zieleni i wód przy uwzględnieniu lokalnych uwarunkowań przyrodniczych, podejmowanie lokalnych działań adaptacyjnych;

- **ochronę krajobrazu** – poprzez dostosowanie zabudowy do funkcji i chłonności terenu, walorów przyrodniczych czy kompozycji przestrzennej, ochronę krajobrazów priorytetowych;
- **ochronę przyrody** – poprzez ochronę obszarów objętych formami ochrony, ochronę obszarów najcenniejszych przyrodniczo, eliminowanie presji związanej z procesami urbanizacji, zapewnienie rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej nie pogarszających stanu środowiska wpływając tym samym na stan okolicznej przyrody, wykluczanie fragmentaryzacji siedlisk.

Ustalenia projektu planu ogólnego powinny umożliwiać zapewnienie zrównoważonego i przemyślanego rozwoju przestrzennego gminy, z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców i ochrony środowiska głównie poprzez:

- zabezpieczenie obszarów objętych ochroną prawną, obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych, zabezpieczenie zasobów naturalnych (m.in. w postaci stref ujęć wody);
- zabezpieczenie możliwości powoływania planowanych form ochrony przyrody;
- zabezpieczenie walorów i zasobów środowiska poprzez utrzymanie: lasów, terenów zieleni urządzonej (parki, skwery, zieleńce), podmokłości, w tym obszarów źródliskowych, muraw i zarośli kserotermicznych, wydm, wyróżniających się płatów zadrzewień, cmentarzy, zieleni rekreacyjnej, użytków rolnych klas I – III;
- zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych;
- łagodzenie konfliktów funkcji i ograniczanie ryzyka zagrożeń wynikających z emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu;
- ograniczanie ryzyka naturalnych zagrożeń: powodzią, osuwaniem się mas ziemi;
- zapewnienie dostępu do terenów zieleni i do usług społecznych.

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PLANU

Przy opracowaniu prognozy, stosując się do prawnych wymogów, uwzględniono dokumenty w swej treści zawierające istotne zagadnienia z zakresu ochrony środowiska, ochrony przyrody, jak również kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem, zarówno szczebla międzynarodowego, wspólnotowego, jak i krajowego. Polska wstępując do Unii Europejskiej stanęła przed obowiązkiem dostosowania prawa krajowego do unijnych, wspólnotowych regulacji, w tym, w zakresie ochrony przyrody i środowiska. Polska pozostaje także stroną wielu konwencji oraz umów międzynarodowych, których ratyfikacja oznacza podjęcie się zobowiązań do podejmowania działań na rzecz realizacji ich postanowień, mających wpływ na politykę państwa w zakresie ochrony środowiska i dziedzin bezpośrednio i pośrednio z nią związanych.

Najistotniejsze dla ustaleń projektu planu ogólnego cele ochrony środowiska określone w dokumentach wyższych szczebli zestawiono w tabeli zaprezentowanej poniżej. Cele te brano pod uwagę na wszystkich etapach sporządzania prognozy - podczas oceny stanu środowiska, oceny wpływu potencjalnego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko, jak i przy formułowaniu propozycji rozwiązań minimalizujących skutki negatywnego oddziaływania.

Tabela 11. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

POZIOM WYKONAWCZY DOKUMENTU	NAZWA DOKUMENTU
<p>MIĘDZYNARODOWY</p> <p>KONWENCJE stanowią traktaty w ramach międzynarodowego prawa publicznego. Tworzą prawa i obowiązki dla stron umowy zgodnie z zawartymi porozumieniami pomiędzy stronami. Istota konwencji opiera się na założeniu, iż wspólna ochrona przyrody prowadzona przez wiele państw może być o wiele bardziej skuteczna niż samodzielne działania poszczególnych krajów.</p>	<p>Konwencja o ochronie różnorodności biologicznej</p> <p>Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (Dz.U. 2002 nr 184 poz. 1532). Polska ratyfikowała ją w 1995 r. Trzy główne cele konwencji to: a) zachowanie i ochrona pełnej różnorodności form życia na wszystkich poziomach jego występowania, b) zrównoważone wykorzystywanie i gospodarowanie elementami różnorodności biologicznej, c) sprawiedliwy podział korzyści wynikających z zasobów genetycznych, w tym odpowiedni dostęp do tych zasobów.</p>
	<p>Konwencja Berneńska o ochronie europejskiej fauny i flory oraz siedlisk przyrodniczych</p> <p>Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1979 r. (Dz.U. 1996 nr 58 poz. 263). Polska ratyfikowała ją w 1996 r. Konwencja ta reguluje kwestie współpracy krajów Europy ukierunkowanej na ochronę ginącej dzikiej przyrody tego kontynentu. Wyznaczała ona siedliska chronione tworzące sieć Emerald, dziś funkcjonujące w krajach Unii Europejskiej jako sieć Natura 2000. Załączniki traktatu zawierają spis roślin i zwierząt ściśle chronionych w Europie, a także wskazania co do eksploatacji gatunków zagrożonych wyginięciem.</p>
	<p>Konwencja Bońska o ochronie gatunków migrujących</p> <p>Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. (Dz.U. 2003 nr 2 poz. 17). Polska ratyfikowała ją w 1996 r. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt. Jej celem jest ochrona zagrożonych wyginięciem wędrownych gatunków dzikich ssaków, ptaków, gadów i ryb wymienionych w dwóch załącznikach konwencji. Konwencja zakłada możliwość zawierania umów regionalnych. Polska jest sygnatariuszem dwóch takich porozumień – EUROBATS (1991 r) – dotyczy ochrony populacji nietoperzy w Europie i ich siedlisk i ASCOBANS (1992 r) – dotyczy ochrony małych waleni Morza Północnego i Bałtyku.</p>
	<p>Europejska Konwencja Krajobrazowa</p> <p>Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. 2006 nr 14 poz. 98). Europejska Konwencja Krajobrazowa to jedyny akt międzynarodowy w całości dedykowany tematyce krajobrazu. Został ratyfikowany przez Polskę 27 września 2004 r., obowiązując od początku 2005 r. Celem Konwencji jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu i wskazanie wartości krajobrazu jako ważnego elementu życia. Jako strona konwencji, Polska jest zobowiązana do podejmowania działań zmierzających do prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi, ustanowienia procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem czy uwzględniania kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią. Ponadto Strony Konwencji zobowiązane są do identyfikacji, charakterystyki oraz oceny własnych krajobrazów, określenia dla nich celów jakości, a także podnoszenia świadomości społecznej oraz współpracy transgranicznej.</p>

	<p>Konwencja z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska</p> <p>Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz.U. 2003 nr 78 poz. 706).</p>
<p>MIĘDZYNARODOWY WSPÓLNOTOWY</p> <p>DYREKTYWY - najczęściej stosowany instrument prawa Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. To regulacje prawne UE obowiązujące do wdrożenia przez wszystkich członków UE, w celu stworzenia jednolitego systemu przepisów pozwalających na zlikwidowanie barier technicznych oraz na swobodny obrót towarów na terenie UE.</p>	<p>Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, której celem jest wsparcie działań na rzecz zachowania bioróżnorodności w Unii Europejskiej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikich gatunków fauny i flory.</p> <p>Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, której celem jest zapewnienie ochrony wszystkich gatunków dzikiego ptactwa w Unii Europejskiej poprzez ustanowienie zasad dotyczących ich ochrony i kontroli.</p> <p>Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu, której celem jest zapobieganie i zwalczanie problemu zanieczyszczeń w Unii Europejskiej, określono w niej procedury oceny stanu chemicznego wód podziemnych, a także środki mające na celu zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń.</p> <p>Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, której celem jest powstrzymanie pogarszania stanu wód w Unii Europejskiej i osiągnięcie dobrego stanu europejskich rzek, jezior i wód powierzchniowych.</p> <p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne, której celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i uwzględnianie aspektów środowiskowych w przygotowaniu i zatwierdzaniu przedsięwzięć.</p> <p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy, której celem jest ustanowienie ram prawnych dotyczących przetwarzania odpadów w Unii Europejskiej.</p> <p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 roku w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, która ustanawia ambitne, ekonomiczne cele na rzecz poprawy stanu zdrowia ludzkiego i jakości środowiska.</p>
<p>MIĘDZYNARODOWY STRATEGIE PROGRAMY</p>	<p>Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030</p> <p>Unijna Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 r. pod nazwą „Przywracanie przyrody do naszego życia” została opublikowana przez Komisję Europejską w dniu 20 maja 2020 r.</p> <p>Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 jest wszechstronnym, ambitnym i długoterminowym planem mającym na celu ochronę przyrody i odwrócenie procesu degradacji ekosystemów. Głównym celem strategii jest odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030 r. poprzez zastosowanie konkretnych działań i wypełnienie zobowiązań.</p> <p>Agenda Zrównoważonego Rozwoju 2030</p> <p>Program działań o bezprecedensowym zakresie i znaczeniu, definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Głównym celem jest</p>

	<p>podejmowanie działań na rzecz ludzi, planety i dobrobytu. Celem agendy jest również wzmocnienie powszechnego pokoju w warunkach większej wolności. Agenda formułuje 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju.</p>
<p>KRAJOWY DOKUMENTY STRATEGICZNE/ PLANISTYCZNE</p>	<p>Polityka ekologiczna państwa 2030 Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia "Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej". 16 lipca 2019 r. Rada Ministrów przyjęła „Politykę ekologiczną państwa 2030 – strategię rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (PEP2030). Polityka ekologiczna państwa 2030 jest strategią w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Rolą Polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Polityka wzmacnia działania rządu polegające na budowie innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Cel główny <i>Polityki</i> to rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Chodzi o rozwijanie kompetencji, umiejętności i postaw ekologicznych społeczeństwa oraz o poprawę zarządzania ochroną środowiska w Polsce.</p> <p>Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. 2021r., poz. 264) PEP2040 stanowi jasną wizję strategii Polski w zakresie transformacji energetycznej, tworząc oś dla programowania środków unijnych związanych z sektorem energii jak i realizacji potrzeb gospodarczych wynikających z osłabienia gospodarki pandemią COVID-19.</p> <p>Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028 Celem KPGO 2028 jest m.in.: - dążenie do poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumieni odpadów komunalnych w wys. 55 proc. dla 2025 roku i 65 proc. dla 2035 roku, - minimalizacja składowanych odpadów do poziomu 30 proc. w 2025 roku i 10 proc. w 2035 roku, - wspieranie działań w zakresie ponownego użycia produktu, szeroko pojęte ZPO (zapobieganie powstawaniu odpadów), ze szczególnym uwzględnieniem ZPO żywności, - zapewnienie utrzymania poziomów wydajności recyklingu zużytych baterii i akumulatorów, - osiągnięcie odpowiedniego poziomu odzysku i recyklingu odpadów powstających z produktów, m.in. odpadów opakowaniowych, zużytych opon, olejów odpadowych.</p> <p>Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 (KRK 2050) Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 25 lipca 2025 r.</p>

	<p>To dokument wizyjny, który jest kierunkowskazem w zarządzaniu rozwojem Polski. Koncepcja ma stać się dokumentem łączącym planowanie społeczno-gospodarcze z przestrzennym.</p> <p>KRK 2050 jest pierwszą w Polsce przekrojową koncepcją rozwoju przygotowaną w oparciu o analizy prawdopodobnych scenariuszy przyszłości w trudnym i niepewnym kontekście, w którym obecnie znajduje się Polska (foresight strategiczny), analizę megatrendów oraz pogłębione konsultacje z ekspertami, samorządami, partnerami społecznymi i środowiskiem naukowym.</p> <p>Dokument nie tylko pokazuje kluczowe wyzwania, które stoją przed Polską, ale także proponuje różne scenariusze przyszłości, które mają pomóc w przygotowaniu odpornych i elastycznych polityk publicznych.</p> <p>Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 przedstawia zintegrowane spojrzenie na długoterminowe wyzwania i szanse rozwojowe Polski, uwzględniając zmieniające się otoczenie globalne, europejskie i krajowe. Analiza trendów, opracowanie wariantowych scenariuszy, identyfikacja głównych wyzwań oraz sformułowanie kluczowych wniosków pozwalają zbudować solidne fundamenty dla polityk publicznych, które będą odporne, elastyczne i sprawiedliwe społecznie.</p> <p>Koncepcja stanowi bazę dla średniookresowych strategii rozwojowych, w tym śsrk i polityki regionalnej, miejskiej oraz strategii sektorowych. Będzie także punktem odniesienia zaprogramowania środków europejskich po 2027 r. Ma inspirować działania samorządów i lokalnych społeczności, które będą mogły korzystać z jej rekomendacji, uwzględniając specyfikę swoich terytoriów.</p>
<p>REGIONALNY DOKUMENT PLANISTYCZNY</p>	<p>Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego.</p> <p>Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki przestrzennej na poziomie regionu, rozumianej jako celowe oddziaływanie władz województwa na rozmieszczenie funkcji i przestrzenne różnicowanie dynamiki rozwoju. Głównym zadaniem Planu jest określenie przestrzennych uwarunkowań rozwoju oraz kierunków i priorytetów kształtowania środowiska przyrodniczego, kulturowego i zurbanizowanego – w dostosowaniu do strategicznych kierunków rozwoju społecznego i gospodarczego województwa.</p>

Źródła opracowania: <https://www.zielonaziemia.pl/index.php/roznosci/prawo-ochrony-prod-rpci-187/50-konwencje-miynarodowe>, <https://www.gov.pl/web/kultura/europejska-konwencja-krajobrazowa>, <https://www.gov.pl/>, <https://portalochronysrodowiska.pl/odpady-i-bdo/krajowy-plan-gospodarki-odpadami-2028-najwazniejsze-cele-2911.html>, <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/rada-ministrow-przyjela-koncepcje-rozwoju-kraju-2050--rzadowy-dokument-wyznaczajacy-dlugofalowe-kierunki-rozwoju-polski>

Analizując powyższe, ocenia się, iż projekt planu ogólnego uwzględni wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w ww. dokumentach w postaci ustalenia odpowiednich stref planistycznych, gminnych standardów urbanistycznych, zasad kształtowania przestrzeni oraz określenia i zabezpieczenia przed zabudową obszarów wymagających ochrony ze względu na wartości przyrodnicze i krajobrazowe.

W projekcie planu uwzględniono istotne z punktu widzenia projektowanego planu następujące cele:

- za podstawę ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych gminy przyjęto integrację działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju, w tym w zakresie obszarów objętych ochroną prawną, jak i sieci korytarzy ekologicznych;
- przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej poprzez właściwe wyznaczenie stref przeznaczonych pod zabudowę, stref gospodarczych jak i stref komunikacyjnych;

- gospodarowanie krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, wynikami audytu krajobrazowego, innych dokumentów analitycznych w zakresie ochrony walorów krajobrazowych;
- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych poprzez konieczność należytego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem poprzez ujęcie, oczyszczenie i odprowadzenie ścieków, ochronę środowiska wodnego, ochronę ujęć wód i ich stref ochronnych;
- łagodzenie konfliktów funkcji i ograniczania ryzyka zagrożeń wynikających z emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu;
- ochrona powietrza atmosferycznego poprzez zmniejszanie emisji z transportu i sektora komunalnego oraz gospodarczego, nacisk na planowanie z uwzględnieniem ograniczania transportochłonności;
- ochrona bioróżnorodności poprzez ustalenie określonych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej, zabezpieczenie obszarów objętych ochroną prawną, obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych, zabezpieczenie zasobów naturalnych, zabezpieczenie możliwości powoływania planowanych form ochrony przyrody.

8. PRZEWDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO NA ŚRODOWISKO

8.1. ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ, W TYM NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Nie przewiduje się, aby ustalenia zawarte w projekcie planu ogólnego gminy Strzeleccki wywierały negatywny wpływ na cele i przedmiot ochrony form ochrony przyrody występujących na terenie gminy. Szczegółowa charakterystyka tych form została przedstawiona w podrozdziale 4.3.7. niniejszej prognozy.

Obszar chronionego krajobrazu

Północna część gminy Strzeleccki zawarta jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”.

Przedmiot ochrony ww. obszaru, działania ochronne, zakazy i odstępowania od zakazów określa uchwała Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Op. z 2017 r., poz. 1675), zmieniona uchwałą Nr XXII/255/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie zmiany uchwały nr XX/228/2016 z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Op. z 2016 r., poz. 2593).

Na terenie ww. obszaru, ustala się następujące działania:

- 1) w zakresie czynnej ochrony ekosystemów leśnych: preferowanie działań zmierzających do zachowania i utrzymywania we właściwym stanie ochrony istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw na piaszkowych poprzez m.in. ekstensywne użytkowanie i niedopuszczanie do zarastania drzewami i krzewami otwartych przestrzeni;
- 2) w zakresie czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych:

- a) przeciwdziałanie sukcesji łąk, pastwisk i torfowisk poprzez m.in. ekstensywne użytkowanie (np. koszenie, wypas) lub mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów,
 - b) ograniczanie zmiany użytkowania łąk i pastwisk na grunty orne bądź inne uprawy rolne,
 - c) preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi,
 - d) kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę oraz formowanie nowych założeń zieleni wiejskiej (zadrzewienia, zakrzaczenia, remizy śródpolne, parki wiejskie),
 - e) zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych,
 - f) zachowanie zbiorowisk wydmowych, muraw na piaskowych i psiar,
 - g) zachowanie zbiorowisk muraw kserotermicznych,
 - h) realizowanie melioracji odwadniających, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględny zachowaniem reżimów wilgotnościowych terenów podmokłych, w tym torfowisk, obszarów wodno – błotnych i obszarów źródliskowych cieków,
 - i) eksploataowanie surowców mineralnych w sposób minimalizujący negatywne oddziaływania na przyrodę,
 - j) prowadzenie rekultywacji uwzględniającej potrzeby ochrony walorów przyrody ożywionej, nieożywionej oraz krajobrazu,
 - k) przeciwdziałanie przerywaniu ciągłości korytarzy ekologicznych,
 - l) preferowanie regionalnych stylów architektonicznych w zabudowie oraz zabudowy zachowującej historyczne kierunki przestrzennego rozwoju miejscowości,
 - m) preferowanie zabudowy w zwartych układach ruralistycznych;
- 3) w zakresie czynnej ochrony ekosystemów wodnych:
- a) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej,
 - b) zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków z dopuszczeniem prac związanych z ich utrzymaniem i konserwacją,
 - c) preferowanie wokół zbiorników wodnych roślinności niskiej i wysokiej ograniczającej spływy powierzchniowe,
 - d) utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków,
 - e) zwiększanie małej retencji poprzez zachowanie lub odtwarzanie siedlisk hydrogenicznych, w tym źródlisk oraz starorzeczy i lokalnych obniżień terenu.

W zakresie czynnej ochrony ekosystemów leśnych za zasadne uznano preferowanie działań zmierzających do zachowania i utrzymywania w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych poprzez m.in. ekstensywne użytkowanie i niedopuszczanie do zarastania drzewami i krzewami otwartych przestrzeni.

Zgodnie z §3 ww. uchwały, w celu zachowania walorów obszaru OCHK „Bory Niemodlińskie” na jego terenie obowiązują następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:

- a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych;
- b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodno - prawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo Wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno - błotnych.

Od części zakazów ustanawia się określone odstępstwa zapisane w uchwale.

W granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie” projekt planu ogólnego ustala głównie strefę otwartą (SO), która w ramach podstawowego profilu funkcjonalnego obejmuje: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych oraz teren infrastruktury technicznej. Profilu funkcjonalnego dodatkowego tych rozległych terenów nie ustanawia się.

W granicach OCHKU wyznaczono także następujące strefy:

- strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodziną SJ – obejmującą istniejącą zabudowę w Smolarni, Raławiczkach, Ścigowie, Strzeleczkach, włączając w strefę jedynie niewielkie obszary przeznaczone do uzupełnień o nową zabudowę. Wyjątkiem pozostaje większy teren dotychczas niezabudowany w Strzeleczkach, w sąsiedztwie ulicy Opolskiej – strefa ta odzwierciedla ustalenia obowiązującego miejscowego planu w postaci przeznaczeń pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- strefę wielofunkcyjną z zabudową zagrodową SZ- strefa obejmująca istniejącą zabudowę zagrodową;
- strefę usługową SU – niezabudowany teren w Ścigowie (w strefie zurbanizowanej Ścigowa przy ul. Opolskiej w formie kontynuacji zabudowy), teren rekreacyjny w Ścigowie, niezabudowane tereny w Dobrej o przeznaczeniu w obowiązującym planie miejscowym pod usługi sportu i rekreacji oraz w ich sąsiedztwie - niezabudowane tereny w Dobrej na północ od rzeki Białej;
- strefę produkcji rolniczej SR – odpowiadająca istniejącemu sposobowi zagospodarowania (tereny w Smolarni, Ścigowie i Strzeleczkach);
- strefę komunikacyjną SK – istniejąca droga w Smolarni;
- strefę zieleni i rekreacji SN – w Strzeleczkach, w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej oraz w Dobrej, w sąsiedztwie terenów przeznaczonych w obowiązującym mpzp pod teren usług sportu i rekreacji oraz usług;
- strefę cmentarzy SC – teren pod cmentarz, zgodnie z obowiązującym mpzp.

Wskazać należy, iż **zasięg przestrzenny stref dedykowanych zabudowie w granicach obszaru chronionego krajobrazu wynika, zgodnie z wymogami ustawy, z aktualnego zagospodarowania terenu, ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w znacznej mierze z obszaru uzupełnienia zabudowy.** Nowe tereny (niewykazane dotąd w ustaleniach

obowiązujących mpzp) posiadają niewielką powierzchnię, uzupełniając najczęściej zabudowę istniejącą, lub stanowiąc poprawną kontynuację zabudowy w obszarach zurbanizowanych miejscowości.

Po przeprowadzonej analizie ocenia się, iż ustalenia przyjęte w projekcie planu ogólnego respektują aktualny sposób zagospodarowania terenu i minimalizują nowe ingerencje przestrzenne, co pozytywnie wpływa na zachowanie integralności krajobrazowej oraz przyrodniczej OCHK „Bory Niemodlińskie”.

W stosunku do pierwszego z obowiązujących w granicach OCHK zakazów (§3 ust. 1 pkt 1) wskazać należy, iż w projekcie planu ogólnego nie ma możliwości wprowadzenia zakazu realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ponieważ nie jest to jego zakresem. Wskazać należy, iż przyjęte w projekcie ustalenia dotyczące stref planistycznych, w postaci profilu funkcjonalnego podstawowego oraz dodatkowego obejmują możliwy do realizacji w obrębie wyznaczonej strefy pakiet przeznaczeń. Nie oznacza to jednak, że wszystkie one będą mogły lub musiały być realizowane na konkretnym terenie. Nie jest możliwe ponadto wskazanie, jakie inwestycje zostaną docelowo zrealizowane na danym terenie, w obrębie danej strefy. Plan ogólny nie stanowi podstawy do wydawania pozwoleń na budowę (wymagane jest uchwalenie planu miejscowego lub wydanie decyzji o warunkach zabudowy, które mają inny zakres regulacji).

Obszarem w granicach OCHK-u potencjalnie umożliwiającym inwestycyjne zagospodarowanie w większej skali jest strefa usług w miejscowości Dobra, w dolinie rzeki Białej. Strefa ta odzwierciedla ustalenia obowiązującego planu (mpzp miejscowości Dobra z 2024 r. - teren o symbolu US/U/6). W projekcie planu ogólnego ustanawia się ponadto jej poszerzenie po południowej i południowo – zachodniej stronie (35SU). W profilu funkcjonalnym podstawowym strefy usługowej znajdują się następujące możliwe do wyznaczenia w miejscowym planie przeznaczenia: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej (zgodnie z zasadami konstrukcji stref profil podstawowy uwzględnia się w całości, bez możliwości wyboru poszczególnych kategorii terenu).

Profil funkcjonalny strefy 35SU (jak również strefy 33SU) obejmuje: teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Wskazać należy, iż strefa 35SU zlokalizowana jest w krańcowej, przygranicznej części OCHK-u, w sąsiedztwie zurbanizowanej części miejscowości. Teren ten w strukturze użytkowania stanowi grunty rolne (łąki trwałe), w części porośnięte roślinnością krzewiastą i drzewiastą o genezie samosiewów. Obszar ten nie został włączony w granice krajobrazu priorytetowego.

Na obecnym etapie brak jest możliwości stwierdzenia, które z ww. przeznaczeń (z profilu podstawowego lub funkcjonalnego) zostaną wprowadzone na poszczególnych terenach w granicach strefy usługowej. Tym samym na etapie sporządzania projektu planu ogólnego brak jest możliwości wskazania, jakiego typu przedsięwzięcia/ inwestycje mogłyby, oraz czy zostaną zrealizowane w tej strefie. Ustalenia te, jak również granice terenu usług (jego docelowa powierzchnia) doprecyzowane zostaną dopiero na etapie miejscowego planu.

W kwestii zakazu, o którym mowa w §3 ust. 1 pkt 2 uchwały - w projekcie planu ogólnego nie ma możliwości ustalania linii zabudowy, ponieważ nie jest to jego zakresem. Doprecyzowanie odległości potencjalnej zabudowy od cieku wodnego lub zbiornika, stanowiących przedmiot zakazu może nastąpić w planie miejscowym lub decyzji o warunkach zabudowy. Skala szczegółowości ww. aktów i podejmowanych na etapie ich opracowania analiz pozwala, w przeciwieństwie do projektu

planu ogólnego, na weryfikację możliwości naruszenia zakazu, w tym zastosowania odstępstw od zakazu.

Niemniej jednak, mając na uwadze wskazania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu zawarte w postanowieniu nr WPN.610.91.2025.SC z dnia 27 listopada 2025 r. dokonano weryfikacji ustaleń w zakresie przebiegu południowej granicy stref 45SR oraz 2SR na terenie działek nr: 9/1 oraz 15 obręb Ścigów. Działki te nieobjęte są ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy, a w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy stanowią teren rolny, niewliczający się do obszarów zabudowy. Zmodyfikowany przebieg stref 45SR oraz 2SR (z wyłączeniem działki nr 6/1 odpowiadającej istniejącemu sposobowi zagospodarowania oraz ustaleniom studium w postaci terenu RU), zachowuje odległość 100 m od linii brzegu cieków wodnych Dopyw w Zbychowicach. Mając na uwadze powyższe ocenia się, iż przyjęte ustalenia nie naruszają zakazu, o którym mowa w §3 ust. 1 pkt 2 ww. uchwały.

Jednym z ustaleń projektu planu jest ustanowienie stref usługowych w miejscowości Dobra - w sąsiedztwie rzeki Białej. Jedną ze stref (33SU na północ od Rzymkowickiej Strugi) stanowi odzwierciedlenie ustaleń obowiązującego miejscowego planu (Uchwała Nr IX/54/24 z dnia 2024-10-24 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Dobra). Strefa 33SU stanowi odzwierciedlenie ustaleń obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzeleczyki [39] (tereny sportu i rekreacji II.US.U). Prognozuje się, iż dopuszczenie możliwości realizacji usług na tym terenie, np. w formie usług związanych ze sportem i rekreacją (np. zewnętrzne siłownie, urządzenia małej architektury itp.) o ustaleniach szczegółowo doprecyzowanych w ustaleniach przyszłego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, nie wpłynie znacząco negatywnie na ochronę przyrody, pełnią funkcję korytarza ekologicznego czy ochronę krajobrazu OCHK-u w granicach doliny Białej. Tereny te znajdują się ponadto w sąsiedztwie obszarów zabudowanych wsi Dobra (zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa po południowej stronie). Doprecyzowanie przeznaczeń i parametrów zabudowy (jaki typ usług, czy możliwe będzie realizowanie zabudowy, czy jedynie rekreacyjne zagospodarowanie w formie budowli czy obiektów małej architektury) nastąpi na etapie ustaleń miejscowego planu.

W kwestii zakazu, o którym mowa w §3 ust. 1 pkt 3 uchwały – w profilu funkcjonalnym podstawowym każdej ze stref dopuszczona jest zieleń urządzonej. Objęcie terenu strefą planistyczną, w tym umożliwiającą zabudowę nie stanowi o naruszeniu zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych. Wskazać należy, iż roślinność stanowiąca przedmiot niniejszego zakazu zlokalizowana jest głównie w ramach strefy otwartej, w profilu funkcjonalnym podstawowym zawierającej m.in. teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy. Skala i forma dokumentu jakim jest plan ogólny uniemożliwia, na obecnym etapie, dokonanie jednoznacznej oceny zgodności z ww. zakazem. W ramach wyznaczonych stref, na etapie sporządzania miejscowego planu możliwe będzie ustanowienie przeznaczeń odpowiadających lokalnym uwarunkowaniom.

W kwestii zakazów, o których mowa w §3 ust. 1 pkt 4, 5 i 6, w granicach obszaru chronionego krajobrazu nie ustanowiono strefy górnictwa, jak również w strefach tzw. „zielonych”, dominujących w granicach OCHKU (SO, SN) w profilu funkcjonalnym podstawowym tych stref znajdują się tereny zieleni (urządzonej lub naturalnej) oraz tereny wód. Ocenia się, iż wprowadzane w projekcie strefy odpowiadają w znacznej mierze dotychczasowemu sposobowi zagospodarowania.

W świetle wskazań Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu zawartych w postanowieniu nr WPN.610.91.2025.SC z dnia 27 listopada 2025 r., ponownej analizie poddano

zakaz o którym mowa w § 3 ust.1 pkt 5 uchwały, tj. zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka. Na terenie gminy Strzeleczyki, w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie” zlokalizowane są trzy ciek naturalne: Dopytyw w Zbychowicach, Biała i Rzymkowicki Rów. Ciek ten w pierwotniej, poddanej ocenie organu wersji zawierały się w granicach stref otwartych o profilu funkcjonalnym dodatkowym dopuszczającym teren elektrowni wodnej oraz teren zieleni urządzonej. Jak wskazał RDOŚ, **zlokalizowanie elektrowni wodnych na ciekach w obszarze chronionego krajobrazu w dowolnej ilości i w dowolnych miejscach mogło stanowić naruszenie ww. zakazu.**

Mając na uwadze powyższe dokonano weryfikacji i modyfikacji ustaleń projektu planu ogólnego ustanawiając w granicach obszaru chronionego krajobrazu strefy otwarte (SO) pozbawione profilu funkcjonalnego dodatkowego (wykluczając dopuszczone uprzednio tereny elektrowni wodnej, czy tereny zieleni urządzonej), eliminując tym samym ryzyko dokonywania zmian stosunków wodnych obszaru, a tym samym potencjalne naruszenie zakazu o którym mowa w § 3 ust.1 pkt 5 uchwały. Na obecnym etapie oceny nie przewiduje się możliwości wystąpienia zagrożeń związanych ze zmianą stosunków wodnych.

Wpływ ustaleń projektu planu ogólnego na funkcję korytarzy ekologicznych, drożność głównych cieków naturalnych, wpływających na stan stosunków wodnych obszarów zawarto w części prognozy dotyczącej korytarzy ekologicznych.

Pomniki przyrody

Jak wskazano w rozdziale 4.3.7 na terenie gminy znajdują się również pomniki przyrody, w odniesieniu do których mają zastosowanie zapisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [23]. Przy wyznaczaniu odpowiednich dla danych terenów stref planistycznych wzięto pod uwagę ich występowanie. W projekcie planu pomniki przyrody znalazły się w granicach następujących stref:

- strefa otwarta (46SO),
- strefa zieleni i rekreacji (14SN) (park w Mosznej),
- strefa usługowa (27SU, 33SU, 34SU),
- strefa produkcji rolniczej (41SR),
- strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (71SZ),

Strefy te odpowiadają obecnemu sposobowi zagospodarowania terenów, zachowując jednocześnie wymogi ochrony tych form przyrody (nie dokonuje się zmiany dotychczasowego stanu, wprowadzenia nowych przeznaczeń). Konstrukcja prawna planu ogólnego nie wskazuje konkretnego, ostatecznego przeznaczenia poszczególnych terenów, jak ma to miejsce w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Niemniej jednak podkreślenia wymaga fakt, iż wobec pomników przyrody bezwzględnie obowiązują przepisy powołujących je aktów prawnych oraz przepisy odrębne.

Projektowane rezerваты przyrody

W celu wzmocnienia obszarów ochrony przyrodniczo-krajobrazowej województwa zaproponowano utworzenie na terenie gminy dwóch rezerwatów przyrody - RP Pisarzowice oraz RP Popowicki Las (por. informacje zawarte w podrozdziale 4.3.7). Proponowane rezerваты przyrody

zostały objęte w projekcie planu ogólnego strefą otwartą: 47SO i 48SO - strefą odpowiadającą dotychczasowemu sposobowi zagospodarowania, uniemożliwiająca wprowadzanie jakiegokolwiek zabudowy, przy czym nie nadano jej profilu dodatkowego w postaci terenu zieleni urządzonej, jak w przypadku większości pozostałych stref otwartych. Jest to rozwiązanie celowe i uzasadnione, ponieważ rezerwat przyrody podlega ściśle określonym regulacjom ochronnym, które wykluczają możliwość kształtowania terenów w formie zieleni urządzonej. Dopuszczenie takiego profilu mogłoby być sprzeczne z zasadami ochrony rezerwatowej. Jednocześnie należy podkreślić, że część form zagospodarowania wynikająca z profilu podstawowego strefy otwartej (teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej) również nie są w pełni adekwatne dla obszaru rezerwatu. Jednak zgodnie z zasadami konstrukcji stref, profil podstawowy uwzględnia się w całości, bez możliwości wyboru wyłącznie wybranych kategorii terenu. Dlatego właściwe jest pozostawienie rezerwatu w ramach strefy otwartej bez przypisania dodatkowego profilu, co pozwala zachować zgodność z przepisami ochrony przyrody i nie tworzy sprzecznych interpretacji planistycznych.

W świetle powyższych wskazań, ocenia się, iż ustalone w granicach projektowanych rezerwatów przyrody strefy planistyczne uwzględniają obecne zagospodarowanie terenów, nie zagrażają ich wartościom przyrodniczym oraz umożliwiają czynną ochronę występujących tam ekosystemów.

Korytarze ekologiczne

Północna, zalesiona część gminy zawarta jest w granicach korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym Lasy Niemodlińskie KPd-17 - obszar ten pełni funkcję korytarza dla zwierząt i roślin, jego celem pozostaje zapewnienie łączności między obszarami siedliskowymi (dla migracji i przepływu genów). Jest struktura umożliwiająca rozprzestrzenianie się gatunków między obszarem węzłowym Góry Opawskie (28 K) i doliną Odry, wyznaczoną przez Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk. Pokrywa się z obszarami leśnymi objętymi Obszarem Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”. Obszar ten zawarty jest głównie w granicach strefy otwartej odpowiadającej istniejącemu sposobowi zagospodarowania, bez ustanowionego profilu funkcjonalnego dodatkowego.

W granicach gminy obszarami wchodzącymi w skład regionalnego systemu przyrodniczego są również dolina Osobłogi i Białej. Stanowią one odgałęzienia (sięgacze) korytarza ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym - doliny Odry. Korytarz Białej i Rzymkowskiej Strugi wraz z górnym odcinkiem doliny Ścinawy Niemodlińskiej tworzy południowe połączenie międzynarodowych korytarzy Nysy Kłodzkiej i Odry.

Rzeka Osobłoga przyjmująca postać wschodniej granicy gminy na wysokości obrębu Pisarzowice, przepływając dalej na styku Łowkowic i Komornik stanowi rzekę uregulowaną o odcinkach koryta pogłębionych, w części prosto wytyczonych, umocnionych nabrzeżach, częściowo obwałowaną. Rzeka ta posiada liczne stopnie wodne. W projekcie planu ogólnego dolinę rzeki Osobłogi objęto strefą otwartą (SO), o profilu funkcjonalnym podstawowym w postaci: terenu rolnictwa z zakazem zabudowy, terenu lasu, terenu zieleni naturalnej, terenu wód, terenu komunikacji, terenu ogrodów działkowych, terenu infrastruktury technicznej (zgodnie z zasadami konstrukcji stref, profil podstawowy uwzględnia się w całości, bez możliwości wyboru wyłącznie wybranych kategorii terenu, pomimo iż mogą być one nie w pełni adekwatne). Profil funkcjonalny dodatkowy dopuszcza teren elektrowni wodnej oraz teren zieleni urządzonej. Obecnie, z uwagi na znaczny stopień przekształcenia hydromorfologicznego koryta

rzeki zauważa się systematyczne osłabianie funkcji korytarza poprzez postępujący zanik ekosystemów naturalnych i seminaturalnych.

Rzeka Biała przepływająca w układzie horyzontalnym przez gminę, zawiera się głównie w strefie otwartej: w granicach OCHK-u „Bory Niemodlińskie” pozbawionej profilu funkcjonalnego dodatkowego, jak również w pozostałej części - o profilu funkcjonalnym dodatkowym dopuszczającym teren elektrowni wodnej oraz teren zieleni urządzonej. Rzeka ta pozostaje objęta ponadto strefą zieleni i rekreacji oraz - w niewielkiej części, strefą wielofunkcyjną z zabudową zagrodową – zgodnie z istniejącym sposobem zagospodarowania gruntów otaczających jej koryto. Równoległe do Białej, od zachodnich granic gminy do Dobrej płynie jej lewostronny dopływ - Rzymkowicka Struga (Rzymkowicki Rów, Szarkowy Rów). Ciek ten bierze początek w Rzymkowicach - gm. Korfantów. Podkreślenia wymaga fakt, iż koryta Białej i Rzymkowickiej Strugi są w dużym stopniu uregulowane – koryta są prostolinijne i podlegają konserwacji utrzymaniowej (koryta zostały uregulowane w takim stopniu, iż wymagają cyklicznych prac konserwacyjnych, co jest typowe dla kanałów/uregulowanych cieków). Regulację Rzymkowickiej Strugi przeprowadzono w latach 1993-94.

Ustalenia obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Strzeleccki, w granicach której przebiegają ww. cieki podstawowe – rzeka Biała i Rzymkowicki Rów (UCHWAŁA NR XXX/188/13 RADY GMINY STRZELCZKI z dnia 26 września 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Strzeleccki) dopuszczają na całym obszarze planu realizację urządzeń energetyki odnawialnej w postaci elektrowni wodnych niezaliczających się, łącznie z urządzeniami piętrzącymi, do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Jedno z istniejących tego typu urządzeń funkcjonuje obecnie w kompleksie dawnego młynu na rzece Białej, w Strzeleczkach przy ulicy Młyńskiej.

Mając na uwadze charakter ww. cieków stanowiących korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym, ich znaczne przekształcenie (uregulowanie, istniejące piętrzenia), ocenia się, iż ustalenia projektu planu ogólnego w postaci stref otwartych, w pełni odpowiadają potrzebom ochrony ww. korytarzy i nie stanowią zagrożenia dla ich drożności. Na drożność nie będzie miało wpływu również dopuszczenie w obszarze ww. stref terenów elektrowni wodnych (w ramach profilu funkcjonalnego dodatkowego). Urządzenia te, wzbogacające potencjał ekologiczny gminy mogą wykorzystać potencjał uregulowanych, dotąd już spiętrzonych cieków dla produkcji energii odnawialnej z wykorzystaniem istniejących budowli piętrzących, bez konieczności dalszej ingerencji w naturalny układ hydrologiczny.

Formy ochrony przyrody – podsumowanie oddziaływań

W obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie” wyznaczono jako strefę dominującą – strefę otwartą. Taki sposób planowania skutecznie wspiera ochronę wartości przyrodniczych i krajobrazowych obszaru, ograniczając potencjalne ryzyka wynikające z presji inwestycyjnej.

Przy wyznaczaniu odpowiednich dla danych terenów stref planistycznych uwzględniono również występowanie pomników przyrody. Dokonano ich weryfikacji. W projekcie planu pomniki przyrody znalazły się w większości w granicach strefy otwartej oraz strefy zieleni i rekreacji (park w Mosznej). Strefy te odpowiadają wymogom ochrony tych form przyrody. Niemniej jednak podkreślenia wymaga fakt, iż wobec pomników przyrody, jak i OCHKU „Bory Niemodlińskie” bezwzględnie obowiązują przepisy powołujących je aktów prawnych oraz przepisy odrębne. Obszary wskazane jako projektowane rezerваты przyrody objęto strefą otwartą bez przypisania jakichkolwiek terenów w ramach dodatkowego profilu. Strefą tą objęto również korytarze ekologiczne gminy, zapewniając przy tym ochronę ich drożności.

Dokonując analizy potencjalnych oddziaływań stwierdzono, co następuje:

- **negatywne oddziaływanie** na formy chronione zidentyfikowano jedynie dla pojedynczych stref umożliwiających wprowadzenie nowej zabudowy na tereny dotychczas niezainwestowane. Oddziaływanie to nie stanowi oddziaływania znaczącego. Niemniej jednak podkreślenia wymaga fakt, iż strefy te wyznaczono najczęściej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów dotychczas zainwestowanych, a negatywne oddziaływanie wynikać będzie głównie ze zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej. W strefach tych należy respektować parametry i wskaźniki urbanistyczne, ponieważ mają one realny wpływ na intensywność zagospodarowania terenu. Zawarcie części zurbanizowanych, zbudowanych fragmentów miejscowości w granicach OCHK (np. północne części Ścigowa i Strzeleczyki) nie powinno ograniczać procesów rozwojowych tych wsi;
- **obojętne oddziaływanie** charakteryzuje strefy planistyczne, które uwzględniają dotychczasowe funkcje terenu i utrzymują przeznaczenia terenu oraz parametry i wskaźniki urbanistyczne na dotychczasowym poziomie, wynikającym z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, strefy zieleni i rekreacji z ograniczonymi możliwościami zabudowy i wysokim udziałem powierzchni biologicznie czynnej. Dotychczasowy sposób zagospodarowania terenów posłużył do wyznaczenia odpowiednich stref, w których granicach stwierdzono występowanie pomników przyrody. Nie stwierdzono zagrożeń wobec tej formy ochrony przyrody;
- **pozytywne oddziaływanie** mają wszystkie strefy otwarte, które uwzględniają grunty rolne i leśne, ponieważ pozwalają na realizację zasad ochrony przyrody zgodnie z celami ochrony OCHK „Bory Niemodlińskie”. Strefy te umożliwiają m.in. zachowanie istniejącej struktury przyrodniczo-krajobrazowej, ograniczenie ekspansji zabudowy na tereny cenne przyrodniczo, ochronę ciągłości biologicznej terenów leśnych i wodnych, zachowanie walorów krajobrazowych OCHK „Bory Niemodlińskie”.

8.2. ODDZIAŁYWANIA NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY, ZWIERZĘTA

W ocenie oddziaływania ustaleń projektu planu ogólnego na różnorodność biologiczną oraz walory przyrodnicze (w tym chronione gatunki roślin, zwierząt, siedliska przyrodnicze), przeanalizowano ryzyko wystąpienia negatywnego wpływu na możliwość zachowania tych walorów, ochronę siedlisk przyrodniczych, w tym siedlisk naturalnych lub półnaturalnych, oraz na utrzymanie ciągłości powiązań przyrodniczych.

W granicach gminy do najcenniejszych przyrodniczo obszarów zaliczono: kompleks leśny Borów Niemodlińskich w północnej części gminy, doliny rzek: Białej (Rzymkowieckiej Strugi) i Osobłogi, doliny mniejszych cieków wodnych i potoków, kompleksy leśne zlokalizowane na południe i północ od Mosznej, w tym częściowo założenie parkowe, kompleks leśny z doliny Osobłogi między Pisarzowicami i Łowkowicami, jak również ostoje roślinności śródpolnej i przydrożnej w granicach rozległych terenów rolniczych gminy. W obszarze tych terenów projekt planu ogólnego generalnie nie ustanawia nowych form zagospodarowania, które mogłyby w znaczący (negatywny) sposób oddziaływać na środowisko przyrodnicze. W granicach tych terenów projekt planu ustanawia następujące strefy planistyczne:

- strefę otwartą SO obejmującą rozległy kompleks leśny Borów Niemodlińskich (OCHK „Bory Niemodlińskie”), część kompleksu leśnego w Mosznej, kompleks leśny z doliny Osobłogi między Pisarzowicami i Łowkowicami, rozległe tereny rolnicze z zadrzewieniami śródpolnymi, międzowymi, doliny rzek Białej i Osobłogi. Strefa otwarta w ustaleniach projektu planu

obejmuje w ramach profilu funkcjonalnego podstawowego: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil funkcjonalny stref otwartych obejmuje teren zieleni urządzonej oraz w części stref -teren elektrowni wodnej. W obszarze projektowanych rezerwatów przyrody nie ustala się profilu funkcjonalnego dodatkowego;

- strefę zieleni i rekreacji SN obejmującą tereny zieleni pełniące funkcje przyrodnicze, rekreacyjno-wypoczynkowe w lokalizacjach takich jak: część kompleksu leśnego i założenia parkowego w Mosznej, część doliny rzeki Białej w Dobrej – zgodnie z dotychczasowym stanem zagospodarowania gruntów; Profil funkcjonalny stref obejmuje: teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu;
- strefę usług w dolinie rzeki Białej w miejscowości Dobra, stanowiącą w większości odzwierciedlenie ustaleń obowiązującego miejscowego planu (mpzp miejscowości Dobra z 2024 r.), z jej poszerzeniem w kierunku południowym. Strefa usług SU obejmuje w ramach profilu funkcjonalnego podstawowego: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Profil funkcjonalny stref obejmuje teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

Objęcie ww. terenów w większości strefą otwartą z zakazem zabudowy, jak również strefą zieleni i rekreacji, z ograniczonymi możliwościami zabudowy i wysokim udziałem powierzchni biologicznie czynnej (ustalenia obowiązującego mpzp) miało na celu ochronę i jak najmniejszą ingerencję w strukturę przyrodniczą ww. cennych obszarów. Plan ogólny zachowując istniejące skupiska leśne oraz tereny wód, pozwoli na utrzymanie ciągłości biologicznej w gminie (zachowanie drożności korytarzy ekologicznych i terenów objętych ochroną przyrody).

W pozostałych obszarach gminy plan ogólny wprowadza miejscami umiarkowaną urbanizację, jednakże proces ten opiera się głównie na uzupełnianiu istniejącej zabudowy lub zagospodarowaniu terenów rolnych, w sąsiedztwie terenów zurbanizowanych, które w większości nie posiadają wysokich wartości przyrodniczych. Ponownego podkreślenia wymaga fakt, iż nowe tereny przeznaczone pod zabudowę będą objęte szczegółowymi ustaleniami miejscowych planów, które, z uwagi na większą szczegółowość, tym samym możliwość rozpoznania uwarunkowań lokalnych umożliwią zabezpieczenie identyfikowanych w ramach przeprowadzanych inwentaryzacji, wartości przyrodniczych.

Ochrona środowiska na obszarach umożliwiających zainwestowanie (zabudowę) opiera się na ustaleniach dotyczących udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego, mających za zadanie wykluczenie całkowitego uszczelnienia powierzchni. Przekształcenie powierzchni terenu pod zabudowę wpływa na likwidację, lub przekształcanie roślinności w kierunku roślinności urządzonej (w tym docelowo ogrodowej o zmienionym składzie gatunkowym), jak również wpływa negatywnie na zwierzęta, szczególnie bytujące w niskiej roślinności drobne ssaki, płazy i gady, wskutek ograniczenia ich swobodnej migracji na przedmiotowym terenie. Ponownego podkreślenia wymaga fakt, iż dopuszczone do realizacji w ramach ustalonych stref planistycznych inwestycje będą powstawały głównie na obszarach, gdzie nie występują cenne zbiorowiska roślinne (najcenniejsze przyrodniczo obszary, jak już wskazano uprzednio pozostają w istniejącym zagospodarowaniu). Niemniej jednak za szczególnie istotne uznaje się ustanawianie w dokumentach planistycznych niższego rzędu ustaleń chroniących bioróżnorodność, wedle następujących, przykładowych wytycznych:

- utrzymywanie powierzchni biologicznie czynnych na możliwie najwyższym poziomie w obrębie terenów zurbanizowanych;
- wprowadzanie do projektów planów terenów zieleni o pasmowym, korytarzowym układzie;
- zachowanie odległości zabudowy od akwenów wodnych;
- zachowanie ciągłości ochrony systemów terenów otwartych, ciągów ekologicznych, parków i terenów rekreacyjnych oraz terenów rolnych;
- zachowanie i ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych wzdłuż dolin rzek;
- ograniczanie presji inwestycyjnej w obszarowych formach ochrony, ochrona drzewostanów i większych skupisk zieleni o charakterze parkowym;
- bezwzględna ochrona zinwentaryzowanych stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych.

Stwierdzone na terenie gminy stanowiska gatunków roślin prawnie chronionych, objętych ochroną częściową (por. podrozdział 4.3.7) znalazły się w granicach strefy otwartej (SO) oraz strefy zieleni i rekreacji (SN - teren wodny oraz częściowo zadrzewiony w obrębie Dobra, objęty ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bez możliwości zabudowy). W strefie otwartej znalazły się również gatunki grzybów objętych ochroną częściową lub rzadkich.

Zinwentaryzowane chronione prawnie lub cenne gatunki zwierząt objęto następującymi strefami:

- owady (kozioróg dębosz, pachnica dębowa, pływak szerokobrzegi) – strefa: otwarta (45SO), zieleni i rekreacji (14SN), usługowa (26SU), wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (156SZ) – strefy te odpowiadają dotychczasowemu sposobowi zagospodarowania terenów. W profilach podstawowych i dodatkowych ww. stref znajdują się tereny, które w ustaleniach miejscowego planu pozwolą na właściwą ochronę ww. stanowisk (np. teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej);
- płazy (kumak nizinny) – strefa otwarta (45SO) – w profilu funkcjonalnym dodatkowym jedynie zieleni urządzonej;
- ptaki – strefa otwarta (24SO, 29SO, 33SO, 35SO, 44SO) oraz strefa usługowa w dolinie Białej (35SU), w profilach podstawowych i dodatkowych ww. stref znajdują się tereny, które w ustaleniach miejscowego planu umożliwią właściwą ochronę ww. stanowisk (np. teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren zieleni urządzonej);
- ssaki (wydra) – strefa otwarta (29SO, 43SO).

W stosunku do objętych ochroną częściową przedstawicieli minorybów – piskorza i śliza, których siedliska i stanowiska stwierdzono w rzekach i mniejszych ciekach takich jak: Biała, Osobłoga, Dopływ spod Błazejowic Dolnych, Młynówka czy rów melioracyjny w Dziedzicach, wskazać należy na dotychczasowy stan hydromorfologiczny koryt ww. większych cieków, zwłaszcza rzeki Białej i Osobłogi. Rzeki te stanowią cieki o znacznym stopniu przekształcenia koryt, są w znacznej mierze uregulowane, z licznymi istniejącymi piętrzeniami. Ocenia się, iż dopuszczenie w ramach niektórych stref otwartych (właśnie tą strefą objęto wszystkie ww. cieki) terenu elektrowni wodnej nie wpłynie negatywnie na ww. gatunki.

Dopuszczenie lokalizacji elektrowni wodnych (MEW) na uregulowanych, dotychczas spiętrzonych ciekach nie spowoduje pogorszenia stanu siedlisk piskorza i śliza, ponieważ elektrownie te mają/mogą wykorzystywać istniejące piętrzenia i urządzenia hydrotechniczne, bez wprowadzania nowych przegród lub zmian koryta. Oznacza to generalnie brak dalszej fragmentacji siedlisk oraz brak

ingerencji w strukturę dna i przepływy w miejscach, gdzie siedliska tych gatunków już są przekształcone. Podkreślenia wymaga fakt, iż piskorz i ślíz są gatunkami o wysokiej tolerancji ekologicznej, występującymi często właśnie w uregulowanych, wolno płynących lub słabo natlenionych ciekach z mulistym dnem, gdzie tworzą mikrosiedliska w spokojniejszych partiach koryta lub starorzeczach. Utrzymanie stałego poziomu wody i umiarkowanego przepływu (typowego dla odcinków spiętrzonych) nie eliminuje tych siedlisk, a może nawet sprzyjać ich stabilności. Brak dodatkowej ingerencji w dno i brzegi, a w przypadku ewentualnych przyszłych inwestycji – zastosowanie zasad dobrych praktyk hydrotechnicznych (np. prace poza okresem rozrodu, zachowanie stref roślinności brzegowej) zapewni, że istniejące siedliska nie zostaną mechanicznie zniszczone. Dodatkowo, zachowanie lub budowa urządzeń umożliwiających migrację (np. przepławki, obejścia biologiczne) gwarantuje utrzymanie drożności ekologicznej, co jest kluczowe dla śliza – gatunku przemieszczającego się wzdłuż koryta. Jeśli urządzenia energetyczne będą spełniały wymogi drożności, prognozuje się, iż nie nastąpi izolacja populacji.

Podsumowując, urządzenia elektrowni wodnych wzbogacające potencjał ekologiczny gminy mogą wykorzystać potencjał uregulowanych, dotąd już spiętrzonych cieków dla produkcji energii odnawialnej z wykorzystaniem istniejących budowli piętrzących, bez konieczności dalszej ingerencji w naturalny układ hydrologiczny. Wśród potencjalnych korzyści środowiskowych wskazać należy na następujące aspekty:

- elektrownie wodne przyczyniają się do zwiększenia retencji wód i stabilizacji przepływów,
- ograniczają gwałtowne wahania poziomu wody i erozję dna, co sprzyja utrzymaniu drobnoziarnistych osadów preferowanych przez piskorza i śliza,
- w wielu przypadkach modernizacje jazów połączone z budową przepławek poprawiają stan ekologiczny w stosunku do stanu wyjściowego.

Teren elektrowni wodnej dopuszczono w ramach profilu funkcjonalnego stref otwartych o symbolach: 29SO, 31SO, 35-36SO, 45SO obejmujących cieki wodne ze zinwentaryzowanymi siedliskami minorybów takie jak: Biała, Osobłoga, Dopytyw spod Błężowic Dolnych czy rów melioracyjny w Dziedzicach (w niewielkiej części również Młynówka). Rowy, małe cieki w postaci strug, czy strumieni nie posiadają technicznych możliwości realizacji MEW, gdyż przepływ wody w ich korytach jest zbyt mały i zmienny sezonowo, spadek zazwyczaj niewystarczający, koryta mają charakter techniczny (melioracyjny), niesłużący piętrzeniu, a piętrzenie mogłoby powodować podtopienia lub cofki w gruntach rolnych. Włączenie niektórych cieków czy rowów w strefę otwartą o dopuszczonym terenie elektrowni wodnej wynika z charakteru wyznaczonych stref – strefy otwarte to zazwyczaj rozległe powierzchniowo strefy łączące grunty o podobnym sposobie użytkowania (grunty rolne, wody, lasy).

Mając na uwadze powyższe, na obecnym etapie oceny, mając na uwadze charakter dokumentu jakim jest plan ogólny, nieprzesądzający docelowego przeznaczenia terenów, nie stwierdzono istotnych zagrożeń dla dobrostanu czy stanu ochrony stanowisk i siedlisk gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną. Ponownego podkreślenia wymaga fakt, iż wszystkie zidentyfikowane w granicach analizowanego projektu planu ogólnego chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów objęte są ochroną na podstawie przepisów odrębnych w sprawie ochrony gatunkowej wydanych na podstawie ustawy o ochronie przyrody, tj.:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409),

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

Poszczególne gatunki roślin, zwierząt i grzybów podlegają ochronie na podstawie obowiązujących przepisów prawa co oznacza, iż wszelkie działania mogące wpłynąć na ich populacje muszą być zgodne z ustawą o ochronie przyrody i jej aktami wykonawczymi (ww. rozporządzeniami). W stosunku do chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt istnieje szereg zakazów, które szczegółowo określa art. 51 i 52 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [23], w tym m.in. zakaz ich umyślnego niszczenia i zabijania, niszczenia ich siedlisk lub ostoi, a ich nierespektowanie pociąga za sobą szereg konsekwencji określonych w przepisach prawnych. Oznacza to, że wszelkie planowane inwestycje czy zmiany w użytkowaniu gruntów muszą być realizowane z poszanowaniem istniejących stanowisk i siedlisk i nie mogą prowadzić do ich degradacji.

Jak wskazano w Tab. 5 w podrozdziale 4.3.7. zinwentaryzowane w granicach gminy chronione na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713) [10] siedliska (dane zawarte w Inwentaryzacji przyrodniczej Lasów Państwowych z lat 2006-2007, Inwentaryzacji przyrodniczej Borów Niemodlińskich [62]) to głównie siedliska typu leśnego: 9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum), 9190 Kwaśne dąbrowy (Quercion robori-petraeae), 91D0 Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródliskowe, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum). Pozostałe zinwentaryzowane siedliska nieleśne to: 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (Ranunculion fluitantis), 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion caeruleae), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris).

Siedliska te, objęto strefami otwartymi (26SO, 28SO, 29SO, 33SO, 35SO, 43SO, 44SO, 45SO, 8SZ, 35SU). Objęcie w projekcie planu ww. siedlisk strefą otwartą stanowi usankcjonowanie stanu obecnego. Sposób zagospodarowania stref otwartych nie będzie miał negatywnego wpływu na ww. siedliska chronione. Ustanowienie strefy usługowej 35SU stanowi odzwierciedlenie ustaleń dotychczas obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzeleczyki [39] (tereny sportu i rekreacji II.US.U).

Różnorodność biologiczna, fauna i flora – podsumowanie oddziaływań

Dokonując analizy potencjalnych oddziaływań stwierdzono, co następuje:

- **negatywne oddziaływania** związane będą każdorazowo z przekształcaniem powierzchni biologicznie czynnej pod zabudowę czy tereny utwardzone, wycinką drzew i skupisk krzewów, likwidacją zadrzewień śródpolnych, przydrożnych czy miedzowych w obszarze gruntów rolnych. Za negatywne oddziaływanie uznać należy wprowadzanie zabudowy w cenne fragmenty dolin rzek, podejmowanie działań ingerujących w drożność korytarzy ekologicznych, jak również zmiany zagospodarowania zagrażające zinwentaryzowanym stanowiskom i siedliskom chronionych gatunków roślin i zwierząt;
- **obojętne oddziaływanie** zidentyfikowano w strefach, w których określono profil na podstawie aktualnego zagospodarowania oraz przeznaczenia (w tym wartości parametrów i wskaźników urbanistycznych na dotychczasowym poziomie) w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- **pozytywne oddziaływanie** dotyczy stref planistycznych wyłączonych z możliwości inwestycyjnego zagospodarowania, głównie strefy otwartej bez możliwości zabudowy.

8.3. ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Gmina Strzeleccki pod względem hydrograficznym, zgodnie z Mapą Podziału Hydrograficznego Polski położona jest w zlewniach IV poziomu lewobrzeżnych dopływów Odry – Osobłogi i Prószkowskiego Potoku. Odwadnianie gminy odbywa się poprzez następujące ciek wodne: Osobłogę, Białą, Młynówkę (Browiniecki Potok), Rzymkowską Strugę i Urszulanowicki Potok. Ustalenia projektu planu nie ingerują i nie zmieniają istniejącej sieci hydrograficznej.

Z danych zawartych w zaktualizowanym Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry [12] wynika, iż stan wód JCWPrz do obszarów zlewni których należy gmina jest zły, lub niemożliwy do stwierdzenia z uwagi na brak przeprowadzanych badań. Wszystkie JCWPrz pozostają zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia ustanowionych celów środowiskowych.

Obszar objęty projektem planu znajduje się w obrębie następujących udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych: nr 332 Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka, nr 335 Zbiornik Krapkowice–Strzelce Opolskie i nr 337 Dolina kopalna Lasy Niemodlińskie.

Z uwagi na powyższe, wszelkie przedsięwzięcia na obszarach zbieżnych z ww. GZWP spełniać wymagania przepisów szczególnych i odrębnych z zakresu ochrony środowiska, w tym szczególnie z zakresu przyjętych rozwiązań gospodarki wodnej czy ściekowej. Zasady wprowadzania ścieków do wód oraz do ziemi reguluje ustawa Prawo wodne [9], która określa, jakie substancje mogą być wprowadzane do wód i gruntów oraz jakie działania są zabronione w celu ochrony jakości środowiska wodnego. Odpowiednia gospodarka ściekami jest kluczowa dla utrzymania czystości wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrony gleby.

Ocenia się, że realizacja ustaleń w projekcie planu ogólnego nie wpłynie w znacząco negatywny sposób na ilość i jakość zasobów wodnych gminy. Jednak z uwagi na ogólny charakter analizowanego dokumentu, nie zawarto ustaleń określających szczegółowe rozwiązania dotyczące zaopatrzenia ludności w wodę, odprowadzania ścieków, gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi. Ustalenia te będą mogły być zapisane (z uwzględnieniem wytycznych wynikających z przepisów odrębnych) dopiero w planach miejscowych, które z uwagi na większą szczegółowość, pozwalają na zastosowanie rozwiązań dostosowanych do lokalnych warunków środowiskowych.

Mając na uwadze specyfikę opracowywanego projektu planu, oceniając jego poszczególne ustalenia pod kątem oddziaływania na stan wód, rozważano szczególnie ich wpływ na reżim wodny i zdolność retencyjną, która sprzyja zachowaniu równowagi przyrodniczej oraz intensyfikacji procesów samooczyszczania się wód, ogranicza również ryzyko występowania klęsk żywiołowych, takich jak powódzie czy susze, co staje się szczególnie ważne przy dynamicznie zachodzących zmianach klimatu.

Kluczową rolę w **ochronie i utrzymaniu zasobów wodnych** pełnią wyznaczone w projekcie planu ogólnego strefy otwarte (SO) oraz zieleni i rekreacji (SN), które obejmują obszary lasów, dolin rzecznych oraz terenów zieleni urządzonej i naturalnej, co ma szczególne znaczenie w kontekście zrównoważonego zarządzania wodą i przeciwdziałania jej nadmiernej eksploatacji. Ich pozytywny wpływ przejawia się w wielu aspektach związanych z ochroną jakości wód, regulacją obiegu wodnego oraz wspieraniem naturalnych procesów retencyjnych. Przede wszystkim lasy działają jako naturalne filtry, które oczyszczają wodę poprzez zatrzymywanie zanieczyszczeń w glebie i roślinności. W projekcie planu ogólnego strefa otwarta otacza wszystkie tereny zurbanizowane miejscowości, obejmując grunty rolne, doliny rzek, tereny leśne.

W zakresie kwestii **zagrożenia powodziowego**, w projekcie planu jako nadrzędną przyjęto zasadę, iż zagospodarowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią należy podporządkować ograniczeniom wynikającym z ustawy Prawo wodne. Przepisy te regulują możliwość zainwestowania lub ograniczenia wprowadzania zabudowy na terenach zagrożonych powodzią. W projekcie planu obszary szczególnego zagrożenia powodzią włączono w strefę otwartą (SO) lub strefę zieleni i rekreacji (SN). Wśród obszarów przeznaczonych pod zabudowę zawartych w granicach obszarów zagrożenia powodzią znalazły się tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej w miejscowościach: Strzeleccki i Łowkowice oraz strefa usługowa w miejscowości Dobra.

Zagospodarowanie w sąsiedztwie wałów przeciwpowodziowych oraz w pasach o szerokości 50 m od stopy wału regulują przepisy Prawo wodnego. Dla tych obszarów ww. ustawa wprowadza zakaz wykonywania robót i czynności, które mogą wpłynąć na szczelność lub stabilność wałów przeciwpowodziowych, w tym m.in. wykonywania obiektów budowlanych w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału. W szczególnych przypadkach można uzyskać odstępstwo od zakazu i pozwolenie na wykonywanie tych robót. Strefa 50 m od wałów znajduje się pomiędzy Łowkowicami a Komornikami.

Na obszarach **gruntów zmeliorowanych** w projekcie planu ogólnego gminy Strzeleccki tereny rolnicze zostały objęte ustaleniami stref otwartych (SO) lub stref produkcji rolniczej (SR). Takie rozwiązanie ma istotne znaczenie dla ochrony zasobów wodnych. Wprowadzenie funkcji rolniczej w strefach SO i SR sprzyja utrzymaniu naturalnego charakteru użytkowania terenu, co ogranicza potencjalne negatywne oddziaływania związane z uszczelnieniem powierzchni, charakterystycznym dla zabudowy. Brak intensywnej urbanizacji na terenach meliorowanych pozwala na lepsze wsiąkanie wód opadowych w grunt oraz wspiera naturalne procesy retencyjne, istotne dla lokalnej gospodarki wodnej.

Na terenie gminy funkcjonują dwa podstawowe **ujęcia wody**: w miejscowości Dobra - Nowy Bud oraz w miejscowości Dziedzice. Wobec tychże ujęć ustanowiono dwie strefy ochrony bezpośredniej. Dla obszaru ujęcia wody oraz strefy ochrony bezpośredniej wyznaczono strefę infrastrukturalną SI. Wyznaczenie strefy infrastrukturalnej w granicach strefy ochrony bezpośredniej ujęcia wody zapewnia odpowiedni reżim użytkowania terenu, który ogranicza możliwość realizacji działań mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód. Dzięki temu rozwiązaniu zmniejszone zostaje ryzyko przedostawania się substancji niebezpiecznych do warstw wodonośnych, a tym samym

zagrożenia jakości wód pitnych. Utrzymanie odpowiednich standardów zagospodarowania w tej strefie jest istotnym elementem działań profilaktycznych w zakresie ochrony zdrowia publicznego i bezpieczeństwa dostaw wody dla mieszkańców gminy.

Stosunki wodne – podsumowanie oddziaływań

Dokonując analizy potencjalnych oddziaływań stwierdzono, co następuje:

- **negatywne oddziaływanie** może być związane ze zwiększaniem powierzchni terenów zabudowanych, a w rezultacie ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej, potencjalnie zwiększonym spływem, wzrostem zanieczyszczeń z powierzchni utwardzonych. Projekt planu poprzez gminne standardy urbanistyczne ustanawia odpowiednie wartości wskaźników i parametrów zabudowy, w tym maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej dla stref umożliwiających zabudowę. Negatywne oddziaływanie na wody może być również efektem wzrostu generowania ścieków bytowych i przemysłowych w związku z zabudowywaniem nowych terenów. Ogólny charakter projektu planu sprawia, iż niemożliwym jest zawarcie w jego zapisach szczegółowych rozwiązań dotyczących zaopatrzenia ludności w wodę, odprowadzania ścieków, gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi. Ustalenia te będą mogły być zapisane (z uwzględnieniem wytycznych wynikających z przepisów odrębnych) dopiero w planach miejscowych, które z uwagi na większą szczegółowość, pozwalają na zastosowanie rozwiązań, dostosowanych do lokalnych warunków środowiskowych. Realizacja zabudowy zgodnie z zachowaniem przepisów prawa niweluje negatywne oddziaływanie zabudowy na wody powierzchniowe i podziemne;
- **obojętne oddziaływanie** dominuje w strefach planistycznych, ponieważ większość terenów nie zmienia swojego dotychczasowego przeznaczenia. Neutralne z punktu widzenia środowiskowego jest utrzymanie przeznaczenia na terenach już zainwestowanych, a także na terenach lasów, terenach rolniczych, zieleni urządzonej;
- **pozytywne oddziaływanie** na wody powierzchniowe i podziemne ma utrzymanie wielkopowierzchniowych stref otwartych, co pozwoli na utrzymanie korytarzy ekologicznych dla cieków naturalnych oraz ochronę GZWP, zapobiegnie również antropopresji.

8.4. ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE, KLIMAT I KLIMAT AKUSTYCZNY

Wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Projekt planu ogólnego, z uwagi na swoją specyfikę nie zawiera szczegółowych ustaleń regulujących sposób zaopatrzenia w ciepło, warunki budowy, rozbudowy i modernizacji systemów komunikacji czy pozostałej infrastruktury technicznej, mających istotny wpływ na stan jakości powietrza atmosferycznego. Ustalenia te pozostają w kompetencjach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Negatywne potencjalne oddziaływanie na powietrze atmosferyczne mogą stanowić działania o charakterze inwestycyjnym, zarówno na etapie realizacji inwestycji, jak i na etapie porealizacyjnym. Na etapie realizacji ustaleń projektu planu (wypełniania jego ustaleń w ramach uchwalonych miejscowych planów czy wydanych decyzji administracyjnych w strefach zabudowy) może dojść do lokalnego zwiększenia zanieczyszczenia powietrza, związanego z pracą sprzętu budowlanego

(maszyn budowlanych, pojazdów transportujących materiały). Wykorzystywany sprzęt mechaniczny może być potencjalną przyczyną emisji zanieczyszczeń do powietrza w postaci m.in. tlenku węgla (CO), dwutlenku węgla (CO₂), tlenku azotu (NO_x) oraz węglowodorów. Oddziaływanie to ma jednakże charakter krótkotrwały, ograniczony w czasie – ustępuje wraz z zakończeniem etapu realizacji inwestycji. Na etapie porealizacyjnym, na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w istotny sposób oddziałują szlaki komunikacyjne. Emisje transportowe są znaczącym źródłem skażenia powietrza substancjami takimi jak: pyły zawieszane (szczególnie PM_{2.5}), tlenki azotu (dwutlenek azotu NO₂ i tlenki azotu NO_x), ozon troposferyczny, węglowodory, aldehydy. Szkodliwe skutki ruchu samochodowego obejmują również unoszenie się pyłu gumowego ze ścierania opon samochodowych. Ilość tych związków uzależniona będzie od natężenia ruchu oraz rodzaju pojazdów przejeżdżających przez dany obszar. Emisje do powietrza z dróg mają charakter stały i bezpośredni. Ruch komunikacyjny w gminie raczej nie ulegnie zwiększeniu, ponieważ w ramach zaprojektowanych w planie stref nie przewiduje się znaczącego wzrostu terenów budowlanych. Negatywne oddziaływanie na powietrze i klimat może mieć ponadto działalność przemysłowo-usługowa dopuszczona m.in. w ramach stref gospodarczych (SP), gdyż może ona generować emisje zanieczyszczeń powietrza takie jak dwutlenek siarki, tlenki azotu, pyły, lotne związki organiczne czy substancje toksyczne.

Ocenia się, iż każde zwiększenie terenów zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, w szczególności zadrzewionych, przyczyni się do przekształcenia warunków topoklimatycznych. Wraz ze wzrostem powierzchni zabudowanej, w związku z uszczelnieniem części powierzchni terenu obecnie biologicznie czynnego zmniejszy się powierzchnia parowania. W okresie prowadzenia prac budowlanych nastąpi wzrost zapylenia, szczególnie w suche dni. Temperatura może ulec nieznacznemu wzrostowi w miejscach intensywniejszej zabudowy.

Korzystnymi ustaleniami projektu planu ogólnego są wyznaczone strefy otwarte (SO) i zieleni i rekreacji (SN), które w swoich profilach funkcjonalnych obejmują m.in. tereny zielone, lasy oraz obszary wodne, które w sposób istotny wpływają na poprawę stanu jakości powietrza i lokalny mikroklimat. Utrzymanie oraz zwiększanie powierzchni zielonych, poprawa retencji wód opadowych ma duże znaczenie w kształtowaniu lokalnego mikroklimatu, wpływając tym samym na jakość życia ludzi.

Lasy i obszary wodne mają szczególne znaczenie w utrzymaniu stabilnych warunków temperatury oraz wilgotności, co jest kluczowe w kontekście adaptacji do zmian klimatycznych. Za pozytywny aspekt należy uznać zatem pokrycie lasami o zwartej strukturze (Bory Niemodlińskie) znacznej powierzchni północnej części gminy.

Jako oddziaływanie pozytywne uznać należy także wyznaczenie stref otwartych SO z dopuszczeniem terenów elektrowni słonecznej tj. odnawialnych źródeł energii (OZE). W tego typu przypadkach profil funkcjonalny dodatkowy SO obejmuje teren elektrowni słonecznej oraz teren zieleni urządzonej. Rozwój odnawialnych źródeł energii przyczyni się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł konwencjonalnych.

Wpływ na klimat akustyczny

W planie ogólnym wyznaczono strefy komunikacyjne SK dla terenów aktualnie zagospodarowanych jako tereny komunikacji kolejowej, oraz drogi wojewódzkie nr: 409, 414 (drogi klasy G), w tym przeznaczone w planach miejscowych na tereny kolejowe i drogi główne. Strefa komunikacyjna obejmuje szczególnie istotne elementy układu komunikacyjnego.

Negatywne potencjalne oddziaływanie na klimat akustyczny mogą stanowić działania o charakterze inwestycyjnym, zarówno na etapie realizacji inwestycji, jak i na etapie porealizacyjnym. Na etapie realizacji ustaleń projektu planu (wypełniania jego ustaleń w ramach uchwalonych miejscowych planów czy wydanych decyzji administracyjnych w strefach zabudowy) może dojść do lokalnej zwiększonej emisji hałasu i wibracji, którego źródłem może być ciężki sprzęt mechaniczny, wykorzystywany głównie przy budowie obiektów budowlanych czy infrastruktury technicznej. Ocenia się, iż oddziaływanie to może mieć charakter krótkotrwały, ograniczony w czasie – ustępuje wraz z zakończeniem etapu realizacji inwestycji. Poziom mocy akustycznej, urządzeń stosowanych w budownictwie podlega ograniczeniom określonym w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska [24]. Na etapie porealizacyjnym, na stan zanieczyszczenia hałasem w istotny sposób oddziałują szlaki komunikacyjne. Istotnym źródłem emisji hałasu i wibracji mogą być pojazdy poruszające się po istniejących drogach oraz terenach kolejowych, ale biorąc pod uwagę, iż nie przewiduje się tu nowych elementów układu komunikacyjnego uciążliwość ta nie będzie większa niż dotychczas była. Podobnie źródłem hałasu są istniejące obiekty usługowe, przemysłowe, infrastruktury technicznej, ale ich uciążliwość nie będzie większa niż była dotychczas.

Powietrze atmosferyczne, klimat i klimat akustyczny – podsumowanie oddziaływań

Dokonując analizy potencjalnych oddziaływań stwierdzono, co następuje:

- **negatywne oddziaływanie** może być związane z prowadzeniem działań inwestycyjnych oraz uciążliwościami generowanymi na etapie funkcjonowania inwestycji zrealizowanych, negatywne pozostaje każdorazowe zmniejszanie powierzchni biologicznie czynnej w kierunku terenów zabudowanych i uszczelnionych, negatywne oddziaływania dotyczą zwłaszcza ciągów komunikacyjnych, jako istotnych emitorów zanieczyszczenia, hałasu;
- **obojętne oddziaływanie** zidentyfikowano w strefach, w których określono profil na podstawie aktualnego zagospodarowania oraz przeznaczenia (w tym wartości parametrów i wskaźników urbanistycznych na dotychczasowym poziomie) w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- **pozytywne oddziaływanie** dotyczy tych stref planistycznych, które nie przewidują intensyfikacji zagospodarowania terenu i pozostają w strefach otwartych.

8.5. ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I ZASOBY NATURALNE

Wybrane kryteria oceny oddziaływania ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi dotyczą możliwego wpływu na zmiany ukształtowania i użytkowania powierzchni terenu, ograniczenia ryzyka zagrożenia ruchami masowymi ziemi oraz ochronę gleb poprzez ograniczenie przeznaczenia kompleksów klasy I-III na cele nierolnicze, zrównoważonym gospodarowaniem zasobami leśnymi.

Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego będzie miała wpływ na **powierzchnię ziemi**. Zmiany te są nieuniknione, towarzyszą realizacji każdej nowej zabudowy i mają charakter zmian trwałych. Docelowa realizacja obiektów budowlanych, infrastruktury technicznej czy komunikacyjnej związana jest z pracami ziemnymi powodującymi czasowe przekształcenia terenu w postaci tworzenia wykopów, gromadzenia nadkładu, formowania nasypów, jak również pracami budowlanymi prowadzącymi do trwałego zajęcia powierzchni biologicznie czynnej pod obiekty budowlane. Charakter oddziaływań ocenia się jako miejscowy, bezpośredni i stały. Czasowe zajęcia terenów związane są z organizacją

placów budowlanych, czy obiektów tymczasowych. Istotnym zjawiskiem w zakresie oddziaływań na powierzchnię ziemi pozostaje również uszczelnienie powierzchni ziemi.

Najmniejsze lub żadne przekształcenia powierzchni ziemi prognozowane są na terenach objętych strefami: otwartą SO, zieleni i rekreacji SN oraz produkcji rolniczej SR. Ponadto istotnym ustaleniem w zakresie ochrony naturalnych właściwości powierzchni ziemi jest wskazanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w strefach umożliwiających wprowadzanie zabudowy.

Nadmienić należy, że część oddziaływań, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego w obrębie powierzchni ziemi, będzie skutkiem kontynuacji zmian funkcjonalno-przestrzennych wynikających z ustaleń zawartych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, których wpływ na powierzchnię ziemi został poddany uprzednio ocenie w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko.

Na obszarze gminy Strzeleczyki brak jest zinventaryzowanych osuwisk, jak również **terenów zagrożonych ruchami masowymi**.

W kwestii ograniczenia przeznaczenia **kompleksów klasy I-III** na cele nierolnicze, wskazać należy, iż kompleksy gleb posiadające najwyższą przydatność rolniczą, co do zasady podlegają ochronie poprzez wyznaczenie dla nich strefy produkcji rolniczej SR lub strefy otwartej SO. Strefa otwarta posiada w profilu funkcjonalnym podstawowym teren rolnictwa z zakazem zabudowy.

Dla zwartych obszarów gruntów leśnych na terenie gminy w planie wyznaczono strefy otwarte **SO**, strefy zieleni i rekreacji **SN**. Dla gruntów leśnych stanowiących enklawy wśród terenów nieleśnych objęto je strefą planistyczną, która znajdowała się wokół tych enklaw. Dokonano także korekt w zakresie racjonalnego zagospodarowania terenów na cele nieleśne z uwagi na kształt użytków leśnych znacznie utrudniających racjonalne zagospodarowanie i zabudowę terenów przyległych. W tym przypadku wyznaczono strefy inne niż strefa otwarta SO lub strefa zieleni i rekreacji SN. W profilu funkcjonalnym dodatkowym tych stref wskazano natomiast każdorazowo teren lasu i teren zieleni naturalnej.

Poza powyższym wskazać należy, iż wyznaczenie m.in. stref otwartych oraz zieleni i rekreacji, obejmujących głównie lasy, tereny zieleni naturalnej, czy wody powierzchniowe, pozwoli na zachowanie naturalnej struktury gleby i jej bioróżnorodności. Ochrona tych obszarów przed intensywną zabudową i degradacją zapewni utrzymanie ich funkcji ekosystemowych, które są niezbędne do właściwego gospodarowania zasobami naturalnymi: regulacji obiegu wody, utrzymania jakości gleby oraz wspierania lokalnej fauny i flory.

Z danych Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego wynika, iż w granicach gminy powszechnie występują **surowce** skalne w postaci kruszyw naturalnych oraz, marginalnie – surowców ilastych ceramiki budowlanej. Projektowane zagospodarowanie nie będzie miało wpływu na zasoby naturalne.

Powierzchnia ziemi i zasoby – podsumowanie oddziaływań

Dokonując analizy potencjalnych oddziaływań stwierdzono, co następuje:

- **negatywne oddziaływanie** może być związane z zajęciem powierzchni dotychczas niezabudowanej i nieprzekształconej pod nowe obiekty budowlane, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej lub infrastrukturę komunikacyjną; negatywne oddziaływania mogą być minimalizowane poprzez ustanowienie właściwych parametrów i wskaźników zabudowy uniemożliwiających całkowite przekształcanie powierzchni terenu;

- **obojętne oddziaływanie** zidentyfikowano w strefach, w których określono profil na podstawie aktualnego zagospodarowania oraz przeznaczenia w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- **pozytywne oddziaływanie** dotyczy stref otwartych, dla których profil podstawowy to głównie rolnictwo z zakazem zabudowy oraz lasy (Bory Niemodlińskie). Tak określony profil planistyczny pozwoli ochronić tereny przed niekontrolowaną zabudową i przekształceniem powierzchni ziemi.

8.6. ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [23] krajobraz jest jednym ze składników przyrody podlegającym ochronie. Celem ochrony przyrody jest m.in. ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień.

Jak wskazano w podrozdziale 4.3.8. walory krajobrazowe na terenie gminy Strzeleccki zachowały się dosyć dobrze jedynie w części leśnej i lokalnie dolinnej. W północnej części gminy występuje obszarowa forma ochrony przyrody obejmująca tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz (obszar chronionego krajobrazu „Bory Niemodlińskie”). Na obszarze centralnym krajobraz został znacznie przekształcony, w szczególności za sprawą silniejszej urbanizacji.

Fragment południowo – wschodni gminy, w rejonie miejscowości Komorniki i Pisarzowice został wykazany jako obszar o szczególnie wysokich walorach fizjonomicznych krajobrazu [36]. W gminie Strzeleccki zidentyfikowano 2 krajobrazy priorytetowe, dla których sformułowano rekomendacje i wnioski. Są to Bory Niemodlińskie oraz Zespół parkowo-pałacowy w Mosznej. Projekt uwzględnia rekomendacje wynikające z Audytu krajobrazowego województwa opolskiego wyznaczając w granicach Borów Niemodlińskich głównie strefę otwartą (SO), natomiast w przypadku Zespołu parkowo-pałacowego w Mosznej – profil stref odzwierciedlający istniejący stan zagospodarowania (m.in.: SR, SN, SU, SJ).

Projekt planu ogólnego nie zawiera bezpośrednich ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu. Kwestie ochrony środowiska, przyrody oraz kształtowania krajobrazu uwzględniane są w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W zakresie ochrony krajobrazu i kształtowania struktury przestrzennej gminy w projekcie planu ogólnego kierowano się gminnymi standardami urbanistycznymi, gdzie dla większości stref planistycznych określono obowiązkowo: wartości maksymalnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, a także wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Dla stref: infrastruktury SI, cmentarzy SC, zieleni i rekreacji SN obowiązkowe jest jedynie ustalenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

Szczegółowe parametry zabudowy i zagospodarowania terenu dla zabytków objętych formami ochrony oraz dóbr kultury współczesnej będą/są doprecyzowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi.

W ramach wskazanych w planie ogólnym stref planistycznych dopuszczono realizację terenów inwestycyjnych, obejmujących zarówno istniejącą zabudowę, jak i tereny dotychczas wolne od zabudowy, na których planowana jest lokalizacja nowych obiektów budowlanych. Strefy planistyczne wyznaczone w projekcie uwzględniają obowiązujące dokumenty planistyczne, wnioski interesariuszy oraz uwarunkowania przyrodnicze i krajobrazowe, w tym m.in. lokalizację istniejących

form ochrony przyrody, przebieg korytarzy ekologicznych oraz występowanie gruntów rolnych i leśnych o wysokich walorach przyrodniczych.

Wśród inwestycji które potencjalnie mogą wpłynąć na krajobraz są m.in. tereny elektrowni słonecznych. Realizacja elektrowni słonecznych (instalacji fotowoltaicznych) wiąże się ze zmianą dotychczasowego charakteru krajobrazu, wynikającą z wprowadzenia elementów infrastruktury technicznej o współczesnej, przemysłowej formie przestrzennej. Panele fotowoltaiczne tworzą rozległe, płaskie powierzchnie o wysokim stopniu uporządkowania geometrycznego, które mogą kontrastować z otaczającym krajobrazem rolniczym lub przyrodniczym.

Skala i intensywność oddziaływania krajobrazowego zależy w dużej mierze od:

- powierzchni planowanej instalacji oraz jej ekspozycji w przestrzeni otwartej,
- ukształtowania terenu (widoczność z dróg, zabudowy i punktów widokowych),
- rodzaju i wysokości zastosowanych paneli oraz ich kolorystyki,
- sposobu zagospodarowania i ogrodzenia terenu inwestycji,
- istniejących oraz projektowanych elementów zieleni izolacyjnej.

W przypadku terenów o łagodnym ukształtowaniu i rozległych panoramach, instalacje fotowoltaiczne mogą stanowić element wyraźnie odmienny wizualnie od tradycyjnych form użytkowania (grunty orne, łąki, pastwiska). Jednakże, przy zachowaniu odpowiednich zasad lokalizacji, w szczególności takich jak: sytuowaniu instalacji poza obszarami cennymi krajobrazowo, ograniczeniu wysokości konstrukcji wsporczych do maksymalnie 3 m, wprowadzeniu pasów zieleni izolacyjnej z rodzimych gatunków drzew i krzewów, utrzymaniu biologicznie czynnej powierzchni gruntu (np. trawniki, łąki kwietne pod panelami), oddziaływanie na krajobraz uznać można za umiarkowane i odwracalne.

Instalacje fotowoltaiczne nie generują emisji hałasu, zanieczyszczeń ani intensywnego ruchu, dlatego ich wpływ ogranicza się głównie do aspektów wizualnych. Ponadto, w przeciwieństwie do obiektów kubaturowych, ich konstrukcje mogą być łatwo demontowane i poddane rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji, co wpisuje się w zasady zrównoważonego gospodarowania przestrzenią. W ujęciu długofalowym, rozwój odnawialnych źródeł energii, w tym elektrowni słonecznych, przyczynia się do ograniczenia presji na środowisko i krajobraz, wynikającej z eksploatacji paliw kopalnych, co stanowi istotny element realizacji celów polityki klimatycznej i energetycznej państwa.

Podsumowując, planowane elektrownie słoneczne mogą lokalnie zmienić percepcję krajobrazu otwartego, jednak przy właściwym ukształtowaniu kompozycji przestrzennej i zastosowaniu zieleni izolacyjnej ich oddziaływanie oceniane jest jako niewielkie do umiarkowanego, o charakterze odwracalnym i możliwym do skutecznego ograniczenia środkami projektowymi.

W projekcie planu ogólnego, w obrębie obszarów cennych krajobrazowo - w granicach krajobrazu priorytetowego Bory Niemodlińskie oraz Zespołu parkowo-pałacowego w Mosznej teren elektrowni słonecznej dopuszczono w ramach profilu funkcjonalnego dodatkowych następujących stref: strefy usługowej, strefy gospodarczej, strefy produkcji rolniczej oraz jednej strefy otwartej (37SO). Tereny te dotyczą w większości terenów dotąd zurbanizowanych, wykorzystywanych gospodarczo, na terenie Borów Niemodlińskich zlokalizowanych tuż przy południowej granicy krajobrazu priorytetowego pokrywającego się w dużej mierze z granicą OCHK-u „Bory Niemodlińskie”. W obrębie strefy usługowej czy strefy produkcji rolniczej w Mosznej wyznaczono je dla wzbogacenia dotychczasowych funkcji. Dopuszczone tereny posiadają stosunkowo niewielką powierzchnię, a ich lokalizacja nie powoduje ekspozycji w przestrzeni otwartej, pozostając osłoniętą przez istniejące

zadrzewienia i zalesienia. Potencjalne planowane instalacje nie będą widoczne z głównych ciągów komunikacyjnych (wyjątkiem dwa tereny w Mosznej - 15SR, 22SU), których potencjalnie negatywne skutki będą mogły zostać zminimalizowane poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych (rodzaj i wysokość zastosowanych paneli oraz ich kolorystyki, sposób zagospodarowania i ogrodzenia terenu inwestycji, zieleń izolacyjna).

W obszarze o szczególnie wysokich walorach krajobrazowych tereny elektrowni słonecznych dopuszczono w ramach profilu funkcjonalnego następujących stref: strefy usługowej, strefy gospodarczej, strefy produkcji rolniczej oraz strefy otwartej (zaledwie dwie strefy). Tereny te, w większości o niewielkiej powierzchni, obejmują głównie tereny gospodarstw rolnych w strefie przejściowej pomiędzy terenami zabudowy zagrodowej/mieszkaniowej a polami, w zurbanizowanych częściach miejscowości: Pisarzowice, Łowkowice i Komorniki. Tereny o większej powierzchni ustalono w nawiązaniu do ustaleń obowiązującego planu lub kontynuacji jego dotychczasowych ustaleń ustanawiających tereny inwestycyjne w Komornikach (strefa gospodarcza, strefa górnictwa w Komornikach). Z uwagi na stosunkowo niewielkie powierzchnie oraz ich rozproszenie, położenie w obszarach zurbanizowanych miejscowości, uzupełnienie dotychczasowych funkcji (brak rozległych obszarów inwestycyjnych), ocenia się, iż potencjalna realizacja elektrowni słonecznych w ramach stref położonych na obszarach cennych krajobrazowo nie będzie w sposób istotny (negatywny) wpływać na walory krajobrazowe gminy.

Planowane w strefach SJ, SW i SZ nowe tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej o podobnym charakterze kontynuują tę formę zagospodarowania, co pozwala na zachowanie spójności krajobrazu. Zabudowa tego typu pozwala na harmonijne współistnienie z otaczającymi terenami zieleni oraz lasami, co wspiera pozytywny odbiór estetyczny przestrzeni. Zabudowa usługowa czy produkcyjna, dopuszczona do realizacji m.in. w ramach stref SU i SP, zlokalizowana w odpowiednich miejscach wyznaczonych w planie, została zaprojektowana przy uwzględnieniu istniejącego sposobu zagospodarowania, jak również w sposób minimalizujący jej wpływ na krajobraz.

Wyznaczone strefy planistyczne umożliwiają kształtowanie układu przestrzennego gminy w sposób, który ogranicza niekontrolowane rozlewanie się zabudowy i chroni obszary o wysokich walorach krajobrazowych, przyrodniczych oraz kulturowych. Istniejące ciek wodne oraz otaczające je tereny zieleni naturalnej i lasów, ujęte w projekcie planu ogólnego głównie w strefach otwartych (SO) oraz zieleni i rekreacji (SN) wnoszą pozytywny wkład w ochronę krajobrazu i zachowanie jego różnorodności.

Podsumowując można stwierdzić, że nie należy spodziewać się znacznego oddziaływania na krajobraz w miejscach, gdzie nowa zabudowa będzie nawiązywać charakterem do zabudowy sąsiadującej lub zachowywać parametry ustalone zapisami planów miejscowych.

Krajobraz – podsumowanie oddziaływań

Dokonując analizy potencjalnych oddziaływań stwierdzono, co następuje:

- **negatywne oddziaływanie** może być związane z realizacją nowego zagospodarowania w każdej strefie, jeśli nie uwzględnia się wymogów prawnych, w tym ustanowionych zasad zagospodarowania. Niekorzystne jest dopuszczanie zabudowy (zwłaszcza usługowej, przemysłowej lub infrastrukturalnej) na terenach, gdzie dotychczas nie było tego typu inwestycji;

- **obojętne oddziaływanie** na krajobraz obejmuje strefy planistyczne, które uwzględniają dotychczasowe funkcje terenu i utrzymują przeznaczenia terenu oraz parametry i wskaźniki urbanistyczne na dotychczasowym poziomie;
- **pozytywnym oddziaływaniem** jest utrzymanie znacznej powierzchni stref otwartych, realizacja zabudowy w formie uzupełnienia, zgodnie z wytycznymi w mpzp, w nawiązaniu do zabudowy sąsiadującej.

8.7. ODDZIAŁYWANIA NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Projekt planu ogólnego, z uwagi na swoją specyfikę nie zawiera odrębnych ustaleń w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Zasady ochrony zabytków, krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej stanowią element ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu ogólnego obejmuje swoim zasięgiem obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków, obszary stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską. Ochrona dziedzictwa kulturowego w planie odbywa się poprzez ustalenie odpowiednich wskaźników zabudowy i wyznaczania odpowiednich profili funkcjonalnych stref planistycznych.

Oceniając przyjęte rozwiązania, należy stwierdzić, że projekt planu ogólnego został opracowany z poszanowaniem zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, a przyjęte ustalenia są zgodne z zakresem kompetencji planu ogólnego określonym w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zabytki i dobra materialne – podsumowanie oddziaływań

Dokonując analizy potencjalnych oddziaływań stwierdzono, co następuje:

- **negatywnych, jak i pozytywnych oddziaływań** nie zidentyfikowano w żadnej strefie planistycznej. Wynika to bezpośrednio ze specyfiki opracowywanego dokumentu i jego ograniczonego wpływu na możliwość kształtowania zasad ochrony dóbr materialnych;
- **obojętnym oddziaływaniem** charakteryzują się strefy planistyczne, które uwzględniają dotychczasowe funkcje i przeznaczenia terenu, parametry i wskaźniki obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego.

8.8. ODDZIAŁYWANIA NA ZDROWIE I WARUNKI ŻYCIA LUDZI

Projekt planu ogólnego gminy respektując istniejące uwarunkowania środowiskowe, przestrzenne i społeczne porządkuje ale też nadaje nowy charakter przestrzeni, wprowadzając prawie wszystkie typy stref planistycznych, pozwalając na zaspokajanie bieżących potrzeb mieszkańców, odpowiednie wyważenie interesów różnych grup użytkowników przestrzeni, tym samym rozwój gminy.

Projekt planu ogólnego będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej m.in. poprzez wprowadzenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę (mieszaniową, usługową, produkcyjną). Ocenia się, że ustalenia planu ogólnego mogą wpływać na jakość życia mieszkańców zarówno w sposób pozytywny, obojętny, jak i negatywny. Wśród ewentualnych negatywnych oddziaływań należy wymienić m.in. hałas czy emisje zanieczyszczeń, które mogą występować głównie w obrębie stref komunikacyjnych, gospodarczych lub usługowych, ale również w granicach stref

wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, czy zagrodową, jednak ich zasięg ograniczy się do bezpośredniego sąsiedztwa tych obszarów. Późniejsza realizacja inwestycji na podstawie wyznaczonych w projekcie planu ogólnego stref planistycznych (np. realizacja nowej zabudowy, dróg, infrastruktury technicznej), może generować emisje zarówno na etapie ich realizacji, jak i późniejszego funkcjonowania - zwiększona emisja pyłów, hałasu i drgań. Podczas prac budowlanych emisję spalin i drgań będą generowały przede wszystkim maszyny budowlane oraz transportujące niezbędne materiały.

Do oddziaływań pozytywnych realizacji ustaleń planu ogólnego zaliczyć można ograniczenie niekontrolowanego rozprzestrzeniania się zabudowy (ograniczenie możliwości wydawania decyzji o warunkach zabudowy do wyznaczonych w projekcie stref uzupełnienia zabudowy), czy eliminację możliwości powstawania konfliktów przestrzennych poprzez właściwe rozmieszczenie poszczególnych sąsiadujących stref planistycznych (ograniczenie mieszania funkcji uznawanych za uciążliwe z mieszkaniową). Za skutek pozytywny należy uznać również kształtowanie przestrzeni zgodnie z określonymi w projekcie planu gminnymi standardami urbanistycznymi, które określają minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.

Stają korzyścią z realizacji ustaleń planu ogólnego będzie rozwój stref zieleni i rekreacji, terenów usługowych o charakterze lokalnym oraz stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Pozwoli to mieszkańcom na poprawę jakości życia, sprzyjając integracji społecznej, rekreacji oraz zachowaniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy.

Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią nie wprowadzono stref planistycznych dopuszczających lokalizację nowej zabudowy (mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej ani produkcyjnej) na terenach, które dotychczas nie posiadały takiej możliwości zagospodarowania. W projekcie planu obszary szczególnego zagrożenia powodzią włączono w strefę otwartą (SO) lub strefę zieleni i rekreacji (SN). Ograniczenie możliwości rozwoju zabudowy na terenach narażonych na zalanie chroni przyszłych mieszkańców oraz użytkowników przed skutkami powodzi, takimi jak bezpośrednie zagrożenie życia, utrata mienia czy konieczność ewakuacji. Dodatkowo ograniczenie zabudowy w tych obszarach zmniejsza ryzyko strat społeczno-gospodarczych oraz kosztów związanych z ewentualnymi akcjami ratowniczymi i odbudową infrastruktury.

Zdrowie i warunki życia ludzi – podsumowanie oddziaływań

Dokonując analizy potencjalnych oddziaływań stwierdzono, co następuje:

- **negatywnych bezpośrednich oddziaływań** nie zidentyfikowano w żadnej strefie planistycznej. Stwierdzono możliwość wystąpienia uciążliwości (hałas, zanieczyszczenia, wibracje) związanych z rozwojem nowej zabudowy, czy dotychczas istniejącej;
- **obojętnym oddziaływaniem** charakteryzują się strefy planistyczne, które uwzględniają dotychczasowe funkcje i przeznaczenia terenu, parametry i wskaźniki obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego;
- **pozytywne oddziaływanie** wynikać będzie z możliwości zaspokojenia potrzeb mieszkańców w związku z rozwojem nowych funkcji. Ustalenia planu ogólnego w perspektywie długoterminowej wpłyną korzystnie na ludzi i dotyczy to stref usługowych, gospodarczych, ale także infrastrukturalnych i otwartych (zabezpieczenie stref otwartych i zieleni przed zabudową, eliminacja niekontrolowanej zabudowy w strefach nieurbanizowanych, eliminacja zabudowy na terenach szczególnego zagrożenia powodzią).

8.9. PODSUMOWANIE POTENCJALNYCH ODDZIAŁYWAŃ

Dokonując oceny potencjalnego oddziaływania skutków ustaleń projektu planu ogólnego na poszczególne elementy składowe środowiska przyrodniczego i antropogenicznego wzięto pod uwagę fakt, iż specyfika opracowywanego aktu sprawia, iż dokument ten sam w sobie stanowi pewnego rodzaju środek zapobiegający powstawaniu negatywnych skutków dla środowiska. Określa on przede wszystkim strefy planistyczne w ramach, których ustala się określone profile podstawowe i dodatkowe, które będą miały znaczenie przy sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. To w planach miejscowych zostaną ustalone szczegółowe przeznaczenia terenów, w oparciu o wyznaczone w planie ogólnym strefy planistyczne, a także m.in. zasady ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu, czy dziedzictwa kulturowego.

Mając na uwadze powyższe, w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko na etapie niniejszej prognozy oceniono potencjalne oddziaływania, jakie mogą wystąpić w związku z ustalonymi funkcjami terenów. Dokonanie oceny rzeczywistego wpływu poszczególnych przedsięwzięć na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest utrudnione, wręcz niemożliwe, gdyż plan ogólny nie stanowi planu realizacyjnego, wskazującego konkretne rozwiązania projektowe konkretnych rodzajów przedsięwzięć, jedynie przyszłe funkcje terenów, w ramach których dane przedsięwzięcia mogą w przyszłości zostać zrealizowane na mocy przeznaczeń określonych w miejscowych planach lub decyzjach lokalizacyjnych.

W ocenie oddziaływania inwestycji na środowisko wyróżnia się przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [25], dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w Ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku [2]. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko możliwe jest dokonanie jedynie próby identyfikacji, czy ustalone w projekcie planu ogólnego przeznaczenia wyznaczają ramy dla późniejszej realizacji inwestycji wpisujących się przedsięwzięcia mogące zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Należy mieć jednak na uwadze, iż przed docelową realizacją przedsięwzięcia mogącego potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko konieczne będzie przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania tego przedsięwzięcia na środowisko, zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w której zostaną określone środowiskowe uwarunkowania realizacji, eksploatacji czy też likwidacji danego przedsięwzięcia. W przypadku zakwalifikowania przyszłych przedsięwzięć do grupy potencjalnie znacząco oddziaływujących na środowisko, przed docelową realizacją tego typu przedsięwzięcia konieczne będzie przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.

Wśród ustaleń planistycznych, wyznaczających ramy dla realizacji potencjalnych przedsięwzięć wskazać można na następujące strefy:

I. Strefę usługową

*W planie ogólnym wyznaczono strefy usługowe **SU** dla usług, które wyodrębniają się w przestrzeni tj. ośrodki zdrowia, obiekty kultury, obiekty sportu i rekreacji, remizy strażackie. Ponadto wyznaczono nowe tereny pod usługi w celu zabezpieczenia rezerwy terenów pod rozwój funkcji usługowej zarówno publicznych jak i komercyjnych, służących obsłudze mieszkańców.*

*Strefa usługowa **SU** obejmuje w ramach profilu funkcjonalnego podstawowego:*

- teren usług,
- teren komunikacji,
- teren zieleni urządzonej,
- teren ogrodów działkowych,
- teren infrastruktury technicznej.

Profil funkcjonalny dodatkowy dla każdej strefy **SU** obejmuje:

- teren zieleni naturalnej,
- teren lasu,
- teren wód.

Ponadto dla części stref usługowych **SU** włączono z profilu funkcjonalnego dodatkowego teren składów i magazynów oraz teren elektrowni słonecznej z uwagi na istniejącą zabudowę usługową, składową i magazynową. Dotyczy to stref co do zasady zlokalizowanych przy głównych drogach.

II. Strefę gospodarczą

W planie ogólnym wyznaczono strefy gospodarcze **SP** dla terenów produkcyjno-usługowych, istniejących oraz planowanych.

Strefa gospodarcza **SP** obejmuje w ramach profilu funkcjonalnego podstawowego:

- teren produkcji,
- teren komunikacji,
- teren zieleni urządzonej,
- teren ogrodów działkowych,
- teren infrastruktury technicznej.

Profil funkcjonalny dodatkowy dla każdej strefy **SP** obejmuje:

- teren usług,
- teren zieleni naturalnej,
- teren lasu,
- teren wód.

III. Strefę infrastrukturalną

W planie ogólnym wyznaczono strefy infrastrukturalne **SI** dla terenów infrastrukturalnych, istniejących i planowanych.

Strefa infrastrukturalna **SI** obejmuje w ramach profilu funkcjonalnego podstawowego:

- teren infrastruktury technicznej,
- teren komunikacji,
- teren ogrodów działkowych.

Profil funkcjonalny dodatkowy dla każdej strefy **SI** obejmuje:

- teren usług,
- teren produkcji,
- teren zieleni urządzonej,
- teren zieleni naturalnej,
- teren lasu,
- teren wód.

IV. Strefę górnictwa

W planie ogólnym wyznaczono strefy górnictwa **SG**. Obejmują one tereny górnicze i obszary górnicze związane z udokumentowanymi złożami kopalin, ponadto w części uwzględniają ustalenia obowiązujących planów miejscowych.

Strefa górnictwa **SG** obejmuje w ramach profilu funkcjonalnego podstawowego:

- teren górnictwa i wydobywania,
- teren komunikacji,
- teren ogrodów działkowych,
- teren infrastruktury technicznej.

Profil funkcjonalny dodatkowy dla każdej strefy **SG** obejmuje:

- teren produkcji,
- teren usług handlu,
- teren usług rzemieślniczych,
- teren usług gastronomii,
- teren usług biurowych i administracji,
- teren usług nauki,
- teren zieleni urządzonej,
- teren zieleni naturalnej,
- teren lasu,
- teren wód.

V. Strefę komunikacyjną

W planie ogólnym wyznaczono strefy komunikacyjne **SK** dla terenów aktualnie zagospodarowanych jako tereny komunikacji kolejowej – linii kolejowych, drogi wojewódzkiej nr 409, 414 (drogi klasy G), w tym przeznaczonych w planach miejscowych na tereny kolejowe i drogi główne. Strefa komunikacyjna obejmuje szczególnie istotne elementy układu komunikacyjnego.

Strefa komunikacyjna **SK** obejmuje w ramach profilu funkcjonalnego podstawowego:

- teren autostrady,
- teren drogi ekspresowej,
- teren drogi głównej ruchu przyspieszonego,
- teren drogi głównej,
- teren komunikacji kolejowej i szynowej,
- teren komunikacji kolei linowej,
- teren komunikacji wodnej,
- teren komunikacji lotniczej,
- teren obsługi komunikacji,
- teren ogrodów działkowych,
- teren infrastruktury technicznej.

Profil funkcjonalny dodatkowy dla każdej strefy **SK** obejmuje:

- teren drogi zbiorczej,
- teren zieleni urządzonej,
- teren lasu,
- teren zieleni naturalnej,
- teren wód.

Strefę produkcji rolniczej

*W planie ogólnym wyznaczono strefy produkcji rolniczej **SR** dla terenów produkcji rolniczej, istniejących oraz planowanych.*

*Strefa produkcji rolniczej **SR** obejmuje w ramach profilu funkcjonalnego podstawowego:*

- *teren produkcji w gospodarstwach rolnych,*
- *teren wielkotowarowej produkcji rolnej,*
- *teren akwakultury i obsługi rybactwa,*
- *teren komunikacji,*
- *teren ogrodów działkowych,*
- *teren infrastruktury technicznej.*

*Profil funkcjonalny dodatkowy dla każdej strefy **SR** obejmuje:*

- *teren rolnictwa z zakazem zabudowy,*
- *teren elektrowni słonecznej,*
- *teren zieleni urządzonej,*
- *teren zieleni naturalnej,*
- *teren lasu,*
- *teren wód.*

W granicach ww. stref możliwe będzie dopuszczanie w ustaleniach planów miejscowych przeznaczeń umożliwiających docelową realizację przedsięwzięć, w tym potencjalnie lub zawsze znacząco oddziałujących na środowisko. Specyfika dokumentu planistycznego jakim, w świetle wytycznych ustawodawcy, jest plan ogólny uniemożliwia na obecnym etapie wskazanie, jakiego typu przedsięwzięcia zostaną (i czy w ogóle) zostaną zrealizowane w gminie Strzeleccki.

Porównując projektowane w planie ogólnym strefy planistyczne z określonym profilem podstawowym i dodatkowym, którym odpowiadają określone parametry i wskaźniki urbanistyczne z analizą stanu istniejącego, zbadano wpływ planowanego zagospodarowania terenu na środowisko. W Tabeli 12 wyszczególniono grupy stref planistycznych o podobnym charakterze, oceniając ich wpływ na poszczególne komponenty środowiska.

W ramach oceny, poszczególnym oddziaływaniom przyporządkowano wagi w zakresie od -2 do 2, wedle następujących oznaczeń:

- 2 – oddziaływanie korzystne, o widocznych skutkach dla środowiska,
- 1 – oddziaływanie korzystne, bez widocznych skutków dla środowiska,
- 0 – oddziaływanie obojętne,
- 1 – oddziaływanie niekorzystne, bez widocznych skutków dla środowiska,
- 2 – oddziaływanie niekorzystne, o widocznych skutkach dla środowiska.

Ocena ogólna oddziaływania jest średnią arytmetyczną z oceny poszczególnych komponentów dla projektowanych stref planistycznych i pozwoliła określić, które z nich cechują się korzystnym, obojętnym lub niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko, jak również oddziaływaniem o charakterze znaczącym.

Potencjalne oddziaływania oceniono ponadto pod kątem charakteru zmian, częstotliwości oddziaływania, czasu trwania oddziaływania, rodzaju oddziaływania oraz zasięgu oddziaływania.

W oparciu o przeprowadzoną strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko stworzono mapę - Załącznik 2 RODZAJ POTENCJALNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO PROJEKTOWANEGO SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA TERENU WEDLE PRZYJĘTYCH STREF PLANISTYCZNYCH do niniejszej prognozy.

Tabela 12. Rodzaje zidentyfikowanych potencjalnych oddziaływań projektu planu ogólnego na poszczególne elementy środowiska

Przeznaczenie terenu zgodnie z projektem planu	Aktualny sposób użytkowania i zagospodarowania terenu	Waga oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu 2 – oddziaływanie korzystne, o widocznych skutkach dla środowiska 1 – oddziaływanie korzystne, bez widocznych skutków dla środowiska 0 – oddziaływanie obojętne -1 – oddziaływanie niekorzystne, bez widocznych skutków dla środowiska -2 – oddziaływanie niekorzystne, o widocznych skutkach dla środowiska											Rodzaj potencjalnych oddziaływań: – charakter zmian (pozytywne/obojętne/negatywne), – częstotliwość oddziaływań (stałe/chwilowe), – czas trwania oddziaływania (krótkoterminowe/średnioterminowe/długoterminowe), – rodzaj oddziaływania (bezpośrednie/pośrednie/wtórne/skumulowane), – zasięg oddziaływania (lokalne/ponadlokalne),	
		Formy ochrony przyrody	Bioróżnorodność, fauna i flora	Wody powierzchniowe i podziemne	Powietrze atmosferyczne	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi, zasoby naturalne	Krajobraz	Zabytki i dobra materialne	Zdrowie i warunki życia ludzi	średnia oddziaływań		Ocena ogólna oddziaływania
SW - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	tereny istniejącej zabudowy, w tym wyznaczone w obowiązujących mpzp	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	-0,1	obojętne	OCENA OGÓLNA: ODDZIAŁYWANIE OBOJĘTNE - brak zidentyfikowanych oddziaływań z tytułu realizacji ustaleń projektu planu – zabudowa istniejąca; - istniejące, lokalne, stałe, bezpośrednie oddziaływanie na powietrze związane ze spalaniem paliw stałych w celach grzewczych;
SJ - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną	tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej do zachowania wraz z niewielkim obszarem do powiększenia, uzupełnienia	0	-1	-1	-1	0	0	-1	0	0	1	-0,3	obojętne	OCENA OGÓLNA: ODDZIAŁYWANIE OBOJĘTNE - istniejące, lokalne, stałe, bezpośrednie oddziaływanie na powietrze związane ze spalaniem paliw stałych w celach grzewczych; - w przypadku nowych przekształceń pod inwestycje lokalne, stałe, długoterminowe

SU – strefa usługowa	istniejące tereny usług z niewielkimi terenami do powiększenia lub wyznaczone w obowiązujących mpzp	0	-1	-1	-1	0	0	-1	0	0	0	-0,4	obojętne	OCENA OGÓLNA: ODDZIAŁYWANIE OBOJĘTNE - istniejące, lokalne, stałe, bezpośrednie oddziaływanie na powietrze związane ze spalaniem paliw stałych w celach grzewczych; - w przypadku nowych przekształceń pod inwestycje lokalne, stałe, długoterminowe i bezpośrednie oddziaływanie związane z zajęciem terenów biologicznie czynnych, zmianą stosunków wodnych (utwardzenia, zmiany w odpływie wód), przekształceniem powierzchni;
	nowo projektowane tereny usług	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	1	-0,7	niekorzystne	OCENA OGÓLNA: ODDZIAŁYWANIE NIEKORZYSTNE BEZ WIDOCZNYCH SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA - stałe, długoterminowe, bezpośrednie, lokalne oddziaływanie;
SP – strefa gospodarcza	istniejące lub wyznaczone w obowiązujących mpzp, lub nowo projektowane tereny produkcyjno- usługowe	0	-2	-1	-2	-1	-2	-2	-2	0	-1	-1,3	niekorzystne	OCENA OGÓLNA: ODDZIAŁYWANIE NIEKORZYSTNE BEZ WIDOCZNYCH SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA - stałe, długoterminowe, bezpośrednie, lokalne oddziaływanie;
SR – strefa produkcji rolniczej	tereny istniejącej produkcji rolniczej, tereny projektowane, w części wyznaczone w obowiązujących mpzp,	0	-1	-1	0	0	0	-1	0	0	0	-0,3	obojętne	OCENA OGÓLNA: ODDZIAŁYWANIE OBOJĘTNE - w przypadku nowych przekształceń pod inwestycje lokalne, stałe, długoterminowe i bezpośrednie oddziaływanie związane z zajęciem terenów biologicznie czynnych, przekształceniem powierzchni, wpływem na warunki wodne w związku z prowadzoną działalnością;
SI – strefa infrastrukturalna	tereny istniejącej infrastruktury technicznej lub o uzgodnionym przebiegu i	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	obojętne	OCENA OGÓLNA: ODDZIAŁYWANIE OBOJĘTNE

	przeprowadzonych ocenach oddziaływania													
SN – strefa zieleni i rekreacji	istniejące i planowane tereny zieleni i rekreacji	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0,9	korzystne	<i>ODDZIAŁYWANIE KORZYSTNE BEZ WIDOCZNYCH SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA - stałe, długoterminowe, bezpośrednie</i>
	istniejące tereny zieleni i rekreacji o większej powierzchni	0	2	2	2	2	2	1	2	1	2	1,6	korzystne	<i>OCENA OGÓLNA: ODDZIAŁYWANIE KORZYSTNE O WIDOCZNYCH SKUTKACH DLA ŚRODOWISKA - stałe, długoterminowe, bezpośrednie, ponadlokalne;</i>
SC – strefa cmentarzy	istniejące lub wyznaczone w obowiązujących mpzp cmentarze	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	obojętne	<i>OCENA OGÓLNA: ODDZIAŁYWANIE OBOJĘTNE - brak zidentyfikowanych oddziaływań w związku z realizacją ustaleń planu;</i>
SG – strefa górnictwa	tereny górnicze i obszary górnicze związane z udokumentowanymi złożami kopalin, głównie piasków i żwirów o stosunkowo niewielkiej powierzchni, w części wyznaczone w obowiązujących mpzp	0	-2	-2	-1	-1	-2	-2	-2	0	0	-1,2	niekorzystne	<i>OCENA OGÓLNA: ODDZIAŁYWANIE NIEKORZYSTNE BEZ WIDOCZNYCH SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA - chwilowe (do odtworzenia), średnio lub długoterminowe, bezpośrednie, lokalne oddziaływanie, możliwość poddania rekultywacji, wytworzenie warunków siedliskowych dla nowych biocenoz;</i>
SO – strefa otwarta	tereny użytków rolnych lub leśnych	2	2	2	2	2	2	1	2	0	2	1,7	korzystne	<i>OCENA OGÓLNA: ODDZIAŁYWANIE KORZYSTNE O WIDOCZNYCH SKUTKACH DLA ŚRODOWISKA - stałe, długoterminowe, bezpośrednie, ponadlokalne;</i>
SO – strefa otwarta z dopuszczeniem terenu elektrowni słonecznej	tereny użytków rolnych z dopuszczeniem w profilu dodatkowym elektrowni słonecznych	0	0	2	2	2	2	2	-1	0	1	1,0	korzystne	<i>OCENA OGÓLNA: ODDZIAŁYWANIE KORZYSTNE BEZ WIDOCZNYCH SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA - chwilowe, średnio lub długoterminowe, bezpośrednie, lokalne oddziaływanie, potencjalnie negatywne oddziaływanie na krajobraz, możliwość łatwego</i>

															przywrócenia poprzedniego sposobu użytkowania
SK – strefa komunikacyjna	tereny istniejącej komunikacji drogowej i kolejowej, w tym o przebiegu ustalonym w obowiązujących mpzp	0	0	0	-1	-1	-1	0	0	0	0	-0,3	obojętne	<p><i>ODDZIAŁYWANIE OBOJĘTNE</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - brak zidentyfikowanych oddziaływań w związku z realizacją ustaleń planu – drogi istniejące, - istniejące, lokalne, stałe, bezpośrednie oddziaływanie na powietrze, klimat i klimat akustyczny związane z emisjami komunikacyjnymi. 	

Źródło: Opracowanie własne.

*Wartości w przedziale: >(-) 0,5 do 0,5 uznano za oddziaływanie obojętne, wartości w przedziale od -0,5 do -1,5 oraz od 0,5 do 1,5 stanowią oddziaływanie niekorzystne lub korzystne bez widocznych skutków dla środowiska, wartości $\geq 1,5$ oraz $\geq (-1,5)$ uznano za oddziaływanie korzystne lub niekorzystne o widocznych skutkach dla środowiska

9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Obszar objęty projektem planu znajduje się w odległości co najmniej 12 km w linii prostej od granic państwa. Ze względu na wskazaną odległość, specyfikę ocenianego aktu (ogólny, kierunkowy charakter nieprzesądzający o lokalizacji konkretnych inwestycji), lokalny zasięg potencjalnego negatywnego oddziaływania ograniczony do granic administracyjnych gminy nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań o charakterze transgranicznym w rozumieniu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie [2].

W związku z tym nie zachodzi potrzeba prowadzenia procedury transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa w przytoczonej ustawie.

10. WNIOSKI I WYTYCZNE Z PRZEPROWADZONYCH OCEN I ANALIZ

10.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania skutków realizacji ustaleń planu ogólnego na poszczególne elementy środowiska, stwierdzono brak znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Ustalenia projektu planu podjęto w sposób właściwy, uwzględniający potrzebę ochrony przyrody, ochrony krajobrazu, ochrony środowiska, ochrony życia i mienia ludzi, wynikający z regulacji prawnych.

W ramach oceny ustaleń projektu planu nie zidentyfikowano negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony, integralność obszarów Natura 2000, jak również innych obszarowych czy punktowych form ochrony przyrody, korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną gatunkową. Plan ogólny jest dokumentem, który ustalając strefy planistyczne i gminne standardy urbanistyczne tworzy ramy dla przyszłych planów miejscowych i ogranicza do obszaru uzupełnienia zabudowy możliwość wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Nie jest dokumentem, który określa docelowy sposób realizacji inwestycji, tym samym prognoza nie jest w stanie na obecnym etapie przewidzieć wszystkich negatywnych skutków ustaleń planu.

Kompensacja przyrodnicza, w myśl art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska [14] to zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Dodatkowo art. 75 ust. 3 ww. ustawy wskazuje, iż jeżeli ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa, należy podejmować działania mające na celu naprawienie wyrządzonych szkód, w szczególności przez kompensację przyrodniczą.

Jak wykazała prognoza ustalenia projektu planu ogólnego mogą przyczynić się do pogorszenia stanu poszczególnych komponentów środowiska w analizowanym obszarze, jednak nie ma potrzeby zastosowania kompensacji przyrodniczej, ponieważ potencjalny zasięg znaczących oddziaływań skutków realizacji projektu sporządzanego dokumentu, o których mowa w rozdziale 8 niniejszej prognozy, nie powinien wykroczyć poza granice obszaru opracowania.

10.2. ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE ŁAGODZENIA ZMIAN KLIMATU I ADAPTACJI DO JEGO ZMIAN

Ocenia się, że realizacja ustaleń projektu planu nie będzie miała wpływu na zmiany klimatu. Plan ogólny gminy Strzeleccki stanowi istotny element strategii zrównoważonego rozwoju gminy, odpowiadając na lokalne potrzeby oraz wymagania polityk krajowych i unijnych. Dokument ten uwzględniając cele polityki ekologicznej i przestrzennej, stanowi podstawę dla rozwoju gminy. W ramach przeprowadzonych analiz nie stwierdzono zagrożeń w postaci możliwości pogorszenia lokalnych warunków klimatycznych z tytułu docelowej realizacji ustaleń projektu planu.

Poprzez zachowanie i ochronę terenów lasów, zadrzewień i wód zawierających się głównie w strefach otwartych (SO) i zieleni i rekreacji (SN), jak również poprzez ograniczenie możliwości realizacji nowej zabudowy, w tym wykluczenie możliwości uzyskiwania decyzji o warunkach zabudowy poza obszarem uzupełnienia zabudowy, dokument ten wspiera lokalny mikroklimat i zwiększa zdolność do zatrzymywania wód opadowych.

10.3. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU OGÓLNEGO WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU LUB WYJAŚNIENIEM ICH BRAKU

W myśl art. 51 ust. 2 pkt 3 lit. b ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku [2] prognoza przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opisem zastosowanych metod, bądź wyjaśnieniem braku rozwiązań alternatywnych w zakresie ustaleń projektu planu, które mogłyby spowodować znaczące negatywne oddziaływanie, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Ze względu na stwierdzony w ramach przeprowadzonej oceny brak znaczących negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000, jak również na pozostałe obszary cenne przyrodniczo znajdujące się w dalszym sąsiedztwie, nie zidentyfikowano konieczności przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu ogólnego gminy Strzeleccki. W toku przeprowadzonych analiz uznano, iż ustalenia wskazane w projekcie planu są racjonalne, a ich realizacja nie będzie w sposób znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy nie wystąpiły trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. Analizę i ocenę stanu środowiska obszaru objętego opracowaniem oparto o dane państwowego monitoringu środowiska, dane z dostępnych dokumentów strategicznych czy planistycznych, dane statystyki publicznej, jak również materiałów powszechnie dostępnych w Internecie (specjalistyczne portale mapowe instytucji), w tym różnego rodzaju opracowania przyrodnicze. Istotnym źródłem wiedzy było opracowanie ekofizjograficzne sporządzone w 2025 r. dla obszaru gminy [28]. Analiza powyższych materiałów stała się punktem

wyjścia dla przeprowadzenia oceny wpływu realizacji ustaleń projektu planu ogólnego na poszczególne elementy środowiska, z uwzględnieniem występujących pomiędzy nimi zależności i oddziaływań.

Trudnością przy prognozowaniu potencjalnych oddziaływań ustalonych w ramach niniejszego projektu planu ogólnego stref planistycznych jest dokładne przewidywanie na etapie tworzenia projektowanego dokumentu rzeczywistego wpływu poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Plan ogólny nie stanowi planu realizacyjnego, nie wskazuje konkretnych rodzajów przedsięwzięć, a jedynie strefy planistyczne, w ramach których dane funkcje będą mogły być realizowane. Problem stanowi zatem poziom ogólności z jakim wskazuje się potencjalne oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

10.4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku [2] Burmistrz Strzeleczek zobowiązany jest prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Burmistrz zgodnie ze swoimi kompetencjami powinien monitorować bieżący stan zagospodarowania przestrzeni gminy, jak również dynamikę poszczególnych procesów czy zjawisk (zarówno korzystnych jak i niekorzystnych), mających wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, czy rozwój gminy.

W zakresie zagospodarowania przestrzennego, stosownie do art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, burmistrz zobowiązany jest do okresowej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy w celu oceny aktualności aktów planistycznych.

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu podlegają ocenom i analizom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Kontrole przestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska, w tym racjonalnego wykorzystania zasobów przyrody prowadzi m.in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, Państwowy Instytut Geologiczny, właściwy dla danego terenu wojewoda, starosta, monitorując na bieżąco jakość poszczególnych komponentów środowiska (m.in. wody, powietrza, klimatu akustycznego, gleby, promieniowania elektromagnetycznego), w zakresie określonym w przepisach odrębnych.

W uzupełnieniu powyższego burmistrz/wójt/prezydent może przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa środowiska, formułować wnioski, uwagi i zalecenia pokontrolne, niezbędne do eliminowania stwierdzonych uchybień, dla poprawy stanu środowiska na danym terenie. Ocenę skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oprócz można m.in. na monitoringu wskaźników dotyczących zmian w powierzchni zajętej przez poszczególne formy zagospodarowania przestrzeni, liczbie wydanych pozwoleń na budowę czy zgłoszeń budowlanych, liczbie nowo powstałych obiektów budowlanych, długości nowo powstałych dróg, w tym ścieżek rowerowych, powierzchni terenów przeznaczonych na przestrzenie publiczne, w tym zwłaszcza tereny zieleni publicznej, sumarycznej liczbie usuniętych bądź posadzonych drzew i krzewów. Konsekwencje wdrożenia postanowień projektu planu ogólnego, tj. zgodność miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z określonymi w projekcie planu strefami planistycznymi oraz gminnymi standardami urbanistycznymi, będą monitorowane przez radę gminy na bieżąco, w trakcie procedury uchwalania planów miejscowych.

Uwzględniając istniejący stan środowiska gminy, cel opracowania projektu planu, przyjęte w projekcie ustalenia i wyłaniający się z przeprowadzonej oceny brak znaczących negatywnych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska, nie stwierdza się konieczności prowadzenia w obszarze objętym planem dodatkowych monitoringu po zrealizowaniu ustaleń planu.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Do sporządzenia planu ogólnego gminy Strzeleccki przystąpiono na mocy uchwały z 27 lutego 2025 r. Projekt planu ogólnego stanowi przedmiot strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Celem prognozy jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń projektu planu, będących wynikiem potencjalnego docelowego zagospodarowania przestrzeni zgodnie z ustanowionymi w planie strefami urbanistycznymi i określonymi dla nich parametrami oraz wskaźnikami urbanistycznymi, na następujące elementy środowiska: różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, ludzi.

Plan ogólny jest obligatoryjnie sporządzanym dokumentem planistycznym o zasięgu całej gminy, który w przeciwieństwie do studium, stanowi akt prawa miejscowego. Oznacza to, iż postanowienia planu ogólnego będą wiążące zarówno dla sporządzania i uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jak i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy (WZ).

W świetle powyższych wskazań zasadniczym celem sporządzenia planu ogólnego dla gminy Strzeleccki (do opracowania którego przystąpiono uchwałą Nr XIV/84/25 Rady Miejskiej w Strzeleczkach z dnia 27 lutego 2025 r.) jest ustalenie funkcji dla poszczególnych terenów, jak również wyznaczenie ramowych ustaleń dotyczących kształtowania zabudowy i zagospodarowania tychże terenów, z którymi to akty planowania przestrzennego niższego szczebla będą musiały zachować zgodność. Sporządzenie planu ogólnego jest niezbędne do utrzymania procesów inwestycyjnych oraz zapewnienia dalszego rozwoju przestrzennego i gospodarczego gminy.

Plan ogólny sporządzono w granicach administracyjnych gminy Strzeleccki, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu, które podlegają wyłączeniu z opracowania. Plan ogólny stanowi akt prawa miejscowego, w którym, wypełniając przepisy art. 13a ust. 4 ww. ustawy określa się obligatoryjnie:

- c) strefy planistyczne,
- d) gminne standardy urbanistyczne;

- fakultatywnie:

- c) obszary uzupełnienia zabudowy,
- d) obszary zabudowy śródmiejskiej.

Ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając, m.in. politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy, ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, znajdujące się na obszarze gminy elementy środowiska przyrodniczego ożywionego i nieożywionego, antropogenicznego, rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu, rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe, opracowanie ekofizjograficzne.

Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu ogólnego opracowano z zachowaniem wymogów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku. Charakterystykę środowiska sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, natomiast jego stan oceniono, m.in. przy wykorzystaniu dostępnych wskaźników. Analizę i ocenę stanu środowiska oparto o dane państwowego monitoringu środowiska, dane z dostępnych dokumentów strategicznych czy planistycznych, dane statystyki publicznej, jak również materiałów powszechnie dostępnych w Internecie.

Podsumowanie charakterystyki stanu środowiska:

1. Zgodnie z podziałem Polski na mezoregiony fizyczno-geograficzne obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach makroregionu Nizina Śląska, w obrębie dwóch mezoregionów: Równina Niemodlińska oraz Kotlina Raciborska.
2. Lokalizacja obszaru objętego opracowaniem wykazuje istotne powiązania z liniowymi bądź powierzchniowymi zewnętrznymi strukturami przyrodniczymi. W granicach gminy występują obszarowe, jak i punktowe formy ochrony przyrody. Północna, zalesiona część gminy zawarta jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”. Obszar znajduje się w obrębie udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 335, nr 337 oraz nr 332. Północna, zalesiona część gminy zawarta jest w granicach korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym Lasy Niemodlińskie. W granicach gminy obszarami o istotnej funkcji przyrodniczej są dolina Osobłogi i Białej.
3. W granicach gminy powszechnie występują surowce skalne w postaci kruszyw naturalnych oraz, marginalnie – surowców ilastych ceramiki budowlanej. Łącznie zinwentaryzowano 9 złóż.
4. Obszar gminy Strzeleccki cechuje się niewielkim zróżnicowaniem wysokościowym oraz genetycznym form rzeźby terenu. Obecny krajobraz ukształtowany został głównie przez procesy denudacyjne i akumulacyjne związane z działalnością łądolodów, w szczególności ostatniego zlodowacenia Odry.
5. Gmina Strzeleccki cechuje się zróżnicowaną jakością gleb, które ogólnie zaliczają się do średnich, natomiast w części północno-zachodniej są słabe pod względem przydatności rolniczej.
6. Gmina Strzeleccki pod względem hydrograficznym, zgodnie z Mapą Podziału Hydrograficznego Polski położona jest w zlewniach IV poziomu lewobrzeżnych dopływów Odry – Osobłogi i Prószkowskiego Potoku. Odwadnianie gminy odbywa się poprzez następujące cieki wodne: Osobłogę, Białą, Młynówkę (Browiniecki Potok), Rzymkowicką Strugę i Urszulanowicki Potok.
7. Stan wód JCWPrz do obszaru zlewni których należy gmina jest zły, zagrożony ryzykiem nieosiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych.
8. Obszar objęty opracowaniem położony jest w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) o numerze PLGW6000127.
9. Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w obszarze objętym projektem planu to głównie emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz emisja ze źródeł komunalno – bytowych.
10. W granicach obszaru objętego projektem planu, jak również w jego bezpośrednim sąsiedztwie stwierdzono występowanie stanowisk i siedlisk gatunków roślin oraz zwierząt, jak i grzybów objętych ochroną. W granicach gminy występują obszarowe oraz punktowe formy ochrony przyrody, w postaci Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”, pomników przyrody. Ponadto, przez teren gminy przebiegają korytarze ekologiczne.

11. Pod względem typów rzeźby krajobrazu gminy należą do krajobrazów równinnych (krajobraz dominujący w gminie), falistych (południowo i południowo – wschodnia część gminy) pagórkowatych (południowy fragment gminy) oraz krajobrazów dolin. Zgodnie z audytem krajobrazowym, w gminie Strzeleczy zidentyfikowano 2 krajobrazy priorytetowe.
12. W obszarze opracowania projektu planu występują obiekty zabytkowe oraz stanowiska archeologiczne.
13. Obszary zagrożenia powodziowego zostały wyznaczone w dolinach Białej (Rzymkowskiego Rowu) i Osobłogi. Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego według Prawa wodnego obejmują większą część dolin obu rzek.

W wyniku przeprowadzonej analizy stanu środowiska oraz uwarunkowań zagospodarowania dokonano identyfikacji problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu planu. Zaliczono do nich: ochronę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochronę powietrza, ochronę klimatu, ochronę krajobrazu i ochronę przyrody.

Przy opracowaniu prognozy, stosując się do prawnych wymogów, uwzględniono dokumenty, w swej treści zawierające istotne zagadnienia z zakresu ochrony środowiska, ochrony przyrody, jak również kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem, zarówno szczebla międzynarodowego, wspólnotowego, jak i krajowego.

W strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko na etapie niniejszej prognozy oceniono potencjalne oddziaływania, jakie mogą wystąpić w związku z ustalonymi strefami planistycznymi. W dokumencie, w rozdziale 8 przedstawiono potencjalne oddziaływania na: różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, obszary chronione, powierzchnię ziemi i krajobraz, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, zabytki, dobra materialne, zdrowie i warunki życia ludzi, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją przyjętych założeń. W wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania skutków realizacji ustaleń planu ogólnego na poszczególne elementy środowiska, stwierdzono brak znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko.

W ramach oceny ustaleń projektu planu nie zidentyfikowano znacząco negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony, integralność obszarów Natura 2000, jak również innych obszarowych czy punktowych form ochrony przyrody, korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną gatunkową. Ocenia się, że realizacja ustaleń projektu planu uwzględnia problematykę zmian klimatu i adaptacji do jego zmian. Ze względu na stwierdzony, w ramach przeprowadzonej oceny, brak znaczących negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000, jak również na pozostałe obszary cenne przyrodniczo, znajdujące się w dalszym sąsiedztwie, nie zidentyfikowano konieczności przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu ogólnego.

Uwzględniając istniejący stan środowiska obszaru objętego opracowaniem, cel opracowania projektu planu ogólnego, przyjęte w projekcie ustalenia i wyłaniający się z przeprowadzonej oceny brak oddziaływań na poszczególne elementy środowiska, nie stwierdza się konieczności prowadzenia w obszarze objętym planem dodatkowych monitoringów po zrealizowaniu ustaleń planu.

W ramach przeprowadzonej oceny nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań o charakterze transgranicznym.

13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY

Akty prawne, dokumenty, źródła danych:

1. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) [1]
2. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) [2]
3. Uchwała nr XLI/266/22 Rady Gminy Strzeleccki z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Strzeleccki do 2030 roku [3]
4. Uchwała nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 [4]
5. Uchwała nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego [5]
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 537) [6]
7. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Strzeleccki na lata 2019-2022 z perspektywą do 2026 r. dostępny pod adresem strony: <http://bip.strzeleccki.pl/78/80/programy.html> [7]
8. Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) [8]
9. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960) [9]
10. Uchwała nr XXXVI/365/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska województwa opolskiego na lata 2021 - 2027” [10]
11. Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Strzeleccki na lata 2019-2022 z perspektywą do 2026 r., dostępna pod adresem strony: <http://bip.strzeleccki.pl/78/80/programy.html> [11]
12. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335) [12]
13. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2148) [13]
14. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) [14]
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112) [15]
16. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448) [16]

17. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2022 r. poz. 2630) [17]
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409) [18]
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380) [19]
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408) [20]
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713) [21]
22. Załącznik nr I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 2013 r. 158. 193 art. 1) [22]
23. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.) [23]
24. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2007 r. poz. 105. 718) [24]
25. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1724)[25]
26. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 z późn. zm.) [26]
27. Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (Monitor Polski, 2019 r. poz. 794) [27]
28. Opracowanie ekofizjograficzne miasta i gminy Strzeleccki, Ecosystem Project, Badora K., Wróbel R., Opole 2025 [28],
29. Regiony fizycznogeograficzne Polski – mapa wykonana na zlecenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pod nazwą „Weryfikacja przebiegu granic regionów fizycznogeograficznych w formacie SHP (shapefile)”, realizowanego przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy, na podstawie ostatniego podziału fizycznogeograficznego opracowanego przez prof. Jerzego Kondrackiego (1998, 2000), źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/>, dostęp: październik 2024 r. [29]
30. Uchwała nr XIV/158/2025 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa opolskiego [30]
31. Dane przyrodnicze udostępnione przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu pismem nr WOF.402.273.2025.MPI z 21 maja 2025 r. w odpowiedzi na złożony wniosek [31]
32. Informator PSH - Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Red. N. Józef Mikołajków, Andrzej Sadurski, Warszawa 2017, PIG, PIB [32]
33. <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [33]
34. <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/station/search> [34]

35. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r. poz. 729) [35]
36. Waloryzacja krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony, Badora K., K., Ecosystem Projekt, Opole, 2006 [36]
37. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758) [37]
38. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2024 r. poz. 1775) [38]
39. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzeleccki przyjęte uchwałą nr X/36/99 Rady Gminy Strzeleccki z dnia 29 kwietnia 1999 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zmienione uchwałą nr IV/25/19 RADY GMINY STRZELECCKI z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzeleccki oraz uchwałą nr LXII/405/23 RADY GMINY STRZELECCKI z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzeleccki [39]

14. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW, RYSUNKÓW, TABEL I FOTOGRAFII

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:

ZAŁĄCZNIK NR 1 – UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE ORAZ ISTNIEJĄCY SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU

ZAŁĄCZNIK NR 2 – RODZAJ POTENCJALNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO PROJEKTOWANEGO SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA TERENU WEDLE PRZYJĘTYCH STREF PLANISTYCZNYCH

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1. STREFY PLANISTYCZNE WYZNACZONE W PROJEKCIE PLANU OGÓLNEGO GMINY STRZELECCKI	9
RYSUNEK 2. PREZENTACJA GRAFICZNA OBSZARU UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY	10
RYSUNEK 3. LOKALIZACJA POWIATU KRAPKOWICKIEGO NA TLE WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO ORAZ GMINY STRZELECCKI NA TLE POWIATU KRAPKOWICKIEGO	17
RYSUNEK 4. GRANICE OBRĘBÓW EWIDENCYJNYCH WCHODZĄCYCH W SKŁAD GMINY STRZELECCKI	18
RYSUNEK 5. ZGENERALIZOWANA MAPA GEOLOGICZNA OSADÓW POWIERZCHNIOWYCH GMINY STRZELECCKI	22
RYSUNEK 6. LOKALIZACJA ZŁOŻA „RACŁAWICZKI” W GRANICACH GMINY STRZELECCKI	24
RYSUNEK 7. LOKALIZACJA ZŁOŻ: „KUJAWY”, „MOSZNA” I „ZIELINA” W GRANICACH GMINY STRZELECCKI	25
RYSUNEK 8. LOKALIZACJA ZŁOŻ: „STRZELECCKI” I „DOBRA” W GRANICACH GMINY STRZELECCKI.....	25
RYSUNEK 9. LOKALIZACJA ZŁOŻA „KOMORNIKI” W GRANICACH GMINY STRZELECCKI	26
RYSUNEK 10. UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI TERENU W GRANICACH OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU.....	28
RYSUNEK 11. JCWP PRZEPEŁYWAJĄCE PRZEZ GMINĘ STRZELECCKI	31
RYSUNEK 12. ZLEWNIE JCWPRZ W GRANICACH GMINY STRZELECCKI	33
RYSUNEK 13. LOKALIZACJA GZWP NA TERENIE GMINY STRZELECCKI I OBSZARACH PRZYLEGLYCH	39
RYSUNEK 14. FORMY OCHRONY PRZYRODY W GRANICACH GMINY STRZELECCKI.....	54
RYSUNEK 15. PRZESTRZENNY ROZKŁAD OBSZARÓW ZAGROŻONYCH POWODZIĄ W GMINIE STRZELECCKI.....	64

SPIS TABEL:

TABELA 1. ZŁOŻA KOPALIN NA TERENIE GMINY STRZELECCKI.	24
TABELA 2. WYNIKI KLASYFIKACJI ZANIECZYSZCZEŃ MAJĄCYCH WPŁYW NA OCHRONĘ ZDROWIA LUDZI DLA STREFY OPOLSKIEJ W 2023 R. WEDLE ROCZNEJ OCENY JAKOŚCI POWIETRZA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM - RAPORTU WOJEWÓDZKIEGO ZA ROK 2023	44
TABELA 3. WYKAZ GATUNKÓW ROŚLIN NACZYNIOWYCH OBJĘTYCH OCHRONĄ PRAWNĄ, ZINWENTARYZOWANYCH W GRANICACH GMINY STRZELECCKI	48
TABELA 4. WYKAZ CENNYCH GATUNKÓW ROŚLIN NACZYNIOWYCH ZINWENTARYZOWANYCH W GRANICACH GMINY STRZELECCKI	49
TABELA 5. TYPY SIEDLISK PRZYRODNICZYCH BĘDĄCE PRZEDMIOTEM ZAINTERESOWANIA WSPÓLNOTY, KTÓRE WYMAGAJĄ OCHRONY W FORMIE WYZNACZENIA OBSZARÓW NATURA 2000, ZE WSKAZANIEM TYPÓW SIEDLISK PRZYRODNICZYCH O ZNACZENIU PRIORYTETOWYM WYSTĘPUJĄCE W GRANICACH GMINY STRZELECCKI	49
TABELA 6. WYKAZ CENNYCH GATUNKÓW GRZYBÓW ZINWENTARYZOWANYCH W GRANICACH GMINY STRZELECCKI	50
TABELA 7. WYKAZ POMNIKÓW PRZYRODY ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE GMINY STRZELECCKI.....	56
TABELA 8. WYKAZ OBIEKTÓW NIERUCHOMYCH WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO.....	65
TABELA 9. WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO.....	66
TABELA 10. WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STRZELECCKI.....	69
TABELA 11. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM	72
TABELA 12. RODZAJE ZIDENTYFIKOWANYCH POTENCJALNYCH ODDZIAŁYWAŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA.....	104

SPIS FOTOGRAFII:

FOT. 1. ZESPÓŁ PARKOWO – PAŁACOWY W MOSZNEJ	61
FOT. 2. RZEKA BIAŁA W MIEJSCOWOŚCI DOBRA	64